Nr. 11. Kraków, dnia 30 listopada 1930 r. Rocznik LI.

# DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ
## STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro prasowe Magistratu.

Przedpłatę, która wynosi w Krakowie za pojedynczy egzemplarz 3 Zł., z opłatą pocztową o 50 groszy więcej, przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń“.

**TREŚĆ NUMERU:** Tadeusz Przeorski: Współczesny samorząd miejski (ciąg dalszy). — Apolinary Argasiński: Prawo fundacyjne, a fundacje pod zarządem Gminy m. Krakowa pozostające (ciąg dalszy).

CZĘŚĆ URZĘDOWA: Wykaz obligacyj z 4% pożyczki konwersyjnej stoł. król. m. Krakowa imiennej wartości 2,706.760 zł., wylosowanych przy XI ciągnieniu w dniu 3 listopada 1930 r. — Podatek od placów niezabudowanych. — Dochodzenia prawno-wodne. — Obwieszczenie o granicznikach w Dz. XXI Płaszów. — Obwieszczenie o dodatku komunalnym do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków. — Termin przyjmowania zgłoszeń roszczeń o zaopatrzenia inwalidzkie. — Zmiana nazwy Alei Królewskiej w Dz. XVII i XVIII na Aleję 29-go Listopada. — Pozbycie i nabycie nieruchomości na podstawie upoważnienia Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r. — Wykaz konsensów budowlanych, wydanych w miesiącu listopadzie 1930 r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA: Protokoły z posiedzeń Rady miejskiej. — Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

TADEUSZ PRZEORSKI.

# Współczesny samorząd miejski.

(Ciąg dalszy).

## Szwajcarja.

### 4. Berno.

Organizacja ustroju administracyjnego stolicy federacji szwajcarskiej oparta jest na zasadach, zbliżonych do omówionych poprzednio przy ustroju Lucerny, w szczegółach jednak bardziej wykształtowanych i zmodernizowanych. Berno bowiem, jako administracyjna gmina mieszkańców, rządzi się ustawą z 1920 roku.

Organami samorządu miejskiego są:
1) zebrania gminne i rada miasta, jako organy uchwałodawcze i kontrolujące,
2) rada gminna, poszczególne jej departamenty administracyjne, stałe komisje i urzędnicy gminni, jako organa wykonawcze administracyjne.

Uprawnienie do brania udziału (głosowania) w zebraniu gminnem, kompetencja ogólnego zebrania, są analogiczne do omówionych przy Lucernie. Kompetencja ta obejmuje sprawy ustroju gminy, granic jej terytorjum, wyborów władz gminnych, dalej ważniejsze sprawy gospodarczo-majątkowe (wartości wyżej 200.000 frs.), sprawy budżetowe, zamknięć rachunkowych i t. p. Decyzje zapadają w formie głosowania ludowego, przyczem przy równości głosów przedłożenie uważa się za odrzucone.

Poza tym ustawowym zakresem działania zebranie gminne ma prawo na wniosek $^1/_{10}$ części jego członków zażądać poddania głosowaniu ludowemu każdej sprawy, z wyjątkiem spraw osobistych i spraw pilnych.

Głosowania ludowe odbywają się zasadniczo raz w roku przy uchwalaniu budżetu i nakładaniu podatków na przyszły rok administracyjny, pozatem perjodycznie dla przeprowadzenia wyborów. Nadzwyczajne głosowania odbywają się, ilekroć zajdzie tego faktyczna, lub prawna potrzeba.

Prawo wyborcze bierne mają uprawnieni do głosowania. Kobiety mogą być wybierane tylko do komisyj szkolnych, komisyj ubogich, komisyj zdrowotnych, komisyj opieki nad młodzieżą.

Do organów administracji gminnej nie mogą być wybierani krewni i powinowaci w prostej linji, rodzeństwo, małżeństwa, tudzież osoby spokrewnione w bocznej linji do 3-go stopnia. W razie wyboru osób w tym stopniu wzajemnie spokrewnionych, lub spowinowaconych, wybraną jest ta, która otrzymała większą ilość głosów. Przy równości głosów decyduje los.

Osoba, wybrana do władz gminnych, obowiązana jest pełnić swe obowiązki przynajmniej przez 2 lata. Zwolnieni od tego obowiązku obywatelskiego są sędziowie i prokuratorzy, dalej osoby, które ukończyły 60 lat życia, osoby dotknięte chorobą, lub zmuszone zawodowo do częstych wyjazdów.

Rada miasta składa się z 80 członków (na 105.000 mieszkańców). Kadencja urzędowania trwa lat 4. Rada odnawia się co 2 lata przez ustąpienie połowy jej członków i uzupełniające wybory. Wybory przeprowadza urząd miejski. Głosowanie analogiczne jak w Lucernie z tą różnicą, że jeden wyborca może na osoby pewnych kandydatów oddać po 2 a nawet 3 głosy, byle ogólnej cyfry głosów (80) nie przekroczył. Jest to sui generis system pluralnego głosowania. Głosować można tylko na osoby, objęte zatwierdzonemi i urzędownie ogłoszonemi listami kandydatów.

Jeżeli na jedną listę przypadło więcej miejsc, niż zawierała nazwisk, pozostałe mandaty obsadza się kandydatami z innych list, którzy najwięcej głosów otrzymali, a do rady wybrani nie zostali.

Członkowie rady miejskiej otrzymują za każde posiedzenie markę prezencyjną w kwocie 6 frs.

Prezydent rady i jego zastępca wybierani są na rok.

Zakres działania rady miejskiej obejmuje całokształt zagadnień samorządowej administracji miejskiej; w dziedzinie majątkowej należą do kompetencji rady miejskiej sprawy powyżej 20.000 frs., a poniżej 200.000 frs., przyznawanie dodatkowych kredytów w wysokości, nieprzekraczającej 10% pierwotnej budżetowej kwoty, maksymalnie 100.000 frs. w jednym dziale administracyjnym, uprawnianie do prowadzenia procesów w sprawach wyżej 10.000 frs, przyznawanie w ciągu roku administracyjnego kredytów dodatkowych i nadzwyczajnych do wysokości 10.000 frs., uchwały w sprawie referendum ludowego, wybór nauczycieli szkół powszechnych i t. d.

Rada gminna składa się z 7 członków, w tem 6 radców gminnych i prezydenta, wybieranych przez zebranie gminne na lat 4. Rada gminna wybiera wiceprezydenta. Wybory członków rady gminnej odbywają się w ten sam sposób, co wybory rady miejskiej. Wybory radców gminnych przeprowadza zebranie gminne w pięcioprzymiotnikowem głosowaniu, podobnie jak wybory rady miejskiej, wybór prezydenta absolutną większością głosów. O ile wybór bezwzględną większością nie zostanie dokonany, przeprowadza się wybór zwykłą większością głosów z pośród trzech kandydatów, którzy w pierwszem głosowaniu otrzymali największą ilość głosów. O ile prezydent zostanie wybrany z poza rady gminnej, z wybranych 7 członków rady gminnej ustępuje członek tej partji, do której należy prezydent, i to ten członek, który przy wyborach otrzymał najmniejszą ilość głosów.

Jeżeli prezydent do żadnej partji nie należy i nie został wybrany do rady gminnej, najsilniejsze w radzie stronnictwo traci członka, który przy wyborach do rady gminnej najmniej głosów otrzymał. Przy równej reprezentacji stronnictw w radzie gminnej, o ustąpieniu siódmego członka decyduje los. Rada gminna uzupełnia się w razie potrzeby przez wybory uzupełniające przy najbliższem głosowaniu ludowem.

Rada gminna jest — jak wspomniałem — organem wykonawczym i administracyjnym gminy i organem lokalnej państwowej administracji kantonalnej. Rada gminna przygotowuje wszelkie sprawy, podlegające rozpoznaniu rady miejskiej, lub referendum ludowego. Jej zakres działania obejmuje pozatem prawo decyzji we wszystkich sprawach niezastrzeżonych kompetencji rady miejskiej, lub zebrania gminnego. Rada gminna wykonuje również policję miejscową. Rada gminna jest organem urzędującym kolegjalnie. W głosowaniu bierze udział i prezydent, jego głos w razie równości głosów rozstrzyga, przy wyborach w razie równości głosów rozstrzyga los. Regulamin dla rady gminnej ustala rada miasta.

Rada gminna przedstawia propozycje co do osób reprezentantów gminy do zarządu kolei związkowych, do zarządu muzeum narodowego szwajcarskiego, muzeum historycznego, muzeum przemysłowego, oraz zarządu teatrów.

Zakres administracyjny gminy Berna obejmuje trzy działy, w szczególności:

1) zlecony zakres administracji państwowej (kantonalnej), a to policji bezpieczeństwa, budowlanej, ogniowej, drogowej, sprawy policji sanitarnej, targowej, sprawy opiekuńcze i opieki nad ubogimi, sprawy przemysłowe, sprawy szkolne, podatkowe, wojskowe i t. d.;
2) sprawy finansowo-podatkowe państwowe i gminne (związkowe, oraz kantonalne na obszarze miasta i gminne);
3) sprawy własnego zakresu działania, jak mieszkaniowe, sprawy ochrony pracy, opieki nad młodzieżą i prywatnemi zakładami szkolnemi, sprawy statystyki miejskiej, szkół przemysłowych i uzupełniających, sprawy zakładów, przedsiębiorstw i instytucyj miejskich, zarząd fundacyj, zakładów dobroczynnych i t. p.

Administracja miejska dzieli się na 7 departamentów (dyrekcyj), podległych prezydentowi miasta i 6-ciu członkom rady gminnej. Są to:

1) departament policji i zdrowia,
2) departament opieki społecznej,
3) departament szkolny,
4) departament budowlany I., oddział inżynierji (budowa dróg, kanałów i t. p.),
5) departament dudowlany II., oddział architektury (budynki nadziemne),
6) departament skarbowy,
7) departament przemysłowy.

Przydział departamentów członkom rady gminnej zatwierdza rada miejska.

Na czele departamentów stoją dyrektorzy, powołani przez radę gminną. Rada gminna ustanawia również zastępców dyrektorów.

Departamenty stanowią samoistne urzędy gminne. Naczelny nadzór i kontrola nad ich funkcjonowaniem należy do prezydenta. Prezydent jest przewodniczącym rady gminnej i wykonawcą jej uchwał i decyzyj. Za należyte ich wykonanie odpowiadają dyrektorzy departamentów.

Rada gminna wybiera ze swego grona:

1) komisję dla kontroli administracji i gospodarki gminnej, złożoną z 9 członków, wybieranych na lat trzy. Do komisji tej należy między innemi opinjowanie i wnioski w sprawie projektu budżetu, zamknięć rachunkowych, sprawozdania apministracyjnego, oraz opinje we wszelkich sprawach natury finansowej. Członkowie komisji tej na następną kadencję nie mogą być ponownie wybrani;
2) komisję dla udzielania prawa przynależności do gminy;
3) komisję podatkową;
4) komisję dla spraw opieki społecznej i ubogich;
5) komisję sanitarną;
6) komisję dla szkół średnich;
7) komisję dla szkół powszechnych.

Komisje powyższe są obligatoryjne.

Rada miasta może powołać komisję policyjną, finansową, budowlaną, osobne komisje dla spraw poszczególnych zakładów, przedsiębiorstw i instytucyj miejskich, komisję mieszkaniową, dla spraw kasy chorych, ubezpieczeń społecznych, przemysłową i inne, których powołanie uzna za celowe.

Komisje składają się z 7 do 11 członków.

Komisje fakultatywne wybiera rada miasta na wniosek rady gminnej. Mandat członka komisji trwa lat 4.

Członkowie komisyj pobierają za posiedzenia marki obecności. Wysokość ich ustala rada miasta.

Komisjom przewodniczą dyrektorzy, względnie zastępcy dyrektorów departamentów, z wyjątkiem wszel-

kich komisyj dla spraw szkolnych i komisji dla udzielania prawa obywatelstwa, których przewodniczących deleguje rada miasta.

Zastępców przewodniczących wybierają komisje.

Komisje prócz rozdawnictwa robót i dostaw wartości powyżej 2.000 frs.:

1) przygotowują sprawy pod obrady rady miejskiej i rady gminnej,
2) zatwierdzają ważniejsze sprawy, należące do kompetencji dyrektorów departamentów.

Stałych urzędników gminy wybiera rada gminna na zasadzie rozpisanego konkursu na lat 4. Rada gminna określa również ich prawa i obowiązki, oraz normuje wysokość ich uposażenia.

Urzędnicy kasowi składają kaucje. Wybór na dalsze czterolecia jest dopuszczalny.

Wynagrodzenie prezydenta miasta wynosi 15.500 frs. rocznie, członków rady gminnej 14.000 frs. Wynagrodzenie personalu urzędowego wynosi od 4.200 do 13.600 frs. rocznie. Siłom urzędniczym specjalnie uzdolnionym może rada gminna przyznać dodatek osobisty, nie przekraczający jednak $1/3$ części uposażenia.

Prawa i obowiązki urzędnicze określone są wedle norm, ogólnie przyjętych w Europie.

Robotnicy, zatrudnieni w administracji gminnej, dzielą się na:

1) robotników stałych, wynagradzanych miesięcznie,
2) robotników dziennie płatnych,
3) robotników sezonowych.

W stosunku służbowym robotników stałych obowiązuje dwustronnie miesięczne wypowiedzenie, u robotników dziennych i sezonowych 14-dniowe. Czas pracy wynosi 48 godzin tygodniowo. Urlopy robotników wynoszą po roku 4 dni, po 2 latach 6 dni, po 4 latach 12 dni, po 8 latach 18 dni, a to oprócz 58 wolnych od pracy dni niedziel i świąt w roku.

Wszyscy urzędnicy i stali robotnicy podlegają ubezpieczeniom: pensyjnemu, na starość i na wypadek niezdolności do pracy.

Regulamin rady miejskiej zawiera postanowienia, dotyczące urzędowania rady. Z właściwości jego podnieść należy prawo członków rady miejskiej do wglądu w akta spraw, zamieszczonych na porządku dziennym posiedzenia, które w tym celu muszą być złożone na 2 dni przed posiedzeniem w kancelarji rady miejskiej, dalej odczytywanie przez skrutatorów rady listy obecności przed przystąpieniem do porządku dziennego, możność przedkładania radzie miejskiej w tej samej sprawie wniosków większości i mniejszości, obowiązek doręczania członkom rady co 6 miesięcy broszurowanych odpisów protokołów rady wraz z wnioskami, interpelacjami, odpowiedziami na nie i t. d., możność przedstawiania wniosków i interpelacyj nie tylko na posiedzeniach pełnej rady, ale również na posiedzeniach komisyj.

Administracja miejska — jak poprzednio wspomniałem — dzieli się na 7 departamentów i wydział prezydjalny, jako biuro prezydenta miasta. Biuro to dzieli się na 3 oddziały: administracyjny, inspekcji finansowej i statystyczny.

Oddział administracyjny obejmuje biura rady miejskiej i rady gminnej, centralne biuro personalne, biuro kontroli administracyjnej, kasę podręczną, biuro dla sporządzania, otwierania i przeprowadzania rozporządzeń ostatniej woli, o ile sporządzający nie przekazał aktu tego notarjuszowi, wreszcie zarząd gmachów urzędowych.

Oddział inspekcji finansowej przeprowadza kontrolę rachunkową, kasową i faktyczną wszystkich działów administracji miejskiej, zarówno pod względem legalności, jak i celowości, rewizję kas, ksiąg i dowodów kasowych.

Oddział statystyczny prowadzi statystykę miejską.

Departament policyjno-sanitarny dzieli się na 7 wydziałów, a to: sekretarjat, wydział dla spraw policji kryminalnej i bezpieczeństwa, wydział dla spraw policji miejscowej, wydział dla spraw kontroli, wydział bezpieczeństwa ogniowego, wydział dla spraw rzeźni miejskiej i wydział sanitarny.

Na czele departamentu stoi dyrektor policji.

Szefem sekretarjatu jest sekretarz policji, sekretarjat, oprócz referatu centralnego zarządu korpusu policji, prowadzi sprawy cmentarne, przewozu zwłok, personalu regulującego zegary publiczne.

Wydział drugi policji kryminalnej i bezpieczeństwa publicznego pozostaje pod kierownictwem kapitana policji, pełniącego również obowiązki komendanta korpusu policyjnego. Kapitanowi policji podlegają komisarze policji i komisarz dla spraw kryminalnych. Wydział obejmuje referat personalny korpusu policyjnego, sprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego, sprawy karno-administracyjne, dochodzenia w sprawie pożarów, policję komunikacyjną, targową, policję miar i wag, sprawy nadzoru nad obrotem i przechowywaniem materjałów wybuchowych, oszacowanie szkód, wyrządzonych przez pożary.

Wydział policji miejscowej obejmuje zarządzenia w dziedzinie policji miejscowej, wykonywanie przepisów o ochronie pracy, sprawy gospodnio-szynkarskie, nadzór nad biurami pośrednictwa pracy, zakładami zastawniczemi, policję weterynaryjną, tępienie chorób bydlęcych, ubezpieczenia bydła, sprawy rzeczy znalezionych, sprawy przemysłu domokrążnego, sprawy kąpielisk i łaźni, sprawy policji wodnej, żeglugi okrętowej, wystawianie wszelkich świadectw i poświadczeń.

Szefem wydziału jest inspektor policji. Służbę zewnętrzną pełni on przy pomocy rewirowych inspektorów policyjnych.

Do wydziału kontroli należy prowadzenie ewidencji mieszkańców, obywateli, ruchu obcych, mieszkań, zakładów przemysłowych i handlowych, utrzymywanie rejestru wyborców, wydawanie pozwoleń na pobyt, przygotowanie spraw uzyskania obywatelstwa gminnego.

Szefem wydziału jest dyrektor kontroli.

Wydział ochrony przeciwpożarowej obejmuje, prócz pożarnictwa w ścisłem tego słowa znaczeniu, ratownictwo w wypadkach wszelkich katastrof. Na czele wydziału stoi komendant straży pożarnej.

Zarząd rzeźni miejskiej sprawuje dyrektor przy pomocy lekarzy weterynaryjnych. Wydział weterynaryjny, oprócz zarządu rzeźnią i kafilerją, wykonuje oględziny mięsa i nadzór nad wytwórniami przetworów mięsnych.

Wydziałem sanitarnym kieruje naczelny lekarz miejski przy pomocy lekarzy miejskich, lekarzy zakładów miejskich i personalu sanitarnego. Prócz spraw policji sanitarnej zakres działania wydziału obejmuje

zarząd miejskich zakładów sanitarnych, nadzór nad prywatnemi zakładami leczniczemi, ewidencję urodzin i zgonów, kontrolę sanitarną budynków, mieszkań, lokali publicznych i t. d.

Wydział opieki społecznej załatwia sprawy ubogich, sprawy opiekuńcze i opieki nad młodzieżą, nad bezrobotnymi i sprawy mieszkaniowe.

Na czele wydziału stoi dyrektor opieki społecznej, prowadzący administrację przy pomocy komisji dla ubogich, komisji dla zakładów opieki społecznej, komisji opiekuńczej i komisji dla spraw bezrobocia.

Biuro opieki nad ubogimi opiekuje się osobami, popadłemi w ubóstwo, oznacza wysokość zapomóg, przyznaje zapomogi, wykonuje nadzór nad osobami, umieszczonemi w zakładach, załatwia sprawy ubogich innych gmin i kantonów. Biuro opiekuje się zubożałemi rodzinami, opuszczonemi dziećmi, załatwia sprawy umieszczenia dzieci ubogich w zakładach wychowawczych, przeprowadza walkę z żebractwem, nadzoruje działalność instytucyj prywatnych, zarządza miejskiemi zakładami i przytułkami dla biednych.

Biuro przeprowadza podział miasta na okręgi ubogich, ustanawia wydziały okręgowe i opiekunów ubogich, dostarcza środków pożywienia, w razie potrzeby opieki lekarskiej, wreszcie zajmuje się pogrzebaniem zmarłych ubogich.

Biuro opracowuje projekt corocznego budżetu i zamknięć rachunkowych, wydaje potrzebne przepisy i regulaminy, oznacza normy utrzymania ubogich w zakładach, ustala wysokość ich kosztów. Biuro referuje sprawy na posiedzeniach rady gminnej, kontraktuje lekarzy, pielęgniarzy i cały personal zakładów, pod jego zarządem zostających.

Biuro prowadzi własną kasę i rachunkowość.

Biuro dla spraw opiekuńczych i opieki nad młodzieżą posiada osobnego dyrektora, który pełni również funkcję przewodniczącego komisji dla spraw opiekuńczych.

Zastępcą dyrektora jest zawsze przewodniczący komisji.

Biuro obejmuje dwa referaty, a to referat spraw opiekuńczych i referat opieki nad młodzieżą. Do pierwszego referatu należy współdziałanie zarządu gminy w sprawach opiekuńczych w myśl postanowień ustawy cywilnej, między innemi wnioski w sprawie ustanowienia, zmiany, lub uchylenia opieki, wprowadzanie opiekunów i kontrola ich działalności, ewidencja istniejących opiek, spisywanie i kontrolowanie majątków, poddanych zarządowi opiekunów, badanie gospodarki i rachunków opiekuńczych, udzielanie w sprawach opiekuńczych wyjaśnień, porad i zleceń, składanie perjodycznych sprawozdań w sprawach opiek, badanie położenia osób, pozostających pod opieką, przejściowe prowadzenie spraw opiekuńczych aż do czasu ustanowienia przez sąd opiekuna i t. p.

Referat opieki nad młodzieżą załatwia sprawy opieki z urzędu, sprawy wychowania dzieci, kontroluje działalność prywatnych zakładów i instytucyj dla młodzieży, prowadzi administrację żłóbków miejskich, przytułków dla młodzieży, zakładów wychowawczych, oraz sprawy pomocy sądowej dla młodzieży. Czynności te wykonuje przy pomocy osobnych opiekunów młodzieży, opiekunek i pielęgniarek dzieci, zastępców prawnych młodzieży, oraz potrzebnego personalu nauczycielskiego.

Opieka nad młodzieżą zajmuje się w pierwszej linji dziećmi opuszczonemi, lub zaniedbanemi; dzieci takie wyszukuje, ustala ich pochodzenie i dąży do zapewnienia dzieciom warunków normalnego rozwoju i stworzenia z nich pożytecznych członków społeczeństwa. Dlatego też troszczy się przedewszystkiem o dzieci nieślubne, opiekując się matką jeszcze przed rozwiązaniem, dochodzi ojcostwa, ściąga dane o zachowaniu się i zdrowiu rodziców. Pozatem udziela porad prawnych rodzicom i opiekunom. Przy ślubnych dzieciach kontroluje ich wychowanie i prowadzenie się, w miarę potrzeby zarządza umieszczenie w przytułkach, zakładach wychowawczych, domach poprawczych i t. d.

Biuro dla bezrobocia i spraw mieszkaniowych prowadzi urząd pośrednictwa pracy i urząd dla spraw meldunkowych, zarządza pozatem miejskim zakładem ubezpieczeń na wypadek bezrobocia, wykonuje nadzór nad działalnością tego rodzaju instytucyj prywatnych. Urząd mieszkaniowy pośredniczy w obrocie mieszkaniami, lokuje bezdomnych, buduje schroniska dla biednych. Biuro to posiada również osobną komisję obywatelską, powołaną przez radę gminną, a składającą się z trzech członków z grona pracodawców, względnie właścicieli realności i trzech z grona pracobiorców, względnie lokatorów.

Departament szkolny zarządza pod przewodnictwem dyrektora szkolnego sprawami szkół miejskich, w szczególności szkół powszechnych, średnich, uzupełniających, przemysłowych i miejskiej szkoły rzemiosł.

Organem doradczym są komisje, powołane przez radę gminną.

Organem administracyjnym są dyrektorzy szkół.

Departamentowi temu podlegają lekarze szkolni, ambulatorja szkolne, półkolonje i kolonje wakacyjne uczniów.

W dziedzinie oświatowo-szkolnej zakres działania departamentu obejmuje wnioski co do planu naukowego, układanie regulaminów dla szkół, oznaczanie godzin nauki, sprawy wychowania fizycznego, nauki zręczności, dożywianie dzieci ubogich i sprawy poradnictwa zawodowego.

Każda szkoła ma własną komisję administracyjną, jako organ doradczy w sprawach administracyjnych.

W dziedzinie administracyjnej zakres działania departamentu szkolnego obejmuje zarząd gospodarczy wszystkich szkół, zaspokajanie ich potrzeb, opracowywanie budżetu szkolnego i zamknięć rachunkowych, wnioski co do obsady nauczycielskiej, uposażenia personalu szkolnego zarządzenia co do zastępstw w czasie urlopów, lub chorób, wykonywanie przymusu szkolnego.

Podobnie, jak inne departamenty, prowadzi departament szkolny własną księgowość i kasę.

Departament budowlany dzieli się na 2 oddziały, oddział inżynierski i oddział architektoniczno-budowlany. Na czele każdego oddziału stoi członek rady gminnej jako dyrektor.

Jako organ doradczy i opinjodawczy istnieje osobna komisja dla rozbudowy miasta, złożona z dyrektorów obu oddziałów, dyrektora departamentu dla

spraw przedsiębiorstw miejskich i 6 członków, wybieranych przez radę gminną z grona techników-fachowców.

Dla spraw artystycznych istnieje osobna komisja, w skład której, prócz poprzednio wymienionych, wchodzi 3 architektów-specjalistów.

Opinji komisji podlegają wszystkie sprawy, łączące się z rozbudową i zabudową miasta w najszerszem tego słowa pojęciu, od planów regulacyjnych począwszy, aż do ochrony budynków zabytkowych, sprawy sanitarno-budowlane, komunikacyjno-budowlane, sprawy wyglądu estetycznego miasta i t. d.

Oddział inżynierski, prócz budowy dróg, mostów i kanałów, prowadzi sprawy regulacji miasta, sprawy parcelacji, komasacji, urządzeń wodnych, kąpielowych i t. d.

Oddział posiada własne biuro prawne i rachunkowe, odrębną kasę, własne magazyny i warstaty, pozatem potrzebny personal dla służby zewnętrznej budowlanej i nadzorczej.

Oddział budowlano-architektoniczny, prócz budowy i konserwacji gmachów i budynków gminnych, prowadzi policję budowlaną, zarządza ogrodami miejskiemi i zwierzyńcem miejskim.

Departament finansowo-podatkowy dzieli się na 2 oddziały, finansowy i podatkowy. Na czele departamentu stoi dyrektor finansów miejskich, organami doradczemi są komisja finansowa i komisja podatkowa, każda złożona z 7 członków.

Wydział finansowy, prócz biura rachunkowego i kasy, prowadzi zarząd nieruchomościami miejskiemi, zarząd miejską kasą chorych, oraz zarząd fundacjami, dalej zarząd majątkiem ruchomym, wreszcie zarząd zakładami fundacyjnemi.

Biuro rachunkowe prowadzone jest zupełnie odrębnie od kasy dla ścisłejszej wzajemnej kontroli.

Budowa, lub zakupno objektów nierentownych (muzea, szkoły, parki, cmentarze i t. p.), zakupno wszelkich ruchomości nie może być pokrywane z funduszu zakładowego (majątku) gminy, lecz z funduszów obrotowych. O ile bieżące fundusze administracyjne na to nie wystarczają, sfinansowanie nastąpić może drogą zaciągnięcia pożyczki, spłacalnej z funduszów obrotowych.

Wszystkie urządzenia gminne nierentujące się winny być budżetowo amortyzowane według stopy 2% rocznie.

Wydział podatkowy załatwia sprawy podatku gruntowego, domowego, kościelnego, dochodowego, rentowego, od widowisk, biletów kolejowych, oraz sprawy dodatków do podatków.

Wydział posiada szereg komisyj szacunkowych i wymiarowych jako organa doradcze, prowadzi osobny departament rachunkowy i osobną kasę.

Wydział załatwia w komisjach wszelkie sprawy podatkowe od wymiaru aż do odpisania.

Departament dla zakładów przemysłowych zarządza gazownią, wodociągiem, elektrownią, kolejami miejskiemi, oraz ekonomatem miejskim.

Każdy z wymienionych ostatnio zakładów ma osobną komisję, złożoną z 7 członków. Na czele każdego zakładu stoi dyrektor, względnie naczelnik. Zakres jego obejmuje prowadzenie ruchu zakładu, utrzymanie jego urządzeń w należytym stanie, zakupno materjałów dla bieżących potrzeb. Dyrektorzy mają prawo do wydatkowania poza wydatkami, związanemi z normalnem utrzymaniem ruchu, do wysokości 2.000 frs., o ile wydatek przekracza tę kwotę, decyduje komisja. Dyrektorzy mają prawo wydatkować na cele inwestycyjne do 2.000 frs. rocznie. Inwestycje wyżej 2.000 frs., a poniżej 20.000 frs. należą do kompetencji rady gminnej, inwestycje powyżej 20.000, a poniżej 200.000 frs. do rady miejskiej, inwestycje powyżej 200.000 frs. do zebrania gminnego.

### 5. Lozanna.

Lozanna (70.000 mieszkańców) jest stolicą kantonu de Vaud we francuskiej części Szwajcarji.

Ustrój samorządu Lozanny opiera się częściowo na konstytucji kantonalnej z 1 marca 1885 r., na ustawach z 16 sierpnia 1885 r. o organizacji władz komunalnych i z 18 maja 1876 r. o zakresie działania władz komunalnych, uzupełnionych regulaminami, wydanemi dla zarządu miasta przez rząd kantonalny.

Według konstytucji kantonu de Vaud gminy są samorządnemi jednostkami terytorjalnemi, powołanemi do sprawowania administracji publicznej wspólnie z państwem dla dobra mieszkańców. Majątek gmin, stanowiący własność wszystkich obywateli, służy swemi dochodami do pokrycia wydatków; o ile dochody z majątku nie wystarczą, gmina ma prawo nałożyć dodatki do podatków państwowych (kantonalnych). Pozbycie, lub nabycie majątku nieruchomego podlega zatwierdzeniu rządu kantonalnego.

Władzami gminnemi są w gminie o ludności poniżej 800 mieszkańców zebrania gminne wyborców zwane tu radą główną, w gminach o ludności większej rada gminna, złożona conajmniej z 45, a najwyżej 100 członków, jako ciała uchwalające i kontrolujące, oraz zarządy gminy (municypalności), na czele której stoi prezydent (syndyk) i 3 do 9 członków (radców municypalnych), jako ciała wykonawcze i administracyjne.

Rada gminna jest wybierana na lat 4; zarząd gminy wybiera rada główna, a w gminach wyżej 800 mieszkańców liczących rada gminna z grona osób, uprawnionych do głosowania przy wyborach gminnych.

Zakres działania zarządu gminy obejmuje poza wykonywaniem uchwał i decyzyj reprezentacji gminnej, agendy policji miejscowej, zarząd majątku i dobra gminnego i przekazane gminie sprawy administracji ogólnej państwa. Syndyk (prezydent) jest szefem administracji miejskiej, wykonawcą ustaw, dekretów i rozporządzeń.

Prawo wyborcze czynne i bierne analogiczne, jak w innych kantonach. Głosowanie przy wyborach pięcioprzymiotnikowe, ilość zastępców wybranych, wstępujących na miejsca opróżnione, ograniczona do 8—15.

Rada gminna wybiera ze swego grona prezydenta, wiceprezydenta rady, 2 skrutatorów i 2 zastępców na okres lat 4, w razie opróżnienia mandatu w ciągu kadencji na czas po koniec kadencji. Ponowny wybór na najbliższą kadencję tych samych osób jest niedopuszczalny. Uchwały rady gminnej zapadają bezwzględną większością głosów przy obecności bezwzględnej większości wszystkich członków rady. Za posiedzenia rada gminna może przyznać swoim członkom marki prezencyjne.

Zarząd miasta składa się w Lozannie z 5 człon-

ków łącznie z prezydentem i wiceprezydentem. Wiceprezydenta wybiera zarząd miasta (municypalność) na 1 rok.

Członkowie zarządu miasta biorą udział w posiedzeniach rady gminnej z głosem doradczym.

Zarząd miasta może zamianować jednego ze swych członków skarbnikiem gminy. Funkcji tej nie może sprawować prezydent miasta (syndyk).

Prezydent miasta jest naczelnym szefem administracji, kierownikiem urzędu miejskiego i zwykle szefem jednego z działów administracji.

Zarząd miasta jest organem kolegjalnym. Do ważności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej 3 członków, w sprawach udzielenia obywatelstwa gminnego (przyjęcia do gminy) 4 członków.

Uchwały zapadają większością głosów obecnych.

Zarówno członkowie rady gminnej, jak zarządu, składają służbowe przyrzeczenie należytego spełnienia przyjętych obowiązków.

Radę gminną i zarząd gminy wprowadza w urzędowanie prefekt, on też odbiera przyrzeczenia służbowe.

Administracja ta dzieli się na 4 działy, obejmujące:

1) zarząd główny,

2) sprawy własnego zakresu działania (finanse, zarząd majątku, roboty publiczne, szkolnictwo, zakłady użyteczności publicznej),

3) policję miejscową,

4) sprawy wyznaniowe, higjeny publicznej, budowlane, sprawy sporów gminy, sprawy kominiarskie, ogniowe, kąpielisk i sprawy dróg i ulic.

Kierownictwo poszczególnych działów sprawują członkowie zarządu miasta.

Administrację tę sprawuje prezydent miasta przy pomocy kancelarji zarządu głównego i sześciu departamentów, a to policji, finansów, zarządu majątku i dobra gminnego, robót publicznych, spraw szkolnych, oraz zakładów i przedsiębiorstw miejskich.

Zakres działania departamentów analogiczny jest do opisanego przy omówieniu samorządu Berna.

Mimo zasady kolegjalności w zarządzie miejskim, stanowisko prezydenta miasta (syndyka) w miastach kantonów francuskich jest o wiele bardziej samodzielne, niż w gminach kantonów niemieckich.

Obowiązki prezydenta (syndyka) w organizacji samorządu m. Lozanny obejmują:

1) przewodnictwo i kierownictwo prac zarządu miasta,

2) ogłaszanie ustaw, dekretów i rozporządzeń związkowych i kantonalnych i dopilnowanie ich przestrzegania przez ludność, względnie wykonanie,

3) w sprawach nagłych wydawanie tymczasowych zarządzeń w imieniu władz państwowych w zakresie ich kompetencji, a to zarówno władz administracyjnych, jak i sędziów pokoju, zwłaszcza w dziedzinie spraw karnych i spadkowych,

4) w sprawach państwowej administracji ogólnej bezpośrednie znoszenie się z centralnemi władzami państwowemi,

5) naczelny nadzór nad całą administracją gminną,

6) kierownictwo miejscowej policji bezpieczeństwa publicznego.

Do zakresu działania podległego prezydentowi biura zarządu głównego należy między innemi:

1) zarząd budynków administracyjnych gminy,

2) zarząd muzeów miejskich,

3) sprawy wykonania uchwał rady gminnej i zarządu miasta,

4) utrzymywanie rejestru wyborców, rejestru obywateli i t. d.,

5) legalizacja dokumentów i podpisów,

6) wystawianie świadectw majątkowych, ubóstwa i obyczajności,

7) sprawy archiwów miejskich,

8) sprawy personalu, zatrudnionego w administracji gminnej,

9) ustalanie kompetencji rzeczowej organów administracji miejskiej,

10) rozdział czynności między poszczególne departamenty administracji miejskiej,

11) przyjmowanie poczty i rozdział jej między departamenty i wydziały,

12) wydawnictwa urzędowe gminy,

13) statystyka miejska,

14) sprawy obywatelstwa miejskiego,

15) prowadzenie rachunkowości i kasy głównego zarządu,

16) sprawy wyborów i głosowania publicznego.

Zakres działania rady miejskiej obejmuje sprawy, należące w innych miastach szwajcarskich do kompetencji rady miejskiej i ogólnego zebrania wyborców. Podobnie również, jak w innych miastach, rozbudowana jest instytucja komisyj obywatelskich, współdziałających we wszystkich działach administracji.

### 6. 7. Zurych i Fryburg.

Samorząd tych miast opiera się w ogólnych zarysach na zasadach poprzednio omówionych.

Zurych (208.000 mieszkańców) dzieli się na 8 okręgów administracyjnych, a 5 szkolnych. Okręgi administracyjne są równocześnie okręgami wyborczemi i okręgami dla referendum ludowego w sprawach administracji miejskiej. Przy wyborach do ciał reprezentacyjnych związkowych miasto stanowi 4 okręgi wyborcze.

Gmina (zebranie gminne) wybiera w jednym okręgu wyborczym radę miasta (zarząd miasta) i prezydenta miasta, w 8 okręgach członków wielkiej rady (rady gminnej), zarządy szkolne, urzędników urzędów okręgowych i sędziów pokoju.

Zebraniu gminnemu (głosowaniu ludowemu) podlegają wybory, sprawy statutu gminnego, wydatki stałe, wynoszące rocznie powyżej 12 000 frs., wszelkie wydatki inwestycyjne powyżej 200.000 frs., dalej wszelkie uchwały rady gminnej na żądanie conajmniej 2.000 wyborców. Mogą być poddane referendum ludowemu sprawy budżetu gminnego, zamknięć rachunkowych, sprawozdań administracyjnych, ustalenie stopy podatkowej. Wykonanie prawa inicjatywy prawodawczej wymaga podpisania wniosku przez 2.000 uprawnionych do głosowania.

Rada gminna (wielka rada) składa się z 125 członków, zarząd miasta (rada miejska) z 7 członków. Rada miasta wybiera 2 wiceprezydentów.

Kadencja urzędowania wynosi lat 4.

Wielka rada wybiera z grona swego prezesa, 2 wiceprezesów, 2—4 sekretarzy i 6 skrutatorów.

Wielka rada obraduje jako rada gminy mieszkańców; w sprawach obywatelskich (przynależnych) urzęduje wielka rada na osobnych posiedzeniach, w których udział biorą tylko obywatele gminy (przynależni).

Administracja miejska dzieli się na 9 departamentów, a to zarządu głównego, finansowy, podatkowy, policyjny, zdrowia, budownictwa, inżynierji, szkolny i opieki społecznej.

Oprócz 9 powyższych departamentów osobno prowadzony jest urząd stanu cywilnego i urząd sierocy.

Urzędy dzielnicowe są urzędami ściśle wykonawczemi o organizacji, przypominającej nasze komisarjaty obwodowe.

Dzielnicowe sądy pokoju utrzymuje gmina.

We Fryburgu (206.500 mieszkańców) udział w głosowaniu ludowem, o ile idzie o sprawy podatkowe, biorą wszyscy obywatele szwajcarscy, płacący podatki, zamieszkali w gminie, bez względu na to, czy mają prawo głosowania w zebraniu gminnem. W sprawach podatkowych biorą w głosowaniu udział również i osoby prawne przez swych pełnomocników. W zebraniach tych, o ile idzie o t. zw. sprawy obywatelskie, głosują tylko obywatele (przynależni).

Wybory przeprowadzane są większością głosów; proporcjonalnie tylko na wniosek, podpisany przez ilość uprawnionych, oznaczoną ustawą, stosownie do wielkości gminy.

Zebranie gminne Fryburga, jak wszystkich miast niemieckich kantonów szwajcarskich, ma szeroki zakres działania, obejmujący w dziedzinach zwłaszcza majątkowo-podatkowych normalne uprawnienia rady gminnej.

Wielka rada składa się z 80 członków, wybieranych na 4 lata. Członkiem wielkiej rady może być tylko obywatel szwajcarski, zamieszkały w gminie i opłacający podatki. Obowiązku przyjęcia wyboru do wielkiej rady niema. Wielkiej radzie przewodniczy prezydent miasta. Rada gminna (zarząd miasta) składa się z 9 członków łącznie z prezydentem i wiceprezydentem, wybieranych przez wielką radę na lat 4.

Każdy obywatel Fryburga, wybrany do rady gminnej, obowiązany jest mandat przyjąć; wypadki zwolnienia określa ustawa.

Sprawy wyznaniowe załatwiają w kantonie fryburskim osobne gminy wyznaniowe (parafje), pokrywające się terytorjalnie z gminą administracyjną, a posiadające analogiczne do gminy mieszkańców organa administracyjne, a więc zebrania parafjan, radę parafjalną i prezydenta parafji.

Inne szczegóły strukturalne samorządu miejskiego we Fryburgu i Zurychu nie odbiegają od poprzednio omówionych.

### 8. Genewa.

Genewa (131.481 mieszkańców) jest stolicą kantonu tej samej nazwy we francuskiej części Szwajcarji. Samorząd Genewy opiera się na postanowieniach konstytucji kantonalnej z 24 maja 1847 r., zmienionej ustawami z 23 marca 1873 i 26 kwietnia 1874 r., oraz na postanowieniach ustaw o organizacji i zakresie działania władz komunalnych z 5 lutego 1849 i 28 sierpnia 1886 r. Uzupełnieniem powyższych ustaw są regulaminy, uchwalone przez radę gminną miasta Genewy w r. 1881 i 1906.

Według konstytucji kantonalnej organami samorządu genewskiego jest rada gminna, jako organ uchwalający i kontrolujący i rada administracyjna, jako organ administracyjny i wykonawczy. Zakres działania zebrania gminnego obejmuje jedynie wybór członków rady gminnej i rady administracyjnej. Prawo udziału w zebraniu gminnem, a temsamem i prawo wyboru mają obywatele szwajcarscy, niepozbawieni ustawowo praw obywatelskich, jeśli:

1) są urodzeni i zamieszkali w Genewie;
2) posiadają majątek i zamieszkują w Genewie;
3) przynajmniej od roku mają stałe miejsce zamieszkania w Genewie.

Cenzus wieku dla czynnego prawa wyborczego wynosi 20 lat, dla biernego lat 25. Nie mogą być wybrani członkowie władz kantonalnych, duchowni wszelkich wyznań i członkowie rady administracyjnej. Głosowanie jest w większości gmin szwajcarskich pięcioprzymiotnikowe. Wybory gminne przeprowadza rząd kantonalny (rada państwa). Departament spraw wewnętrznych rady państwa utrzymuje spisy uprawnionych do głosowania, wykłada je corocznie do wglądu publicznego, przyjmuje reklamacje, załatwiane następnie przez radę państwa, rozpisuje wybory i przeprowadza je, przeprowadza również głosowania ludowe. Komisje wyborcze składają się z reprezentantów rządu i gminy.

Rada gminna w Genewie liczy 41 członków, wybieranych na lat 4. Rada administracyjna składa się z 5 członków, wybieranych również na lat 4. Tak rada gminna, jak i rada administracyjna wybiera swego prezydenta, wiceprezydenta i sekretarza. Prezydent rady administracyjnej jest również prezydentem miasta. Członkowie tak rady gminnej, jak i administracyjnej, mogą być wybrani z grona osób, posiadających czynne prawo wyborcze.

Członkowie rady administracyjnej, nie będący członkami rady gminnej, nie mają prawa głosowania na posiedzeniach rady gminnej. Członkowie rady gminnej składają w ręce prezydenta rady przysięgę na konstytucję na przestrzeganie obowiązujących ustaw, oraz na sumienne, uczciwe, i dokładne spełnianie przyjętych obowiązków.

Zakres działania rady gminnej obejmuje zatwierdzanie budżetu, projektowanego przez radę administracyjną, zatwierdzanie wydatków pozabudżetowych, zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i udzielanie na ich podstawie absolutorjum radzie administracyjnej, uchwalanie regulaminów dla administracji miejskiej, zatwierdzanie kontraktów najmu, lub dzierżawy majątku gminnego, kontraktów kupna, sprzedaży, lub zmiany, zaciąganie pożyczek, przyznawanie fundacyj, zapisów i legatów, zatwierdzanie nowych budowli i urządzeń, budynków, ulic, placów, zakładów, przedsiębiorstw i t. d., zatwierdzanie wywłaszczeń na cele publiczne i t. d. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów obecnych przy obecności bezwzględnej większości członków rady. Uchwały rady gminnej mają być w ciągu 48 godzin podane do powszechnej wiadomości, celem ewentualnego fakultatywnego referendum ludowego. Referendum takiego zażądać może 1.200 wyborców drogą pisemnego wniosku przedłożonego w ciągu 30 dni. Głoso-

wanie ludowe odbyć się winno w ciągu 20 dni po przedłożeniu wniosku. Referendum nie podlegają uchwały rady gminnej w sprawie budżetu, oraz uchwały w sprawach, uznanych przez radę gminną za pilne.

Uchwały rady gminnej muszą być przedłożone kantonalnemu rządowi (radzie państwa). Rząd zatwierdza:

1) budżet i zamknięcia rachunkowe;

2) wydatki pozabudżetowe, o ile nie znajdą pokrycia w rezerwach budżetowych;

3) uchwały, dotyczące zmian majątkowych;

4) uchwały, dotyczące nowych budowli.

Rada administracyjna, jako organ wykonawczy i administracyjny gminy, prowadzi zarząd spraw gminy w myśl uchwał rady gminnej. Rada administracyjna działa kolegjalnie. Zakres jej działania obejmuje wykonywanie uchwał rady gminnej, prowadzenie bieżącej administracji, decyzje we wszystkich sprawach, niezastrzeżonych rozpoznaniu rady gminnej. Rada administracyjna przygotowuje wszelkie sprawy na radę gminną, ona przyjmuje personal urzędowy gminy i wykonuje nad nim władzę porządkową i dyscyplinarną, czuwa nad całością majątku i dobra gminnego, nad należytym wpływem dochodów gminnych i t. d. Rada przy pomocy urzędów miejskich wykonuje policję miejscową, prowadzi zakłady i przedsiębiorstwa miejskie. Dwóch członków rady administracyjnej prowadzi pod nadzorem państwa urząd stanu cywilnego.

Zwyczajne posiedzenia rady gminnej odbywają się w dwóch sesjach, których termin i czas trwania oznacza kantonalny rząd krajowy (rada państwa). Posiedzenie sesyjne zwołuje prezydent rady pisemnie z podaniem porządku dziennego.

Posiedzenia nadzwyczajne zwołuje rada administracyjna, gdy tego zajdzie potrzeba. Posiedzenia nadzwyczajne mogą być zwoływane tylko dla szczegółowo wymienionych spraw, inne sprawy rozpatrywane na nich być nie mogą. O zwołaniu nadzwyczajnego posiedzenia i porządku dziennym muszą być zawiadomione kantonalne władze rządowe.

Rząd kantonalny może znieść uchwały rady gminnej, powzięte:

1) na posiedzeniach nielegalnie zwołanych, lub odbytych;

2) w sprawach, nie należących do zakresu działania gminy;

3) o ile przekraczają obowiązujące prawa.

Rząd kantonalny (rada państwa) może rozwiązać radę gminną, jeżeli rada ta w całości lub większości swych członków:

1) nie spełnia obowiązków, które na niej ciążą;

2) przekracza swoje kompetencje prawne.

Nowe wybory przeprowadza zebranie gminne w ciągu miesiąca po rozwiązaniu rady gminnej.

Dla zaciągnięcia pożyczki gminnej potrzebna jest ustawa krajowa (uchwała wielkiej rady kantonalnej). Wielka rada kantonalna może też na wniosek rządu kantonalnego (rady państwa) wstawić do budżetu gminnego pozycje i ustanowić podatki i opłaty na pokrycie wydatków, do których gmina jest prawnie obowiązaną, a którym rada gminna zadość nie uczyniła.

Genewa posiada projekt nowej ustawy gminnej, a to wskutek przyłączenia do miasta trzech gmin podmiejskich: Eaux-Vives, Plainpalais i Petit-Saconnex. Miasto dzielić się będzie na 4 okręgi municypalne: Genewa-miasto (Geneve-Citć), Eaux-Vives, Plainpalais i Petit-Saconnex Każdy z tych okręgów będzie posiadał osobną reprezentację w radzie gminnej w stosunku 1 mandat na każde 2.000 mieszkańców. Reprezentantantami poszczególnych okręgów mogą być tylko mieszkańcy tych okręgów. Wybór rady administracyjnej odbywać się będzie w jednym okręgu, obejmującym całe miasto.

Właściwością lokalną administracji genewskiej jest kondominjum Genewy z kantonem, oraz gminami położonemi nad Lemanem w sprawach:

1) własności, utrzymania i zarządu dróg i ulic, położonych w otoczeniu jeziora;

2) utrzymania i zarządu straży policyjnej i pożarnej;

3) utrzymania, prowadzenia i zarządu gazowni, elektrowni i wodociągu;

4) szkolnictwa zawodowego;

5) przytułków i szpitali;

6) kasy dla kredytu hipotecznego.

Kondominjum to jest wynikiem położenia geograficznego Genewy nad Lemanem, otoczonym nieprzerwanym łańcuchem miejscowości (gmin), stanowiących właściwie dalszy ciąg miasta, gmin obsługiwanych przez zakłady i instytucje genewskie, odpowiednio kosztem kantonu i miejscowości tych rozszerzane i utrzymywane, a przez odpowiednią komisję, w skład której wchodzą zastępcy Genewy, kantonu i gmin korzystających administrowane. W dziedzinie tej tworzy Genewa wspólnie z kantonem i gminami nad jeziorem położonemi sui generis między-komunalny związek celowy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

---

APOLINARY ARGASIŃSKI.

# PRAWO FUNDACYJNE — A FUNDACJE POD ZARZĄDEM GMINY M. KRAKOWA POZOSTAJĄCE.

## FUNDACJE OPIEKI SPOŁECZNEJ POD ZARZĄDEM GMINY MIASTA KRAKOWA.

Fundacje dla celów opieki społecznej, znajdujące się w zarządzie Gminy m. Krakowa, należą przeważnie do kategorji fundacyj dochodowych. Kapitały tych fundacyj, ulokowane w papierach wartościowych, jak w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego we Lwowie, w listach zastawnych Banku Krajowego, Banku Hipotecznego, w obligacjach indemnizacyjnych, w papierach pożyczek austro-węgierskich i polskich, w losach austro-węgierskich, wreszcie w książeczkach wkładkowych Kasy Oszczędności, lub w obligacjach Gminy miasta Krakowa, zostały bądźto przerachowane według niskiej stopy waloryzacyjnej, wahającej się między 5 a 33%, bądźto zostały przerachowane bez waloryzacji według ustawowej relacji, t. j. 1 zł. = 1.800.000 mk. Fundacje te zdewaluowały się zatem bardzo znacznie, niektóre zaś efekty fundacyjne uległy zupełnej dewa-

luacji, tak, że jako bezwartościowe, zostały zanulowane i z depozytów wartościowych wycofane.

Listy zastawne przerachowano na 20%, względnie 33%, zależnie od tego, czy tytuły były zahipotekowane na nieruchomościach, podlegających ochronie lokatorów, czy też na innych nieruchomościach. Z sumy przypadającej po zwaloryzowaniu, potrącono koszta konwersji, oraz kwoty, przypadające na posiadaczy listów zastawnych już wylosowanych. Skutkiem tych potrąceń rzeczywiste przerachowanie tych listów zastawnych nastąpiło w stosunku niższym, wynoszącym przeciętnie około 10% według skali § 2 ust. waloryzacyjnej. Wkładki oszczędnościowe zostały przeciętnie zwaloryzowane do 5%, w niektórych wypadkach wyżej, zależnie od stanu majątkowego Kasy. Wkładki oszczędnościowe, złożone po 1922 r. nie podlegały waloryzacji. Obligacje b. Banku Krajowego Galicyjskiego zwaloryzowano na 20% i skonwertowano na nowe obligacje; kuponów zaległych nie waloryzowano, lecz uwzględniono w ogólnej sumie przy przerachowaniu. Podobnie zwaloryzowano obligacje, oparte na zobowiązaniach związków samorządowych. Obligacje b. Kraju Galicji zwaloryzowano w stosunku 100 kor. = 30 zł. Ostemplowane tytuły przedwojennego długu austro-węgierskiego przerachowano na 5%, w najkorzystniejszych wypadkach na 20%, względnie 33%. Stopa przerachowania pożyczek państwowych polskich była również niską i tak np. pożyczkę złotą z 1922 r. przerachowano według stosunku 1 zł. = 100.000 mk. Ostatnio nastąpiła waloryzacja obligacyj miejskich Gminy miasta Krakowa według stopy 6%, względnie 20%, a to obligacyj z 1919 r. na 6%, obligacyj zaś z 1909 r. na 20% według skali § 2 ust. waloryzacyjnej.

Dewaluacji uległy również fundacje używalne (posiadające nieruchomości). Przedmioty fundacyjne uległy z biegiem czasu zużyciu, a fundacje nieposiadające środków na konieczny remont nie mogły zniszczeniu zapobiec.

Wobec znacznego spadku wartości kapitałów fundacyjnych, cele opieki społecznej, ustanowione fundacjami, nie mogą być realizowane w zakresie ustanowionym przez fundatorów, względnie muszą zupełnie być zaniechane. Gmina miasta Krakowa jest interesowaną w uruchomieniu fundacyj, ponieważ odciążają Gminę choćby częściowo w spełnianiu obowiązków opieki społecznej. Pozatem pozostawienie fundacyj w bezczynności zniechęca do nich społeczeństwo, powoduje brak zainteresowania się fundacjami i wytwarza przekonanie, że fundacje są martwym, niepotrzebnym tworem dla życia społecznego.

Rzeczą organów zarządu i władz fundacyjnych winno być dążenie do uruchomienia fundacyj. Jeśli fundacja jest nieczynną, niepożyteczną, to przyczyny tego leżą często również w braku zainteresowania ze strony zarządu fundacyj, lub władzy fundacyjnej. Majątek fundacyjny jest wprawdzie koniecznym warunkiem realizacji zadań fundacyj, jednakowoż zmniejszenie majątku nie wyklucza możności uruchomienia fundacyj.

W zarządzie Gminy m. Krakowa znajdują się fundacje, fundusze i legaty. Nazwy te nie odpowiadają w wielu wypadkach istocie rzeczy, ponieważ niektóre fundusze, lub legaty są w istocie fundacjami. Dla prowadzenia spraw fundacyjnych ścisła segregacja ma duże znaczenie, ponieważ fundacyjne kapitały znajdują się w funduszu fundacyj różnych, natomiast kapitały funduszów i legatów prowadzone są oddzielnie w funduszu depozytowym. Odsetki z funduszów i legatów są w niektórych wypadkach przelewane na fundusz miejski ubogich.

Między fundacjami, a funduszami i legatami istnieje zasadnicza różnica prawna. Przy fundacjach następuje przeniesienie majątku na rzecz osoby prawnej nieistniejącej, która zostaje powołaną później do życia, jako fundacja przez władzę fundacyjną. Natomiast przy legatach, testator przenosi majątek na rzecz osoby istniejącej. Różnica ta jest ważną w chwili śmierci legatarjusza, gdyż wówczas cel legatu zwykle zostaje osiągnięty, podczas, gdy przy fundacjach zadanie fundacyjne niezależne jest zupełnie od istnienia osób, stanowiących zarząd fundacyj, władza fundacyjna bowiem musi dopiero fundację stworzyć.

W zarządzie Gminy m. Krakowa znajdują się fundusze, powstałe ze zbiórek, zorganizowanych przez Gminę m. Krakowa i przeznaczone dla realizacji celów socjalnych. Niektóre z tych funduszów są fundacjami. Przy fundacjach powstałych ze zbiórek za fundatorów należy uważać organizatorów tychże zbiórek, względnie składek. Gmina miasta Krakowa jako fundatorka zebranych funduszów, może przeto przeprowadzić ukonstytuowanie z tych funduszów fundacyj dla celów opieki społecznej.

Legaty, które właściwie są fundacjami, należy przeistoczyć w fundacje, przez spisanie listów fundacyjnych, zatwierdzonych przez władzę fundacyjną.

Według obowiązujących przepisów prawnych, wszystkie kapitały fundacyjne, o ile są lokowane w efektach, mają być winkulowane na rzecz fundacyj i oddzielnie w księdze funduszu fundacyjnego przeprowadzane. Dochody z efektów fundacyjnych nie mogą być przeznaczone na inny fundusz. Należy przeto wszystkie fundacje, legaty i fundusze, posiadające cechy fundacyj, przenieść z funduszu depozytowego do funduszu fundacyj różnych, oraz zarządzić, by dochody z papierów wartościowych nie były przelewane na inne fundusze, lecz lokowane w funduszu odnośnej fundacji.

Podział fundacyj według celu jest różnorodny i nie da się ująć w ścisłe kategorje. Istotnem znamieniem dla wszystkich fundacyj jest ich powszechna użyteczność, przeto wszystkie cele służące temu zadaniu mają rację bytu w fundacjach. Fundacje, znajdujące się pod zarządem Gminy m. Krakowa wykazują również wielką różnorodność i w przybliżeniu dadzą się podzielić na następujące grupy:

I. Fundacje dla dzieci.

II. Fundacje dla ubogich chrześcijan m. Krakowa.

III. Fundacje dla ubogich m. Podgórza.

IV. Fundacje opałowe dla ubogich.

V. Fundacje na wsparcia dla podupadłych rzemieślników m. Krakowa.

VI. Fundacje pożyczkowe dla rzemieślników.

VII. Fundacje na dom przytułku i pracy.

VIII. Fundacje, przeznaczone dla Zakładów św. Józefa, Ks. Siemaszki, Brata Alberta, imienia Żurawskiej, obecnie Rodziny Sierocej, imienia Sołtykowej.

IX. Fundacje dla chorych.

X. Fundacje dla ociemniałych.

XI. Fundacje dla ofiar wojny.

XII. Fundacje o specjalnych celach (dla podupadłej rodziny mieszczańskiej, na małoletnie sieroty Pędzichowa, dla wdowy po urzędniku sądowym).

Powyższy podział odnosi się do fundacyj dochodowych.

### I. Fundacje dla dzieci.

1. Zapis Piotra Jędrzejowskiego na głodne dzieci katolickie w Krakowie, pochodzący z rozporządzenia ostatniej woli z 5/IX. 1910 r. Pierwotny kapitał wynoszący 1.000 kor. austr. został zawinkulowany na rzecz głodnych dzieci. Celem zapisu jest rozdawnictwo odsetek dla głodnych dzieci. Odsetek dotąd wogóle nie rozdzielano. Zwaloryzowany kapitał wynosi wynosi 266 zł. 33 gr., złożony został na książeczce wkładkowej Miejskiej Kasy Oszczędności. Aktu fundacyjnego nie sporządzono, kapitał mieści się w funduszu depozytowym Miejskiej Kasy.

2. Fundacja Julji Wiśniewskiej na utrzymanie i wychowanie opuszczonych i bezdomnych sierót narodowości polskiej, będących na utrzymaniu Gminy miasta Krakowa (w schronisku pod opieką braci Tercjarzy św. Franciszka) zdziałana aktem ofiary z dnia 23 listopada 1911 r. L. VI. c. 646/1911. Pierwotny kapitał fundacyjny wynosił 400 kor. w listach dłużnych długu państwowego, który to fundusz miał być kapitalizowany do wysokości 10.000 kor. Dopiero po osiągnięciu sumy 10.000 kor. miała fundacja wejść w życie i procent coroczny od kapitału miał być użyty na utrzymanie i wychowanie opuszczonych i bezdomnych sierót religji rzymsko-katolickiej. Rozdawnictwo zastrzeżone chrześcijańskim reprezentantom Gminy miasta Krakowa. Rada miasta uchwałą z dnia 21 listopada 1912 r. przyjęła w Zarząd majątek fundacji. Walory nie zostały zawinkulowane, lecz zatrzymane w depozycie. Władza fundacyjna nie została zawiadomioną o dokonanym akcie ofiary. Listu fundacyjnego nie sporządzono. Obecny kapitał fundacji, po zwaloryzowaniu 5% pożyczki konwersyjnej wynosi 314 zł. 45 gr.

3. Legat ś. p. Antoniego Hawełki, dla głodnych dzieci miasta Krakowa w sumie 5.000 zł. reńskich austr., zdziałany rozporządzeniem ostatniej woli z dnia 19 sierpnia 1893 r. Obecnie kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 759·20 zł. i jest ulokowany w Kasie Oszczędności miasta Krakowa, oraz w 4% listach zastawnych Tow. Kred Ziemskiego. W Kasie Miejskiej wpisany jest powyższy legat w funduszu fundacyj różnych.

4. Fundacja Hieronima Ślęczka na wsparcie sierot miasta Krakowa, powstała z legatu w 1868 r. zatwierdzona przez b. Namiestnictwo w dniu 21 maja 1872 r. Pierwotny kapitał stanowił jeden los loteryjny skarbowy w 1860 r. na 100 zł. reńskich. Procenta od tego losu przeznaczone były na wsparcia dla sierot. Los ten został wylosowany, a asygnata dawnej Kasy Filjalnej wydana w miejsce wylosowanego losu, przy waloryzacji stała się bezwartościową. Z interkalarjów, t. j. procentów nierozdanych, znajduje się na książeczce wkładkowej Kasy Oszczędności miasta Krakowa 21·23 zł. Powyższa fundacja figuruje w funduszu fundacyj różnych.

5. Fundacja ś. p. Lucyny z Matuszewskich Wiązownickiej, na utrzymanie i wychowanie bezdomnych chłopców i dziewcząt. Pierwotny kapitał fundacyjny stanowiły listy zastawne Tow. Kred. Ziemskiego i książeczka wkładkowa Kasy Oszczędności miasta Krakowa na łączną kwotę 30.000 kor., złożone do depozytu Kasy Magistratu w dniu 28 marca 1908 r. Celem fundacji jest obracanie dochodów z majątku fundacji, po potrąceniu 5% na koszta zarządu i 5% na zasilenie kapitału fundacyjnego, na utrzymanie i wychowanie po połowie w Miejskim Zakładzie Wychowawczym dla bezdomnych chłopców i w Miejskim Zakładzie dla bezdomnych dziewcząt. bezdomnych sierot, przynależnych do Krakowa, narodowości polskiej, religji rzymsko-katolickiej W razie nieistnienia powyższych Zakładów miejskich Gmina miasta Krakowa jest upoważnioną użyć dochody fundacyjne na utrzymanie i wychowanie sierot w innych zakładach krakowskich. Namiestnictwo reskryptem dnia 20 marca 1921 r. przyjęło do wiadomości prawne istnienie fundacyj. Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 12 września 1922 r. został majątek fundacyjny objęty w zarząd Gminy miasta Krakowa i sporządzony zarys listu fundacyjnego. List fundacyjny nie został jednak przedłożony Władzy fundacyjnej do zatwierdzenia. Kapitał fundacyjny wynoszący po zwaloryzowaniu 1.665 zł. 57 gr. ulokowany został w pożyczce konwersyjnej z 1924 r. w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, w Kasie Oszczędności m. Krakowa, oraz drobna kwota w gotówce, mieści się na przypisie funduszu depozytowego.

6. Fundacja Amalji i Edmunda Klemensiewiczów ku wspieraniu ochronek dla dzieci robotników w Krakowie, zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 7 stycznia 1922 r. Pierwotny kapitał fundacyjny wynosił 50.000 kor. i jest zahipotekowany na realności przy ul św. Anny L. 5 ofiarowanej przez fundatorów na własność T. S. L. Cel fundacji stanowi użycie 2% z powyższego kapitału na wspieranie ochronek dla dzieci robotników. Powyższy procent opłaca T. S. L. dopóki pozostaje w posiadaniu tego domu. Sekcja dobroczynna Rady miasta rozdziela zapomogi w porozumieniu z komitetem ochron. Gmina miasta Krakowa przyjęła w Zarząd powyższy majątek fundacyjny na mocy uchwały Rady miasta z dnia 11 kwietnia 1917 r. i zobowiązała się między innemi w razie spłacenia kapitału fundacyjnego przez T. S. L. tenże osobno ulokować korzystnie dla fundacji. Zarząd T. S. L. przedłożył deklarację waloryzującą powyższy kapitał na kwotę 31.500 zł. Komitet Ochron wniósł do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej podanie z żądaniem wyższej waloryzacji. Rozdawnictwo odbywa się obecnie w ten sposób, że T. S. L. przesyła bezpośrednio zaległe odsetki.

7. Fundacja Prezydenta miasta Inż Karola Rollego na wyżywienie dzieci, której kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 1050 zł. i jest ulokowany w pożyczce konwersyjnej, oraz na książeczce Kasy Oszczędności miasta Podgórza. Akt fundacyjny został zatwierdzony reskryptem Województwa z 27/X 1921 r. Cel fundacji został zmieniony przez fundatora na pobyt w kolonji wypoczynkowej, lub leczniczej, jednego, lub więcej dzieci, zagrożonych gruźlicą.

8. Fundacja Marji z Rollów Sobolewskiej na kolonje lecznicze dziecka zagrożonego gruźlicą, wynosząca 866 zł. 72 gr., ulokowana w pożyczce konwersyjnej i na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Obie ostatnie fundacje figurują w funduszu depozytowym Kasy miejskiej i ich dochody są kapitalizowane.

Fundacje tej grupy wykazują następujące formalne braki:

Określenie ofiary Piotra Jędrzejowskiego jako za pisu jest niewłaściwe, gdyż ofiara ta stanowi fundację. Również niewłaściwem jest utrzymywanie kapitału tej fundacji w ewidencji funduszu depozytowego, należy go wstawić do funduszu fundacyj różnych.

Odnośnie do fundacji Julji Wiśniewskiej niewłaściwem jest niezawinkulowanie na rzecz fundacyj papierów wartościowych, które znajdują się w depozycie Kasy miejskiej. Należałoby również zawiadomić o powstaniu tej fundacji władzę fundacyjną, jako władzę kompetentną do orzekania o dopuszczalności fundacyj ze względów prawnych. Spisanie listu fundacyjnego nie było dotychczas konieczne, ponieważ fundacja miała wejść w życie po osiągnięciu wysokości kapitału 10.000 kor.

Odnośnie do legatu ś. p. Antoniego Hawełki stwierdzić należy, że legat ten dotychczas nie jest fundacją. Należało uzyskać od władzy fundacyjnej orzeczenie o prawnem istnieniu fundacji i w miarę potrzeby spisać list fundacyjny.

Odnośnie do fundacji Hieronima Ślęczka należy zawiadomić władzę fundacyjną, że los loteryjny, stano wiący kapitał fundacji stał się bezwartościowy i został wycofany z depozytu Kasy miejskiej.

## II. Fundacje dla ubogich chrześcijan miasta Krakowa.

9. Fundacja Jerzego Gaffenki, założona w 1863 r. dla wsparcia biednych miejscowych, wstydzących się żebrać. Procent od funduszu zakładowego ma być rozdzielany co roku między ubogich w dniu 5 maja. Fundacja została zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 15 stycznia 1864 r. Pierwotny kapitał stanowił 3.500 dukatów, dochody do rozdziału wyłącznie dla chrześcijan. Na podstawie instrukcji, uchwalonej na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 7 czerwca 1767 r. został ustanowiony osobny komitet dla rozdziału tych wsparć. — Obecnie kapitał ten przedstawia wartość 15.815 zł. 28/100 gr. i jest ulokowany w 5% pożyczce konwersyjnej, oraz na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

10. Fundacja Feliksa Bojanowskiego na rzecz ubogich chrześcijan miasta Krakowa, zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 17 lipca 1908 r. Pierwotny kapitał wynosił 31.000 zł. reńskich w listach Galic. Banku Hipotecznego, z którego dochody roczne mają być rozdawane najuboższym chrześcijanom miasta Krakowa w dniu 1 listopada każdego roku. Jedno wsparcie nie może wynosić mniej, aniżeli koron 20, oraz nie więcej jak 100 kor. Kapitał ten przedstawia obecnie wartość 15.740·61 zł. i jest ulokowany w 4% obligacjach miasta Krakowa, w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, oraz na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

11. Fundacja Ks. Antoniego Kutschery z dnia 1 września 1896 r. Pierwotny kapitał stanowił 3 papiery wartościowe serbskie po 200 zł. reńskich. Dochody z tego kapitału wynosiły przeciętnie 56 kor. rocznie, przeznaczone do rozdawnictwa na wsparcie dla 4 osób. Akt fundacyjny nie został sporządzony. Papiery serbskie zostały przesłane w roku 1927 do Ministertwa Spraw Zagranicznych, celem dokonania waloryzacji. Sprawa dotychczas załatwiona nie została. Na książeczce wkładkowej Kasy Oszczędności miasta Krakowa znajduje się kwota 63 zł. 07 gr. przeznaczona na ten cel, w Kasie miejskiej fundacja prowadzona jest w funduszu fundacyj różnych.

12. Fundacja Adama Bieńkowskiego z rozporządzenia ostatniej woli z dnia 28 lutego 1886 r. Pierwotny kapitał według stanu z dnia 3 stycznia 1893 r. po śmierci ś. p. Bieńkowskiego wynosił 100 zł. reńskich i przeznaczony był na cele humanitarne dla miasta Krakowa i innych miast w Polsce. Fundacja miała wejść w życie dopiero po upływie 354 lat, a do tego czasu odsetki mają być lokowane na książeczkach Kasy Oszczędności. Rada miejska objęła Zarząd tej fundacji, a Namiestnictwo istnienie jej przyjęło do wiadomości, z tem, że akt fundacyjny ma być sporządzony dopiero po wejściu w życie fundacji; obecna wartość kapitału po zwaloryzowaniu wynosi 122·84 zł.

13. Fundacja Karola Hr. Czarneckiego, zatwierdzona przez Namiestnictwo 18 grudnia 1893 r. Z procentów tej fundacji od kapitału, wydzielonego na jałmużnę, otrzymuje Prezydent miasta kwotę 24 kor. do rozdzielenia według własnej woli między dwóch ubogich w dniu 4-go listopada każdegoroku. Kapitał wynosi obecnie 925·84 zł. i jest ulokowany w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, oraz na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

14. Fundacja stypendyjna Kaspra Zubowskiego powstała w 1873 r. zatwierdzona przez Namiestnictwo 26 września 1876 r. Celem tej fundacji jest wypłacanie 100 kor. na jałmużnę, 200 kor. na straż pożarną ochotniczą i na restaurację grobu, resztę na stypendja po kor. 300 dla uczniów. Pierwotny kapitał fundacyjny składał się z kwoty 43.500 zł. reńskich ulokowanych w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, oraz z kwoty 1791 reńskich, ulokowanej na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa. Obecna wartość powyższego kapitału wynosi 7.506·39 zł. Kapitał jest ulokowany w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, w 4% obligacjach miasta Krakowa i na książeczce wkładkowej Kasy Oszczęd. m. Krakowa.

15. Fundacja Eustachego i Kazimiery Chronowskich, stypendyjna. Według testamentu z dnia 3 lipca 1915 r., fundator przeznaczył ze sprzedaży przedsiębiorstwa Grand Hotel kwotę 10.000 kor. na fundusz wsparcia dla chrześcijan ubogich. W myśl uchwały Magistratu z dnia 23-go listopada 1927 r. przeznacza się odsetki od kapitału fundacji na stypendja dla uczniów rękodzielniczych i corocznie kwatę 40 zł. na wsparcia dla ubogich chrześcijan. W myśl powyższej

uchwały, Magistrat przelał w 1928 r. kwotę 521 zł. 92 gr., oraz w 1929 r. kwoty 503 zł. 40 gr. i 500 zł. na wsparcia dla ubogich chrześcijan, które to kwoty są ulokowane na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa i figurują w funduszu depozytowym.

### III. Fundacje dla ubogich miasta Podgórza.

16. Fundacja Zofji Wilatowskiej dla ubogich miasta Podgórza z testamentu z dnia 14-go września 1898 r. Fundatorka przeznaczyła kwotę 100 zł. reńskich na fundusz ubogich miasta Podgórza z tem, że procenta od tej kwoty mają być rozdawane corocznie w dniu zadusznym przez burmistrza miasta Podgórza ubogim miasta Podgórza według swobodnego uznania. Kapitał powyższy wynosi obecnie po zwaloryzowaniu 104 zł. 42 gr. i jest ulokowany w wysokości 100 zł. w liście zastawnym Tow. Kred. Ziemskiego, natomiast kwota 4 zł. 42 gr. ulokowana na książeczcę Kasy Oszczędności została przelaną na fundusz miejscowy. List fundacyjny dotychczas nie został sporządzony; fundacja prowadzona w funduszu depozytowym.

17. Fundacja ś. p. Feliksa Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan w Podgórzu z rozporządzenia ostatniej woli z dnia 15 października 1891 r. Przedmiot fundacji stanowią: dom w Podgórzu przy ulicy Józefińskiej L. 1, kat. 76, oraz kapitał 7 000 zł. reńskich zahipotekowany na domu Nr. 276 w Podgórzu. Dochody z powyższego majątku według woli fundatora są przeznaczone w połowie na dom ubogich w Podgórzu, w drugiej połowie na fundusz, z którego procenta mają być rozdawane między ubogich chrześcijan corocznie w dniu 1-go listopada. W 1901 r. została wypłacona przez Sąd Gminie miasta Krakowa kwota 14.000 kor., którą złożono na książeczce Kasy Oszczędności miasta Podgórza. Realność l. k. 76 została odebrana w fizyczne posiadanie przez Gminę miasta Podgórza dnia 16-go października 1901 r. Rada miejska uchwałą z dnia 12-go marca 1902 r. postanowiła przyjąć legat ś. p. Feliksa Bojanowskiego, t. j. realność l. k. 76 i kwotę 10.000 kor. na rzecz ubogich z Podgórza, wyznania chrześcijańskiego, budynki odrestaurować, po użyciu z zapisanej gotówki kwoty 4.000 kor., po odrestaurowaniu budynków wynająć realność i dochody użyć na utrzymanie ubogich miejscowych, zaś resztę kapitału przeznaczyć na budowę domu dla ubogich i nieuleczalnych kalek wyznania chrześcijańskiego im. Feliksa Bojanowskiego. Powyższa uchwała Rady miejskiej nie została (z wielką szkodą dla fundacji) zatwierdzona przez Wydział krajowy. Przeto Rada miejska w dniu 9 października 1902 r. powzięła nową uchwałę, w myśl której należy rozdzielać corocznie w dniu 1 go listopada 640 kor. pomiędzy 40 ubogich podgórskich wyznania chrześcijańskiego, a to z dochodów realności l. k. 76. Reszta z tych dochodów po pokryciu kosztów konserwacji i pożyczki na odrestaurowanie budynków, została przeznaczoną na utrzymanie ubogich chrześcijan w domu wybudować się mającym z zapisanego kapitału. Dochód z realności wynosił wówczas 2.400 kor rocznie. Wydział krajowy w dniu 21-go października 1902 r. zatwierdził powyższą uchwałę i upoważnił Magistrat do podejmowania corocznie z książeczki Kasy Oszczędności miasta Podgórza kwoty 640 kor. Rada miejska uchwaliła w dniu 26 marca 1908 r. wybudować na gruncie, należącym do fundacji ochronkę dla małych dzieci z tem, że ochronka ma płacić tytułem czynszu dzierżawnego 200 kor. rocznie. Uchwała została zatwierdzoną przez Wydział krajowy. Czynsz dzierżawny z ochronki został zwaloryzowany na 210 zł. rocznie. Rozdawnictwo wsparć odbywało się do 1921 r. W domu przy ulicy Józefińskiej l. k. 76 mieści się zakład wychowawczy dla sierot, a obok wybudowaną została ochronka. Kapitał fundacyjny, ulokowany w dwóch książeczkach wkładkowych Kasy Oszczędności miasta Podgórza i obligacjach miasta Krakowa wynosi obecnie 1.075 zł. Należy uporządkować stan majątkowy tej fundacji, w szczególności, by dochody dzierżawne (czynszowe) były corocznie wpłacane do Kasy miejskiej na rzecz tej fundacji i by można przynajmniej przystąpić do rozdawnictwa wsparć.

### IV. Fundacje opałowe.

18. Fundacja Salomona Wechslera, powstała z zapisu w r. 1873, zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 7 sierpnia 1876 r. Celem fundacji jest obdzielenie ubogich, w połowie chrześcijan, a w połowie izraelitów, każdej zimy węglem na opał, zakupionym za procenta od kapitału zakładowego, wynoszącego pierwotnie kwotę 5.000 zł. reńskich Powyższy kapitał ulokowany obecnie w pożyczce konwersyjnej 5% i na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa wynosi 1.939 zł. 89 gr. Przed waloryzacją odsetki z kapitału fundacyjnego wystarczały na rozdzielenie 600 q cłowych węgla.

19. Fundacja Amalji Fränklowej, zmarłej dnia 1 listopada 1899 r., akt fundacyjny z 26 stycznia 1914 r., zatwierdzony przez Namiestnictwo dnia 18 kwietnia 1914 r. Kapitał fundacyjny wynosił 2.000 złotych reńskich z tem, że suma ta ma być w jedenaście lat po śmierci fundatorki odpowiednio zabezpieczona, zaś z procentów tej sumy mają być w zimie każdego roku zakupywane węgle i rozdzielane między ubogich chrześcijan miasta Krakowa. Gmina miasta Krakowa zobowiązała się w liście fundacyjnym co roku w miesiącu listopadzie za roczne odsetki zakupić węgla i rozdać między ubogich chrześcijan. Rozdawnictwo uskuteczniono raz jeden w 1911 r. Powyższy kapitał, obecnie wartości 249 zł. 10 gr., jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności i w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego.

### V. Fundacje na wsparcia dla podupadłych rzemieślników.

20. Fundacja Ks. Jana Schindlera na wsparcia dla podupadłych rzemieślników. Testamentem z dnia 1 stycznia 1889 r. zapisał ks. Jan Schindler, zmarły w dniu 4 kwietnia 1890 r., Gminie m. Krakowa 20.000 złotych reńskich monety konwencyjnej w listach indemnizacyjnych galic. z przeznaczeniem procentów rocznych na wsparcia dla podupadłych rzemieślników. Kapitał tej fundacji, wynoszący obecnie 7.355 zł. 01 gr., jest ulokowany na książeczce Banku Gospodarstwa Krajowego, Kasy Oszczędności miasta Krakowa, 5% pożyczce konwersyjnej, 4% listach zastawnych Tow.

Kred. Ziemskiego, oraz w obligacjach Gminy miasta Krakowa. List fundacyjny dotychczas nie został sporządzony, nie został również opracowany regulamin rozdawnictwa wsparć

21. Fundacja Antoniego Marfiewicza z dnia 7 listopada 1888 r., zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 6 września 1900 r., dla dwóch podupadłych rzemieślników. Kapitał fundacyjny wynosił 1000 złotych reńskich, odsetki tego kapitału przeznaczone są do rozdziału w dniu śmierci fundatora dnia 7 listopada każdego roku dla dwóch podupadłych rzemieślników wyznania rzym.-kat. Majątek fundacji ulokowano w 4% listach zastawnych Galic. Tow. Kred. Ziemskiego Kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 250 zł. 42 gr. i jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa i w 4% listach zastawnych Tow. Kredyt. Ziemskiego.

22. Fundacja Ludwika Helcla na wsparcie podupadłych rękodzielników krakowskich, powstała w 1870 r., zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 14 listopada 1871 r. Odsetki od kapitału zakładowego 1000 złotych reńskich mają być rok rocznie w miesiącu grudniu udzielane uchwałą sekcji dobroczynnej jednemu z podupadłych rękodzielników krakowskich, katolikowi. Kapitał fundacyjny był ulokowany w obligacji indemnizacyjnej na 1000 złotych reńskich. Rozdawnictwo odbywało się do 1920 r. Kapitał ten, zwaloryzowany na 619 zł. 12 gr., ulokowany jest w 5% pożyczce konwersyjnej, oraz na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

23. Fundacja Dra Józefa Dietla na zapomogi dla podupadłych rzemieślników z 1866 r., zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 1 października 1868 r. Celem fundacji jest udzielanie zapomogi podupadłemu rzemieślnikowi. Po zwaloryzowaniu kapitał fundacyjny wynosi 552 zł. 16 gr.

24. Fundacja Banku Hipotecznego Galicyjskiego powstała w 1873 r., zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 2 maja 1875 r. Cel fundacji wspomaganie rękodzielników, urodzonych w Krakowie i tamże zamieszkałych, z odsetek od kapitału 3.000 złotych reńskich, ulokowanego w 6% listach hipotecznych. Najniższa kwota, jako wsparcie, ma wynosić 50 złotych reńskich. Zwaloryzowany kapitał fundacyjny na 1039 zł. 20 gr. ulokowany został w listach zastawnych Banku Krajowego i Tow. Kred. Ziemskiego, oraz na ksiażeczce Kasy Oszczędności m. Krakowa. Kapitał fundacyjny był już raz zasilony przez Bank Hipoteczny kwotą 100.000 mk.

25. Fundacja Dra Mayera dla podupadłych rzemieślników z 1917 r. nie ma listu fundacyjnego. Kapitał fundacyjny wynosi 1000 kor., obecnie po zwaloryzowaniu wartość kapitału wynosi 223 zł. 71 gr. Kapitał jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności m. Krakowa.

## VI. Fundacje pożyczkowe dla rękodzielników.

26. Fundacja pożyczkowa Dra Józefa Dietla dla rzemieślników krakowskich, erygowana aktem fundacyjnym z dnia 13 grudnia 1868 r., zatwierdzonym przez Namiestnictwo dnia 18 marca 1869 r. Kapitał fundacyjny stanowiło 1000 złotych reńskich, złożonych w Miejskiej Kasie Oszczędności. Odsetki od tego kapitału były udzielane w formie pożyczek 3%, do wysokości 200 złotych reńskich. Pierwszeństwo do uzyskania pożyczki mieli młodzi początkujący majstrowie. Obecnie kapitał fundacyjny po zwaloryzowaniu wynosi 1427 zł. 34 gr., do rozdawnictwa upoważnioną jest Sekcja II-ga Rady miejskiej.

27. Fundacja pożyczkowa im. Arcyksięcia Rudolfa. W Kasie miejskiej w funduszu fundacyj różnych znajdują się trzy książeczki Kasy Oszczędności m. Krakowa na łączną kwotę 19.500 zł. 33 gr.

28. Fundacja pożyczkowa Dra Warszauera. Akt fundacyjny z 30 listopada 1894 r., zatwierdzony przez Namiestnictwo 25 maja 1895 r., dla rzemieślników miasta Krakowa. Celem fundacji udzielanie pożyczek 3% biednym i moralnie prowadzącym się rzemieślnikom, głównie na zakupno surowego materjału. Rzemieślnik w ciągu dwóch lat po sobie następujących może uzyskać najwyżej pożyczkę 200 złotych reńskich. Zwrot pożyczki winien nastąpić w 20-tu ratach miesięcznych z tem, że pierwsza rata jest płatną dopiero w cztery miesiące po udzieleniu pożyczki. Pożyczki są udzielane na podstawie skryptu dłużnego notarjalnego, bez ręczycieli, w rocznicę śmierci fundatora, przez Sekcję dobroczynną. Kapitał fundacji wynosił w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego 40.000 koron. Po zwaloryzowaniu kapitał ten wynosi 2.302 zł. 41 gr.

## VII. Fundacje na Dom przytułku i pracy.

29. Fundusz „Dom Przytułku i Pracy", pozostały po rozwiązanym Domu przytułku i pracy, wynosi 723 zł. i jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności m. Krakowa.

30. Fundacja Ks. Jana Kogutowicza dla domu pracy przymusowej. Pierwotny kapitał wynosił 200 złotych reńskich w obligacjach indemnizacyjnych. List fundacyjny nie został sporządzony, ponieważ zapis ks. Kogutowicza nie zawiera znamion fundacji w myśl § 646 ust. cyw. Kapitał tej fundacji wynosi obecnie po zwaloryzowaniu 446 zł. 44 gr. i jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności m. Krakowa, oraz w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego.

31. Fundacja Jana Wincentego Smoniewskego dla domu pracy i przytułku powstała z rozporządzenia ostatniej woli z dnia 10 grudnia 1887 r. Kapitał pierwotny stanowił 250 złotych reńskich, ulokowanych w obligacjach indemnizacyjnych galic. Warunkiem fundacji jest przeznaczenie kapitału na dom pracy i przytułku w Krakowie, ewentualnie ma być użyty dla Bonifratrów w Krakowie. Domem przytułku jest dom kalek w ogrodzie angielskim. Obecnie kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 571 zł. 61 gr. i jest ulokowany w 5% pożyczce, oraz na książeczce Miejskiej Kasy Oszczędności. Akt fundacyjny nie został zatwierdzony. Na podstawie uchwały Sekcji dobroczynności

z dnia 11 marca 1894 r. kapitał fundacyjny jest prowadzony w ewidencji funduszu depozytowego miejskiego, z tem, że ma stanowić fundusz żelazny, od którego odsetki mają być wydawane na pokrycie wydatków dla domu pracy i przytułku (dom kalek w ogrodzie angielskim).

32. Fundusz Aleksandra Brześciańskiego na dom przytułku i pracy. Fundusz ten powstał z zapisu Aleksandra Brześciańskiego w 1863 r. i stanowił 1.000 zł. reńskich. Odsetki z tego funduszu są przeznaczone dla domu kalek w ogrodzie angielskim. List fundacyjny dotychczas nie został sporządzony, mimo postanowienia fundatora, że fundusz dla domu przytułku i pracy ma stanowić wieczyste uposażenie. Kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 1.610 zł. 56 gr. i został ulokowany w 5% pożyczce konwersyjnej i na książeczce miejskiej Kasy Oszczędności.

33. Fundacja Juljusza Augusta Johna na budowę domu przytułku, lub na zapomogi dla podupadłych obywateli Gminy miasta Krakowa, powstała w dniu 6 lutego 1863 r. Zakładowy kapitał w obligacjach indemnizacyjnych wynosił 3.000 zł. reńskich. Akt fundacyjny nie został sporządzony. Kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 7.909 zł. 72 gr. i jest ulokowany w obligacjach miasta Krakowa.

## VIII. Fundacje dla zakładów.

34. Legat Franciszka Wacława Popiela dla Zakładu Ks. Siemaszki na kształcenie biednych chłopców, powstały w 1886 r. Kapitał fundacyjny 4.000 zł. reńskich stanowi fundusz żelazny, a tylko odsetki od kapitału, przeznaczone są dla zakładu. Wrazie rozwiązania Zakładu legat przechodzi na gminę miasta Krakowa. Akt fundacyjny nie został sporządzony, ponieważ legat ten nie stanowi fundacji. Kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 1.580 zł. 14 gr. i jest ulokowany w 4% obligacjach Banku Krajowego, oraz na książeczce Kasy Oszczędności.

35. Fundacja Piotra Sochy Mieczkowskiego dla miejskiego schroniska bezdomnych Brata Alberta w Krakowie, powstała w 1906 r. z rozporządzenia ostatniej woli. List fundacyjny z dnia 20-go października 1921 r. zatwierdzony został przez Wojewodę Lwowskiego 10-go listopada 1921 r. Zakładowy majątek tej fundacji wynosił 20.000 kor. i był ulokowany w listach zastawnych Galic. Tow. Kred. Ziemskiego. Kupony kapitału zakładowego wydawała Gmina zarządowi schroniska dla bezdomnych. Obecnie kapitał wynosi po zwaloryzowaniu 1.151 zł. 21 gr. i jest ulokowany w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego, oraz w gotówce.

36. II-ga fundacja Piotra Sochy Mieczkowskiego dla Zakładu wychowawczego dla dziewcząt im. Felicji Żurowskiej, obecnie Rodziny Sierocej w Prądniku Czerwonym. Akt fundacyjny z 20 października 1921 r., zatwierdzony przez Wojewodę Lwowskiego w dniu 10-go listopada 1921 r. Zakładowy kapitał stanowił list zastawny Tow. Kred. Ziemskiego na 20.000 koron. Po zwaloryzowaniu kapitał powyższy wynosi 1.152 zł. 21 gr. i jest ulokowany w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego.

37. III-cia Fundacja Piotra Sochy Mieczkowskiego dla osieroconych chłopców w Zakładzie św. Józefa w Krakowie z 25 lutego 1921 r., zatwierdzona przez Gener. Delegata Rządu w dniu 19 marca 1921 r. Zakładowy majątek wynosił 20.000 kor. w listach zastawnych Galic. Tow. Kredyt. Ziemskiego. Odsetki z kapitału ma wypłacać Gmina na rzecz Zakładu. Kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 1.151 zł. 21 gr.

38. Fundacja ś. p. Anastazji Hr. Sołtykowej na dom przytułku i ubogich starych kobiet na Blichu będzie osobno omówioną przy fundacjach używalnych.

## IX. Fundacje dla chorych.

39. Fundacja Michała Kotlińskiego powstała z rozporządzenia ostatniej woli dnia 25-go sierpnia 1895 r. Kapitał fundacyjny wynosi 400 kor. i był ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa. Przeznaczenie fundacji stanowi rozdawanie corocznie nieuleczalnym ubogim i kalekom wsparć z odsetek kapitału w wysokości 11 kor. Akt fundacyjny dotychczas nie został spisany. Obecnie wartość kapitału wynosi 123 zł. 88 gr. Kapitał jest ulokowany na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

40. Fundusz na utrzymanie dwóch łóżek dla chorych w jednym ze szpitali krakowskich, powstały ze zbiórek zorganizowanych przez Gminę miasta Krakowa na uwiecznienie pamiątki szczęśliwego ocalenia i powrotu do zdrowia Cesarza Franciszka Józefa I. Procenta kapitalizują się, dopóki kapitał nie dojdzie do wysokości 6.000 zł. reńskich, t. j. dopóki nie będzie kapitał dostateczny na cel oznaczony. Obecny stan kapitału wynosi 2.366 52 zł Fundusz jest ulokowany w 5% pożyczce konwersyjnej, w 4% listach Banku Krajowego, w obligacjach miasta Krakowa i na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

41. Fundacja im. Cesarzowej Elżbiety na wsparcie biednej położnicy, która w dniu 5 go marca powije dziecko, powstała z okazji szczęśliwego rozwiązania Cesarzowej Elżbiety 1855 r. przez złożenie do kasy miejskiej 100 zł. reńskich przez nieznanego ofiarodawcę. Akt fundacyjny został zatwierdzony przez Rząd Kraj. w duiu 12 maja 1865 r. Wartość obecna kapitału wynosi 97 zł. 01 gr.

42. Fundacja Stanisława Hr. Małachowskiego z dnia 9 kwietnia 1883 r. Fundator przeznaczył kwotę 1.000 zł. reńskich na szpital nieuleczalnie biednych ludzi. Akt fundacyjny nie został sporządzony. Wartość kapitału po zwaloryzowaniu wynosi 1.219 zł. 54 gr. kapitał jest ulokowany w 5% pożyczce konwersyjnej i na książeczce Kasy Oszczędności i w 4% listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego.

43. Fundacja Seweryna i Zofji Kisielewskich dla zwalczania gruźlicy powstała w 1915 r. Kapitał fundacyjny wynosił 33.000 kor. Fundację zatwierdziło Województwo w dniu 12 stycznia 1923 r. Kapitał fundacyjny uległ dewaluacji. Pozostałe listy zastawnie b. Banku austro-węgierskiego na 29.000 kor. zostały sprzedane za 29 zł.

### X. Fundacje dla ociemniałych.

44. Fundacja Edwarda Homolacza, powstała w 1855 r. Kapitał fundacyjny składał się z 2 ch obligacyj indemnizacyjnych na łączną kwotę 1.900 zł. reńskich z przeznaczeniem procentów na kapitalizowanie dopóty, dopóki kapitał nie wystarczy na założenie instytutu dla ociemniałych nietylko dla Krakowa, lecz dla całej zachodniej Galicji. Po zwaloryzowaniu przedstawia obecnie kapitał ten wartość 9.249·61 zł.

45. Fundusz ze składek na założenie instytutu dla ociemniałych, zebranych z powodu szczęśliwego rozwiązania Cesarzowej Elżbiety. Uchwałą Magistratu z dnia 20 marca 1855 r. zatwierdzoną przez Rząd Kraj. w dniu 22 maja 1855 r. przeznaczono zebrany fundusz dla Zakładu dla ciemnych w Krakowie z tem, że odsetki mają się kapitalizować. Obecna wartość kapitału wynosi 295 zł. 25 gr.

46. Fundacja Józefa Kostwitzky'ego dla ślepych w Krakowie zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 10 grudnia 1892 r. znajduje się pod zarządem Województwa Lwowskiego.

### XI. Fundacje dla ofiar wojny.

47. Fundusz Miejskiego Urzędu pośrednictwa pracy na wdowy i sieroty po inwalidach. Wynosi obecnie 21 zł. 47 gr.

48. Fundusz protezowy miasta Krakowa L. Mgtu 19996/27/VI przedstawia wartość obecnie 1.163 zł. 93 gr.

Miejski fundusz dla ofiar wojny L. Mgtu 7462/26/VI wynosi obecnie 2.386 zł. 46 gr.

Fundusz komitetu opieki nad inwalidami wojennymi przedstawia wartość 209 zł. 23 gr. Fundusz ten powstał w 1866 r. i wynosił pierwotnie 400 zł. reńskich.

### XII. Fundacje o specjalnych celach.

49. Fundacja Katarzyny Hanowiczowej powstała z rozporządzenia ostatniej woli 1893 r.; list fundacyjny dotychczas nie został sporządzony. Kapitał fundacyjny wynosił 2.000 zł. reńskich, z którego procent roczny miał być rozdzielony między dwie wdowy po podupadłych rzemieślnikach z miasta Krakowa, a to w dniu 22 stycznia każdego roku. Kapitał obecnie wynosi 507 zł 46 gr.

50 Fundacja Jana Kantego Federowicza dla rodziny mieszczańskiej w Krakowie powstała 16 lipca 1918 r. Akt fundacyjny został w zarysie sporządzony, lecz nie został przedłożony do zatwierdzenia. Kapitał fundacyjny wynosił 11.000 kor., ulokowanych na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa. Odsetki z tego kapitału były przeznaczone do rozdziału, jako wsparcie dla podupadłej rodziny mieszczańskiej w Krakowie. Kapitał wynosi obecnie 858 zł. 85 gr.

51. Fundacja Adama Prus-Wiśniewskiego dla jednej wdowy po urzędniku sądowym, powstała w 1897 r., a zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 30 lipca 1919 r. Odsetki od kapitału fundacyjnego 2.600 zł. reńskich mają być przyznawane przez Gminę miasta Krakowa corocznie wdowie po urzędniku sądowym w ratach kwartalnych z góry płatnych. Prezentę wykonuje Prezydent Sądu Krajowego w Krakowie. Obecnie kapitał wynosi 325 zł. 99 gr. i jest ulokowany w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego.

52. Fundacja Adama Prus-Wiśniewskiego dla trzech wdów po podupadłych rzemieślnikach narodowości polskiej, katolikach w Krakowie, powstała w 1897 r. Kapitał fundacyjny wynosił 5.200 kor. i był ulokowany w listach zastawnych Tow. Kred. Ziemskiego. Odsetki od tego kapitału corocznie rozdzielać miał Prezydent miasta między 3 wdowy po podupadłych rzemieślnikach katolikach. Akt fundacyjny został sporządzony 8 maja 1919 r., lecz nie jest zatwierdzony. Obecnie kapitał wynosi 325 zł. 39 gr.

53. Fundacja Ignacego Matyasika na rzecz małoletnich biednych sierót w Pędzichowie, przyjęta przez gminę miasta Krakowa 16 marca 1883 roku zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 23 maja 1883 r. Od kapitału 300 zł. reńskich miały być w dniu 1 go kwietnia każdego roku rozdane odsetki między sieroty w Pędzichowie zamieszkałe. Z powodu braku kompetentnych sierot fundacja przez dłuższy okres czasu nie była czynną. Obecny kapitał wynosi 173 zł. 51. gr.

Osobną grupę stanowią fundacje używalne. Do tych należą:

54. Fundacja Kamili Hr. Bystrzonowskiej, powstała z aktu darowizny z dnia 6 kwietnia 1873 r. Fundatorka ofiarowała Gminie miasta Krakowa na własność realność przy ul. Lubicz Nr. 206-207 z zastrzeżeniem, że realności te po wieczne czasy służyć mają na zakład im. św. Anny dla ubogich rekonwalescentów i kalek nieuleczalnie chorych, oraz, że Gmina ma wystawić dom kalek. Obecnie mieści się w budynkach darowanych przez fundatorkę, jakoteż w barakach miejskich dom kalek.

55. Fundacja Anastazji Hr. Sołtykowej na dom przytułku dla ubogich starych kobiet, zatwierdzona przez Namiestnictwo dnia 3 maja 1904 r. Fundatorka przeznaczyła na ten cel realność na Blichu położoną, w której mieści się wymieniony Zakład, prowadzony przez Zgromadzenie SS. Felicjanek. Gmina miasta Krakowa sprawuje zarząd nad funduszem w wysokości 7.000 zł. reńskich, przeznaczonym przez Karola Czarneckiego na rzecz tej fundacji, w myśl § 9 aktu fundacyjnego przechodzi majątek fundacji Anastazji Hr. Sołtykowej na rzecz Gminy chrześcijańskiej miasta Krakowa, gdyby fundacja została rozwiązaną, lub zmienioną.

56. Fundacja Anny Olimpji Jankowskiej, powstała w 1908 r. ustanawiająca renty dla ubogich miasta Krakowa, a w szczególności: a) 400 kor. rocznie na zakupno węgli, na opał dla ubogich chrześcijan miasta Krakowa, zwaloryzowane na 420 zł.; b) 400 kor. rocznie na rzecz fundacyj 4 starych panien ponad 50 lat, wyznania rzymsko-katolickiego zwaloryzowane na 420 zł. Powyższe renty są zapezpieczone prawem zastawu na realności ul. Szczepańska L. 11. Fundację tę należy uruchomić i upomnieć się o zaległe renty, które przedawniają się w terminie trzech lat.

**Przystosowanie fundacji do zmienionych warunków.**

Przystosowanie prawne fundacji do zmienionych warunków może nastąpić drogą rozporządzenia władzy fundacyjnej. Rozporządzenie takie może zarządzić zmianę (permutację) fundacji, kumulację, a w ostatateczności zniesienie. Rozporządzenia, nie mające konstytutywnego znaczenia, nie stwarzają materjalnych przepisów co do fundacyj, a zawierają przeważnie takie zarządzenia, które nie naruszają osobowości prawnej, jak np. polecenia, lub upoważnienia do wykonania pewnych czynności. Nie wszystkie czynności zarządu fundacji wymagają ingerencji władzy fundacyjnej w drodze poleceń, upoważnień i t. p., analogicznie bowiem do postanowień ustawy cywilnej o opiekunach i pupilach, tylko czynności nie należące do zwyczajnego zarządu fundacji wymagają zezwolenia, względnie zatwierdzenia ze strony władzy fundacyjnej.

Zmiana (permutacja), połączenie (kumulacja) i zniesienie fundacyj są zarządzeniami władzy fundacyjnej o konstytutywnym charakterze, ponieważ stwarzają novum. Zmiana fundacji ma miejsce, jeśli zarządzenie dotyczy sposobu realizacji celu fundacyjnego, lub istotnych zmian organizacji fundacji, o ile przez tę zmianę osoba fundacji jest naruszoną. Kumulacja fundacji następuje przez zarządzenie połączenia w jedną całość kilku fundacyj o tych samych, lub pokrewnych celach, tak, że każda z tych połączonych fundacyj nie występuje oddzielnie, lecz łącznie. Połączenie takie powoduje często zmiany realizacji celu, a tem samem zmianę osobowości poszczególnych fundacyj. Zniesienie fundacji ma miejsce, jeśli istniejąca fundacja zostanie skasowaną, a to bądź przez wcielenie jej majątku do majątku innych fundacyj, względnie, o ile zostanie kreowaną nowa fundacja o celach kulturalno-socjalnych. Przechodzę zkolei do omawiania trzech powyższych sposobów przystosowania fundacji do zmienionych warunków.

Pod względem prawnym fundacja stanowi osobę związkową zakładowego charakteru, mającą zadanie przeprowadzić powszechnie użyteczny cel, ustanowiony ze strony trzeciej osoby, za pomocą na ten cel przeznaczonego majątku. Z uwagi na ten socjalny cel fundacji, stanowiący normalnie zadania administracji państwowej, władza, jak poprzednio wspomniałem, musi sprawować nadzór nad powstaniem, działalnością fundacji i dbać o to, żeby przez fundacje społeczeństwu oddany majątek był zachowany nawet wtedy, gdyby się zmieniły warunki, pod któremi fundacja była ustanowioną. O ile idzie o zmianę fundacji, to przepisów prawnych miarodajnych dla Małopolski dotychczas szukać należy w dekretach kancelarji nadwornej z r. 1764 i 1841, oraz w rozporządzeniu Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 1892 r.

Do przeprowadzenia zmiany (permutacji) fundacji kompetentne jest obecnie Województwo Lwowskie, jako sukcesor b. Galicyjskiego Namiestnictwa. Za czasów zaborczych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych było naczelną władzą fundacyjną według prawa austrjackiego. Kompetencja ta odnośnie do fundacji o celach opieki społecznej została zmienioną na rzecz Ministerstwa Opieki Społecznej, które działa w porozumieniu z Ministrami odnośnych resortów.

Przed wdrożeniem postępowania permutacyjnego należy ustalić istniejące powody do permutacji w drodze instancji. Władza administracji ogólnej I instancji przeprowadza odnośne dochodzenia i przedkłada ich wynik wraz z odpowiedniemi wnioskami władzy fundacyjnej. Permutację fundacji należy zarządzić, jeśli zmiana dotyczyć ma sposobu realizacji celu fundacji bez istotnej zmiany fundacji. Zmiana ma być dokonaną w granicach konieczności i fundacja zmieniona winna być możliwie zbliżoną do fundacji pierwotnej. Zmiana osób w istniejącym zarządzie fundacji, zmiana osób z pośród destynatarjuszy, nieistotna zmiana w stanie majątku nie powodują permutacji, lecz mogą być przedmiotem zarządzeń gospodarczych.

Najdawniejszą formą połączenia fundacji była stosowana często w b. Austrji kumulacja przy stypendjach. W szczególności stypendja mniejsze, t. zw. stypendja ręczne łączono w jedną fundację i tworzono konwikt na utrzymanie stypendystów. Niektóre fundacje stypendyjne o odmiennym charakterze, jak np. stypendja na kształcenie wyższe, łączono ze stypendjami rygoryzantów. Niektóre stypendja nie mogły być łączone z powodu ich odmiennego charakteru, jak np. stypendja dla szkół wyższych ze stypendjami wojskowemi. Kumulacja fundacji stanowi drogę pośrednią między permutacją fundacji, a jej zniesieniem. Kumulacja fundacji może mieć także zastosowanie w drodze analogji do fundacji o celach opieki społecznej. De lege lata kumulacja fundacji należy do kompetencji władzy fundacyjnej, natomiast kumulacja ze zmianą celu fundacyjnego powinna należeć do kompetencji Ministerstwa.

Zniesienie fundacji ma miejsce, jeśli dalsza działalność fundacji i realizacja jej celu jest nie do przeprowadzenia. Do zniesienia fundacji jest kompetentne obecnie Ministerstwo Pracy i Opieki Społ., a to odnośnie do fundacyj o celach opieki społecznej. Zniesienie fundacji następuje w drodze rozwiązania organizmu osoby związkowej. Przed zniesieniem należy dążyć do zmiany i tylko wtedy, gdy zmiana jest niemożliwą należy wydać orzeczenie o zniesieniu fundacji. Władza właściwa ma się przed zniesieniem fundacji upewnić, że nie ma możności odnowienia majątku fundacyjnego. Fundacje słabo dotowane mogą być zniesione przez wcielenie ich majątku do innych fundacyj o pokrewnych celach. Zniesienie fundacyj następuje w drodze zarządzenia władzy. Papiery wartościowe zniesionej fundacji zostają wyłączone z istniejącej fundacji i mogą być oddane do dyspozycji, ewentualnie powstałej nowej fundacji, lub wcielone do innej istniejącej fundacji. Należy przytem znowu dążyć, by majątek fundacyjny zniesionej fundacji był użyty na pokrewne cele.

Oprócz powyżej wymienionych sposobów prawnych przystosowania fundacji do zmienionych warunków możliwem jest uruchomienie fundacji zapomocą rozdawnictwa łącznych dochodów fundacyjnych. Rozdawnictwo łącznych dochodów kapitałów kilku fundacji o tych samych celach, jest w stanie uruchomić fundacje mniejsze bez permutacji, kumulacji, względnie zniesienia fundacji. W praktyce odbywać się to może w ten sposób, że rozdawnictwo wsparć będzie obejmować dochody z kapitałów kilku tych fundacyj o tych samych celach. Wsparcia będą wydatniejsze i zbliżone do pierwotnych. Rozdawnictwo odbywać się będzie dla każdej fundacji osobno, tak, że charakter oddzielny pojedynczych fundacyj jest utrzymany. Fundacje o większym

kapitale będą częściej rozdawały niż fundacje z mniejszym kapitałem. Fundacje, posiadające np. kapitał wynoszący połowę przeznaczonych do wspólnego rozdawnictwa dochodów kapitałów fundacyj będą rozdawały przez połowę czasokresu ustanowionego dla rozdawnictwa, fundacje mniejsze, których kapitał wynosi $1/4$, lub $1/3$ część, będą mogły rozdawać tylko w $1/4$, lub w $1/3$ części tego czasokresu. Jeżeli rozdawnictwo obejmuje dochody np. z 5-ciu fundacyj, to można przyjąć czasokres rozdawnictwa 5-cio letni, tak, że fundacja, która partycypuje swym kapitałem w $1/5$ części wszystkich kapitałów, przeznaczonych do łącznego rozdawnictwa, będzie rozdawana co 5-ty rok. Rozdawnictwo z łącznych dochodów nie stanowi ani zmiany fundacji, ani połączenia, gdyż cel i organizacja każdej fundacji pozostają tesame, a osobowość prawna poszczególnych fundacyj jest w zupełności zachowana. Uruchomienie w ten sposób fundacji wymaga zarządzenia władzy fundacyjnej. Rozdawnictwo z łącznych dochodów fundacyj ma na celu zapobiec bezczynności fundacyj, względnie ich kapitalizowaniu, nie mającemu widoków.

W postępowaniu administracyjnem, związanem z uruchomieniem fundacyj, posiadają charakter strony: zarząd fundacji, ustanowiony listem fundacyjnym, organ, sprawujący rozdawnictwo, względnie prezentę, oraz percypjenci fundacyjni, t. zn. osoby, na rzecz których dochody fundacyjne są stale przeznaczane. Nie posiadają charakteru strony destynatarjusze fundacyjni, gdyż koło tych destynatarjuszy nie jest ściśle określone listem fundacyjnym i ulega ciągłym zmianom. Nie znaczy to jednak, że interes destynarjuszy niema być uwględniony. Uwzględnienie to następuje z urzędu przez władze fundacyjne. Osoby, którym przysługują prawa stron, mają możność wpływania na tok postępowania, analogicznie, jak w innych sprawach, podlegających postępowaniu administracyjnemu. Decyzje wydane przez władze fundacyjne muszą zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, oraz odpowiednią klauzulę o przysługujących środkach prawnych. Większość decyzji w postępowaniu fundacyjnym zależy od uznania władzy, jednakowoż to uznanie jest ograniczone obowiązującemi zasadami prawnemi. Ingerencja samorządu miejskiego w sprawach fundacyjnych może być podwójną, raz, jako strony, w wypadkach, gdy Gmina sprawuje zarząd, lub rozdawnictwo dochodów fundacyjnych, lub wykonuje prezentę, pozatem, jako władza administracji ogólnej I instytucji. Jako władza tutelarna w sprawach fundacyjnych, Magistrat sprawuje nadzór nad fundacjami, w szczególności jest upoważniony do stawiania wniosków na permutację, kumulację, lub zniesienie fundacji: Magistrat przeprowadza dochodzenia, celem ustalenia konieczności zmian powyżej wymienionych.

W listach fundacyjnych mieszczą się zwykle postanowienia, ustalające pewną ilość wsparć i ich wysokość, w granicach ile wsparcie ma wynosić najwięcej, a ile najmniej. Wymienione zastrzeżenia zostały ustanowione przez fundatorów pod wpływem pojęć w czasie kreowania fundacji co do potrzeb destynatarjuszy i co do wysokości lokowanego kapitału. Od czasu kreowania tych fundacyj upłynął przeważnie znaczny okres czasu, przesłanki zasadniczo się zmieniły, kapitał fundacyjny uległ znacznemu zmniejszeniu. tak, że przeważnie ani co do ilości, ani co do wysokości wsparć postanowienia fundatora nie mogą być wykonane. Zachodzi kwestja, czy w tych wypadkach, gdzie w liście fundacyjnym wyraźnie była określona ilość i wysokość wsparć, ma nastąpić zmiana realizacji celów fundacji, czy też wystarcza zwykłe zarządzenie, wynikające ze zmienionych stosunków gospodarczych.

Jeśli się przyjmie, że postanowienie fundatora co do ilości i wysokości wsparć pochodziło z jego przypadkowego wyobrażenia, a nie z istotnego przekonania, względnie zamierzenia w chwili kreowania fundacji, należałoby rozstrzygnąć w ten sposób, że zmiana fundacji nie jest potrzebną. Natomiast we wszystkich wypadkach, w których fundator nie ustanowił oznaczonej wysokości, względnie ilości wsparć, zmiana fundacji nie jest potrzebną, gdyż redukcja kapitałów i wsparć wynika np. z ustawy, a zarządzenie władzy fundacyjnej nie jest w stanie ustawy zmienić.

W niektórych listach fundacyjnych mogą się mieścić zastrzeżenia, że kapitał fundacyjny ma być zasilany odsetkami do pewnej wysokości, tak, że fundacja przez czas zasilania kapitałów pozostaje nieczynną, a wejść ma w życie dopiero po dojściu kapitału do pewnej wysokości. Kapitał takiej fundacji ucierpiał np. z powodu dewaluacji, lub waloryzacji tak znacznie, że mimo długoletniego zasilania odsetkami, często niema widoków dorównania nawet wysokości pierwotnego kapitału. Zachodzi pytanie, czy takie fundacje w myśl postanowień listów fundacyjnych mają być nadal kapitalizowane, czy też uruchomione chociażby z mniejszym kapitałem. Wreszcie, czy do uruchomienia takiej fundacji potrzebna jest jej permutacja, czy też tylko zwykłe zarządzenie władzy fundacyjnej. Permutacja celu fundacji wtedy będzie konieczną, jeśli przy dokładnej interpretacji listu fundacyjnego okaże się, że zastrzeżenie fundatora co do kapitalizacji fundacji było rzeczywiście istotne. Za istotne zastrzeżenie uważać należy, jeśli fundator równocześnie w postanowieniu o kapitalizacji zamieścił dalsze postanowienia, np. jak należy przy tej kapitalizacji postępować, względnie, jeśli fundator ustanowił pewne rygory na wypadek niezastosowania się do jego postanowień, ewentualnie, jeśli dochody z obecnego kapitału po zwaloryzowaniu są tak małe, że nie nadają się na wsparcie w razie uruchomienia fundacji. Jeśli natomiast z interpretacji listu fundacyjnego wynika, że postanowienie fundatora jest nieistotne, lecz tylko spowodowane jego chwilowem zapatrywaniem w czasie kreowania fundacji, wtedy niema potrzeby permutacji. Ze względów gospodarczych, zwłaszcza wobec powszechnej niemal lokaty kapitałów fundacyjnych w papierach wartościowych, których dochód jest minimalny, niema widoków na powiększenie kapitałów; ze względów zatem społecznych, wobec obecnych wielkich potrzeb w zakresie opieki społecznej, byłoby celowe fundacje te uruchomić. Należałoby przytem przyjąć, że fundatorowi głównie zależało na tem, aby spełnić określony dobry uczynek zapomocą ofiarowanego kapitału, a nie na tem, aby kapitał tylko powiększał się, lecz by kapitał ten nadawał się do realizacji zamierzonego celu, i obdarowani dochodami z tego kapitału zachowali o nim pamięć jako o dobroczyńcy. Nie było przypuszczalnie również intencją fundatora, żeby spowodować kapitalizację martwą bez widoków realizacji celów, należy raczej przyjąć, że gdyby

fundator obecnie miał możność objawienia swojej woli, objawiłby ją w kierunku uruchomienia fundacji.

Niektóre fundacje ustanawiają cele dobroczynne z ograniczeniem na pewne terytorjum, kiedy odnośny obszar stanowił odrębną jednostkę administracyjną. Zczasem powyższy obszar przestał istnieć jako osobna jednostka administracyjna i został wcielony jako dzielnica do miasta. Wyłania się kwestja, czy takie fundacje, ustanawiające cel ogólno humanitarny, np. na wsparcia dla ubogich, rękodzielników, wdów, sierót i t. p., mają być utrzymane oddzielnie w myśl listów fundacyjnych. tj. z ograniczeniem tylko do odnośnego obszaru, czy też zakres tych fundacyj może być rozszerzony w danym wypadku także na inne dzielnice miasta, słowem na nową jednostkę administracyjną. Przy tych fundacjach, o ile niema w listach fundacyjnych specjalnych zastrzeżeń na wypadek zmiany terytorjalnej, można przyjąć, że niema przeszkód na rozszerzenie fundacji dla tych samych celów także na inne dzielnice, o ileby okazało się, że w oznaczonej dzielnicy brak jest destynatarjuszy, względnie zachodziłaby konieczna potrzeba obdarowania także destynatarjuszy z innych dzielnic. W większości tego rodzaju wypadków permutacja fundacji nie będzie konieczna, gdyż zastrzeżenie fundatora było wynikiem jego zapatrywań, wynikłych z ówczesnych stosunków terytorjalnych, co nie jest istotne dla fundacji.

Niektóre fundacje ustanawiają dotacje z kapitałów fundacyjnych na rzecz istniejących zakładów z tem, że odsetki od kapitału zakładowego mają być corocznie wypłacane odnośnym zakładom przez zarząd fundacyjny. Kapitały tych fundacyj przeważnie również zmalały i dochody mogą być rozdawane najwyżej w 1/4 wartości przedwojennych dochodów. Fundacje te powinny być jednak uruchomione. Przy wypłacie dochodów tego rodzaju fundacyj, zarząd ich winien czuwać, by dochody były użyte w myśl postanowień fundacji i należy żądać od zakładu sprawozdania z celowego użycia dochodów. Nasuwa się przytem kwestja, czy takie dotacje na rzecz zakładów są fundacjami „sensu stricto". Jeśli się przyjmie, że te dotacje służą tylko do powiększenia zakładu już istniejącego, to dotacje te nie są fundacjami, gdyż nie stwarzają z fundacji osoby prawnej, lecz dzielą los odnośnego zakładu. Jednakowoż w wielu takich fundacjach mieści się postanowienie, że dochody kapitału stale, po wieczne czasy są przeznaczone na zakład, z tem, że np. po zwinięciu odnośnego zakładu przechodzi fundacja na inny zakład, lub gminę. Takie dotacje należy uważać za fundacje, gdyż spełniają te same cele, co fundacje. Prawnie określić można je jako fundacje w niewłaściwem znaczeniu. Gdyby obdarzony zakład zrzekł się dotacji, względnie został zwinięty, organ zarządzający fundacją powinien wystąpić z odpowiednim wnioskiem do władzy fundacyjnej, bądź to celem permutacji fundacji, bądź to w kierunku jej zniesienia, i ukonstytuowania nowej; jeśli w miejsce zwiniętego zakładu istnieje inny zakład, który spełnia te same cele, co zniesiony, z wnioskiem o permutację, a o zniesienie, jeśli na danem terytorjum niema analogicznego zakładu, tak, że cel fundacji nie może być wykonany i musi nastąpić jego zmiana w kierunku innych społecznych zadań państwa. To samo postępowanie należy stosować przy zrzeczeniu się fundacji ze strony obdarowanego zakładu.

Niektóre fundacje mają za cel budowę zakładów, nieistniejących w czasie kreowania fundacji, jak domu przymusowej pracy, zakładu dla ciemnych i t. p. Zakłady te możliwie nie istnieją również obecnie. W myśl postanowień listu fundacyjnego kapitały fundacyjne mają być kapitalizowane. Obecnie kapitały te, mimo długoletniej kapitalizacji, z powodu dewaluacji znacznie zmalały, tak, że jeszcze mniej wystarczają do zrealizowania określonego celu, niż przed laty, w czasie powstania fundacji. Należy rozstrzygnąć, czy takie fundacje mają pozostać nadal w spoczynku w myśl postanowień listu fundacyjnego, czy też należy je uruchomić przez zmianę celu fundacyjnego. Odpowiedź wymaga uprzedniego stwierdzenia, czy kapitalizacja dochodów jest celowa, czy, przeciwnie, niema widoków na powiększenie kapitału, czy są inne źródła możliwe do zasilenia kapitałów tych fundacyj, czy na danem terytorjum istnieją podobne zakłady, wreszcie, czy budowa projektowanego zakładu jest konieczna na danym obszarze. Zależnie od wyniku powyższych dochodzeń należy zarządzić bądź spoczywanie fundacji i dalsze kapitalizowanie dochodów, bądź ich uruchomienie przez przyznanie dochodów fundacyjnych zakładom istniejącym o tych samych, lub podobnych celach. Jeśli na danem terytorjum niema analogicznego zakładu, lub budowa projektowanego zakładu jest niecelowa, względnie niema widoków jej urzeczywistnienia, należałoby dochody fundacyjne przeznaczyć na inny cel humanitarny, zbliżony do pierwotnego. Zmiana fundacji będzie miała miejsce, jeśli przy uruchomieniu fundacji jej dochody zostają przeznaczone dla zakładu analogicznego w obrębie terytorjum, zniesienie fundacji i kreowanie nowej, lub wcielenie kapitału do majątku innej fundacji nastąpi, jeśli zachodzi zmiana celu fundacyjnego.

Zdarzają się fundacje o celach specjalnych, np. dla wdów po podupadłych rzemieślnikach, dla wdów po urzędnikach, dla podupadłych rodzin mieszczańskich i t. p. Kapitały tych fundacyj również uległy znacznej redukcji, mimo ich wysokiej dotacji i nie wystarczają obecnie na udzielanie wsparć w wysokości, odpowiadającej potrzebom destynatarjuszy. Powyższe fundacje należałoby łączyć z fundacjami o celach pokrewnych, np. fundacje dla wdów po podupadłych rzemieślnikach, dla wdów po urzędnikach, dla podupadłych rodzin mieszczańskich z fundacjami dla ubogich chrześcijan. Niektóre z tych fundacyj, jako pochodzące od tego samego fundatora, choć o odmiennych celach, należałoby połączyć ze względu na pamięć fundatora. Przy niektórych fundacjach należałoby się odnieść do rodziny fundatorów o dodatkowe zasilenie kapitałów fundacyjnych.

Najczęstsze wypadki zachodzą przy fundacjach o tych samych celach, że z powodu zdewaluowania ich kapitałów dochody fundacyjne nie mogą być samodzielnie rozdawane z każdej fundacji. W tych wypadkach należy stosować rozdawnictwo z łącznych dochodów fundacyjnych kapitałów wszystkich fundacyj o tych samych celach, a to w okresach czasu, odpowiadających stosunkowi tych kapitałów pojedynczych do wysokości ogólnych kapitałów fundacji.

Wszystkie fundacje dałyby się w powyższy sposób uruchomić.

Fundacje znajdujące się pod zarządem Gminy mia-

sta Krakowa są przeważnie nieczynne od r. 1919, a niektóre nawet od czasu wybuchu wojny światowej. Pozostawienie fundacyj w stanie nieczynnym sprzeciwia się woli fundatora i działa ujemnie na opinję o fundacjach w społeczeństwie, a powodując niechęć społeczeństwa szkodzi rozwojowi fundacyj. Ustawodawstwo polskie nie wydało specjalnych rozporządzeń odnośnie do fundacyj w Małopolsce. Inicjatywa w kierunku uruchomienia fundacyj pozostających pod zarządem Gminy miasta Krakowa, należy do Gminy. Kapitał fundacyjny fundacyj o celach opieki społecznej wynosi około 150.000 zł. i jest ulokowany w papierach wartościowych 4 %, lub 5 %, oraz na książeczkach wkładkowych w Kasie Oszczędności na 6 %. Oprócz fundacyj dochodowych, objętych powyższym kapitałem, należą tu także fundacje nieruchomościowe t. zw. użytkowe, jak fundacja Bystrzonowskiej na dom kalek, fundacja rentowa Jankowskiej i fundacja Klemensiewiczów.

Wszystkie fundacje należałoby podzielić na 8 kategoryj, a to zależnie od wydać się mających zarządzeń w kierunku ich uruchomienia i dalszego trwania:

I. Fundacje, które należy uruchomić samodzielnie, t. j. fundacje, których kapitał i dochody wystarczają na samoistne rozdawnictwo.

II. Fundacje, których kapitały z powodu dewaluacji znacznie się zmniejszyły, tak, że dochody samodzielne poszczególnych fundacyj nie mogą być rozdawane, bo nie realizowałyby celów fundacyj.

III. Fundacje, przy których musi nastąpić permutacja sposobu realizacji celów fundacyj względnie kumulacja (łączenie) różnych fundacyj w jedną, celem ich uruchomienia.

IV. Fundacje, które wobec zmiany warunków nie mogą istnieć i muszą być zniesione, względnie muszą być kreowane nowe fundacje z kapitałem zniesionych fundacyj.

V. Fundacje, których kapitalizowanie z uwagi na cel fundacyj, względnie na postanowienie listu fundacyjnego jest wskazane, oraz fundacje jeszcze nieukonstytuowane, przeto pozostające w stanie spoczywania.

VI. Fundacje, przy których przed wydaniem zarządzenia celem ich uruchomienia należy przeprowadzić pewne dochodzenia, bądź to w kierunku zasilania ich funduszów, bądźto w innym kierunku.

VII. Fundacje, które z pododu zdewaluowania kapitału powinny być zniesione, lecz ze względu na pamięć fundatora, zaopatrzone dotacją ze strony Gminy i zasilone innemi fundacjami, których kapitały zostają wcielone, zostają restytuowane.

VIII. Fundusze powstałe ze zbiórek zorganizowanych przez Gminę, z których należy ukonstytuować nową fundację.

Według powyższego zróżniczkowania należy zaliczyć do pierwszej kategorji fundację Klemensiewiczów na ochronki dla dzieci robotniczych, fundację Jerzego Gałfenki, Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan Krakowa, fundację mszalną Czarneckiego i fundację Zubowskiego z grupy drugiej (dla ubogich chrześcijan); fundację Ks. Schindlera dla podupadłych rzemieślników, fundacje dla zakładów Franciszka Popiela, I., II. i III. Mieczkowskiego i Czerneckiego na dom przytułku na Blichu; z fundacji dla chorych: fundację Stanisława Małachowskiego dla nieuleczalnych biednych ludzi z przeznaczeniem na dom Bystrzynowskiej, fundację rentową Jankowskiej.

W drugiej kategorji należy zastosować rozdawnictwo z łącznych dochodów fundacyjnych do grupy fundacyj dla dzieci: Piotra Jędrzejowskiego, Wiśniewskiej Julji, Antoniego Hawełki i Lucyny Wiązownickiej, do grupy fundacyj rękodzielniczych: Marfiewicza, Helcla, Dr. Dietla, Dra Mayera, Banku Hipotecznego, w grupie fundacyj pożyczkowych: Dra Dietla i Dra Warszauera, w grupie fundacyj na dom przytułku i pracy: Ks. Kogutowicza i Domu przytułku i pracy z przeznaczeniem dla Schroniska Brata Alberta, oraz Smoniewskiego, Brześciańskiego i Johna z przeznaczeniem na dom Bystrzonowskiej.

W trzeciej kategorji należy zastosować permutację, względnie kumulację, a to połączyć fundację Hanowiczowej i fundację Wiśniewskiego na wsparcia dla wdów po podupadłych rzemieślnikach i po urzędniku sądowym i ustanowić jedną fundację dla wdów po podupadłych rzemieślnikach. Przy fundacji B i e ń k o w s k i e g o należy odnieść się do władzy fundacyjnej z wnioskiem o zwolnienie Gminy miasta Krakowa od obowiązku spełniania zarządu nad fundacją, ewentualnie o dokonanie permutacji celu fundacyj w tym kierunku, że kapitał fundacyjny ma być przeznaczony wyłącznie dla ubogich miasta Krakowa i o połączenie z inną fundacją. W sprawie fundacji Matyasika dla ubogich sierót Pędzichowa dokonać należy rozszerzenia tej fundacji na inne dzielnice miasta Krakowa ponieważ w Dzielnicy Pędzichowie brak jest destynatarjuszy, ewentualnie fundację tę przyłączyć do fundacji Popiela z ósmej grupy na Zakład Ks. Siemaszki, lub z fundacją Wiązownickiej z pierwszej grupy.

Do czwartej kategorji należy zaliczyć fundacje, które winny ulec zniesieniu, a ich kapitały należałoby wcielić do innych fundacyj. Wszczególności należałoby znieść fundację Hieronima Ślęczka zupełnie zdewaluowaną, a kwotę 18 zł. pozostałą z kapitału fundacyjnego wcielić do fundacji Wiązownickiej służącej dla tych samych celów. W grupie fundacyj dla ubogich chrześcian Krakowa należy znieść fundację Berty Trojnalskiej z kapitałem 66 zł. i wcielić ten kapitał do innej fundacji o tych samych celach lub pokrewnych. W trzeciej grupie (fundacyj dla ubogich Podgórza) należy znieść fundację Wilatowskiej i kapitał tej fundacji 104 zł. wcielić do fundacji Bojanowskiego dla ubogich Podgórza. W szóstej grupie, fundacje pożyczkowe dla rękodzielników, należy fundację Arcyksięcia Rudolfa w kwocie 19.507 zł. wcielić po połowie do fundacyj Dr. Dietla i Dra Warszauera, służących tym samym celom. W dziewiątej grupie przy fundacjach dla chorych znieść fundację Kotlińskiego, fundację dwóch łóżek i fundację położnej, wcielić kapitały tych fundacyj do restytuować się mającej fundacji Kisielewskich. W dziesiątej grupie przy fundacjach dla ciemnych do fundacji Homolacsa należy wcielić do funduszu ciemnych.

Do piątej kategorji należą następujące fundacje: fundacja Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan Podgórza z kapitałem po zwaloryzowaniu 1075 zł., który to kapitał w myśl postanowienia listu fundacyjnego ma spoczywać tak długo, dopóki dochód roczny nie

będzie wynosił 640 kor., względnie 672 zł. na rozdanie wsparć. Obecny dochód z tej fundacji wynosi 66 zł Kapitał fundacyjny powinien być zasilony dochodami z czynszów, pobierać się mających od zakładu sierót i ochronki, pomieszczonych w domu przy ul. Józefińskiej, stanowiącym własność fundacji. O ile fundacja zostanie zasilona temi dochodami, kapitalizowanie jej jest racjonalne, w przeciwnym razie należałoby w drodze permutacji uruchomić ją w stanie obecnym. Fundacja Homolacsa z kapitałem około 9.240 zł., powiększyć się mającą funduszem ze składek dla ciemnych, przeznaczona jest również w myśl listu fundacyjnego do kapitalizacji, aż do uzyskania funduszów w tej wysokości, by wystarczały na wybudowanie instytutu dla ciemnych w Krakowie. Obecny kapitał tej fundacji na ten cel nie wystarcza. Instytut dla ciemnych specjalnie dla miasta Krakowa zresztą nie jest potrzebny. Pod zarządem Województwa Lwowskiego znajduje się również fundacja dla ciemnych im. Koszwickiego, której kapitał mółby zasilić fundację Homolacsa. Dalsze kapitalizowanie tej fundacji może być uzasadnionem, o ile są widoki, że w niedalekiej przyszłości kosztem tej fundacji i innych funduszów zostanie wybudowany Instytut dla ciemnych na całą Małopolskę zachodnią, w przeciwnym bowiem razie należałoby w drodze permutacji uzyskać zmianę przeznaczenia i realizacji celu tej fundacji, t. j. możnaby n. p. ustanowić stałą dotację na na rzecz instytutu dla ciemnych we Lwowie, który to instytut przyjąłby na siebie obowiązek pomieszczenia w swoim zakładzie ciemnych pochodzących z Krakowa. Do tej kategorji należą również fundacje Prezydenta miasta Inż. Karola Rollego i Marji z Rollów Sobolewskiej, które są stale zasilane kapitałami przez fundatorów.

Do szóstej kategorji należą fundacje, które przed wynikiem dochodzeń nie mogą być uruchomione, względnie co do których nie mogą być wydane odpowiednie zarządzenia. Należą tutaj: fundacjz Ks. Kuczery z powodu nie dokonania jeszcze waloryzacji papierów wartościowych serbskich, fundacja Chronowskich z powodu niewydzielenia przez Kuratorjum stypendyjne odpowiedniego funduszu na wsparcia, fundacje Frenklowej, Wekslera, Fedorowicza i Hawełki z powodu potrzeby odniesienia się do rodziny o zasilenie kapitałów fundacyjnych.

Do siódmej kategorji należy fundacja Kisielewskich dla gruźliczo chorych, która, mimo znacznej pierwotnej dotacji, zdewaluowała się niemal zupełnie, tak że powinna być zniesioną o ileby nie nastąpiła dotacja ze strony Gminy. Należałoby przeto ze względu na pamięć fundatorów na cele humanitarne tej fundacji i jej pierwotną stosunkowo wysoką dotację, przyznać corocznie pewną kwotę celem restytuowania kapitału fundacyjnego. Niezależnie od tej dotacji wskazane jest przeznaczenie na rzecz fundacji kapitałów innych fundacyj o tych samych celach. a podlegających zniesieniu.

Do ósmej kategorji należą fundusze powstałe ze zbiórek okolicznościowych, jak fundusz urzędu pośrednictwa pracy na wdowy i sieroty po inwalidach, fundusz protezowy miasta Krakowa, fundusz dla ofiar wojny, fundusz komitetu opieki nad inwalidami wojennymi i t. p. Zbiórki powyższe były organizowane przez Gminę miasta Krakowa, która w myśl obowiązujących przepisów powinna być fundatorką, powstać mającej fundncji. Fundacja dotąd nie powstawała, gdyż fundusze te nie są zorganizowane prawnie jako fundacje, lecz przynależą do Gminy miasta Krakowa i stanowią jej majątek. Należałoby przeto z powyższych funduszów kreować fundację o celach obecnie aktualnych, ułożyć list fundacyjny i przesłać go władzy fundacyjnej do zatwierdzenia.

Wskazanem byłoby przytem odnośnie do fundacyj wymienionych zasilenie, zwłaszcza pochodzących od zasłużonych fundatorów i pierwotnie wysoko dotowanych, przez przyznanie ze strony gminy odpowiedniej corocznej dotacji.

Konkludując powyższe wywody należałoby:

I. W grupie „Fundacje dla dzieci" uruchomić samodzielnie:

a) Fundację Lucyny z Matuszewskich Wiązownickiej na utrzymanie i wychowanie bezdomnych chłopców i dziewcząt, której kapitał po zwaloryzowaniu wynosi 1.665 zł. 57 gr. i daje dochód roczny 72 zł.
b) Przyznać dla fundacji Wiązownickiej dotację ze strony Gminy m. Krakowa corocznie w kwocie 300 zł. na zasilenie kapitału, aż do restytucji pierwotnego kapitału.
c) Uruchomić jako samodzielną fundację Amalji i Edmunda Klemensiewiczów ku wspieraniu ochronek dzieci robotniczych w Krakowie z kapitałem zakładowym 31.500 zł. i z dochodem rocznym 630 zł., oraz wprowadzić do funduszu fundacyj różnych.
d) Zastosować rozdawnictwo z łącznych dochodów kapitałów zapisu Piotra Jędrzejowskiego (kapitał zakładowy 266 zł. 33 gr., dochód roczny 16 zł.), fundacji Julji Wiśniewskiej (kapitał zakładowy 314 zł., dochód roczny 17 zł. 50 gr.), legatu Antoniego Hawełki (kapitał 759 zł. 20 gr., dochód roczny 35 zł.), wspólnie z fundacją Lucyny Wiązownickiej. Należałoby przytem odnieść się do obecnych właścicieli Firmy Hawełka o zasilenie kapitału fundacji.
e) Przyznać dla zapisu Piotra Jędrzejowskiego dodatkową dotację ze strony Gminy corocznie po 50 zł., a dla legatu Antoniego Hawełki coroczną dotację po 100 zł., aż do restytucji pierwotnego kapitału.
f) Odnieść się do władzy fundacyjnej z wnioskiem o zniesienie fundacji Hieronima Słęczka, której wartość wynosi zaledwie 18 zł. 91 gr. i o wcielenie tej kwoty do fundacji Wiązownickiej.

II. W grupie „Fundacje dla ubogich chrześcijan m. Krakowa":

a) Uruchomić jako samodzielne fundacje: Jerzego Gaffenki na wsparcia dla ubogich, wstydzących się żebrać (kapitał po zwaloryzowaniu 15.815 zł 28 gr., dochód roczny 692 zł.); Feliksa Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan (kapitał 15.740 zł., dochód roczny 700 zł.); fundację mszalną Hr. Czarneckiego dla ubogich chrześcijan (pier-

wotne wsparcia roczne 24 kor., obecny kapitał 925 zł. 35 gr., dochód roczny 50 zł.) i fundację Kaspra Zubowskiego na jałmużny (kapitał 7.506 zł., dochód roczny 320 zł.).

b) Przyznać coroczną dotację ze strony Gminy na restytucję kapitału fundacyjnego: fundacji Jerzego Gaffenki w wysokości 200 zł.; fundacji Feliksa Bojanowskiego w wysokości 200 zł.; fundacji Hr. Czarneckiego jednorazową w wysokości 100 zł. i fundacji Zubowskiego w wysokości 300 zł.

c) Odnieść się do władzy fundacyjnej z wnioskiem o zwolnienie Gminy m. Krakowa od zarządu nad fundacją Adama Bieńkowskiego, której kapitał zakładowy 200 kor., wynosi obecnie po 37 latach 122 zł. 84 gr., a odsetki mają kapitalizować się przez 354 lat, a to z powodu zbyt uciążliwego zarządu i braku widoków zrealizowania celów fundacji, nie wyłącznie dla Krakowa, lecz dla całej Polski.

d) Przedstawić wniosek władzy fundacyjnej o zniesienie fundacji Berty Trojnalskiej dla ubogich, której kapitał wynosi obecnie 66 zł. 96 gr., i o wcielenie tego kapitału do fundacji Bojanowskiego dla Krakowa.

e) Fundację Ks. Antoniego Kutschery ewentualnie uruchomić po nadejściu wyniku waloryzacji papierów wartościowych serbskich, wysłanych do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

f) Odnieść się do Komitetu fundacji stypendyjnej Chronowskich o wydzielenie kapitału, stanowiącego parytet wartości 10.000 kor., celem uruchomienia tej fundacji na wsparcia ubogich chrześcijan.

III. W grupie „Fundacje dla ubogich Podgórza":

a) Odnieść się do władzy fundacyjnej o zniesienie fundacji Zofji Wilatowskiej z kapitałem obecnym 104 zł. 42 gr. i o wcielenie tego kapitału do fundacji Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan w Podgórzu.

b) Kapitalizować dochody z fundacji Bojanowskiego, które wynoszą obecnie 62 zł. rocznie od kapitału zwalnryzowanego 1.327 zł., zasilić ten kapitał czynszem dzierżawnym, opłacać się mającym od ochronki i zakładu sierót, aż do wysokości dochodów rocznych 672 zł (parytetu 640 kor.).

IV. W grupie „Fundacje opałowe":

a) Odnieść się, celem uruchomienia fundacji Salomona Wekslera i Amalji Fränklowej na obdzielenie ubogich węglem, do rodzin fundatorów z prośbą o zasilenie kapitałów, który przy fundacji Wekslera wynosi 1 939 zł., a przy fundacji Fränklowej 249 zł. 10 gr. Zależnie od wyniku zasilania, zastosować do obu fundacyj rozdawnictwo z łącznych dochodów kapitałów przy połączeniu z rentą opałową, wynoszącą 420 zł. rocznie fundacji Olimpji Jankowskiej.

b) Przyznać dla fundacji Wekslera i Fränklowej corocznie dotację po 30 zł.

V. W grupie „Fundacje na wsparcia dla podupadłych rzemieślników":

a) Uruchomić jako samodzielną fundację Ks. Jana Schindlera z kapitałem, wynoszącym obecnie 7.355 zł., z dochodem rocznym 370 zł.

b) zastosować rozdawnictwo z łącznych dochodów kapitałów fundacyjnych odnośnie do fundacyj: Antoniego Marfiewicza (obecny kapitał 250 zł., dochód roczny 13 zł.); Ludwika Helcla (obecny kapitał 620 zł. 12 gr., dochód roczny 32 zł.); Dra Dietla Józefa (obecny kapitał 552 zł., dochód roczny 28 zł.); Dra Mayera (obecny kapitał 224 zł., dochód roczny 13 zł., łącznie z fundacją Banku Hipotecznego, z obecnym kapitałem 1.039 zł. i z dochodem rocznym 50 zł, po uprzedniem odniesieniu się do Banku o zasilenie kapitału fundacyjnego.

c) Przyznać corocznie dotacje z funduszów Gminy: fundacji Ks. Schindlera w wysokości 300 zł., fundacji Ludwika Helcla w wysokości 200 zł., fundacji Dra Dietla w wysokości 200 zł.

VI. W grupie „Fundacje pożyczkowe dla rękodzielników":

a) Odnieść się do władzy fundacyjnej o zniesienie fundacji pożyczkowej im. Arcyks. Rudolfa (kapitał obecny 19.507 zł., dochód roczny 1.170 zł.) i o wcielenie tego kapitału po połowie do fundacji Dra Dietla (obecny kapitał 1.427 zł., dochód roczny 85 zł.), oraz do fundacji Dra Warszauera (kapitał obecny 2.302 zł., dochód roczny 95 zł.), a to z powodu, że kapitał fundacji Arcyks. Rudolfa powstał ze zbiórki miejscowej. Następnie fundacje Dra Dietla i Dra Warszauera uruchomić przy rozdawnictwie z łącznych dochodów.

VII. W grupie „Fundacje na dom przytułku i pracy":

a) Uruchomić jako samodzielną fundację Ks. Kogutowicza (kapitał obecny 446 zł., dochody roczne 24 zł.) i fundusz „Dom przytułku i pracy" (obecny kapitał 723 zł., dochód roczny 43 zł.) przez zastosowanie rozdawnictwa z łącznych dochodów kapitałów na rzecz Schroniska Brata Alberta.

b) Uruchomić jako samodzielne fundacje: Jana Smoniewskiego (kapitał obecny 571 zł., dochód roczny 33 zł); Aleksandra Brześciańskiego (obecny kapitał 1.610 zł., dochód roczny 90 zł.) i Juljana Johna (obecny kapitał 7.909 zł. 72 gr., dochód roczny 355 zł.), przez zastosowane rozdawnictwa z łącznych dochodów na dom kalek i starców im. św. Anny (Bystrzonowskiej).

VIII. W grupie „Fundacje dla Zakładów":

a) Uruchomić jako samodzielne fundacje Franciszka Popiela dla zakładu Ks. Siemaszki (obecny kapitał 1.580 zł., dochód roczny 71 zł.), 1-szą fundację

Mieczkowskiego dla Schroniska Brata Alberta (obecny kapitał 1.151 zł., dochód roczny 46 zł.), II-gą fundację Mieczkowskiego dla Rodziny Sierocej (obecny kapitał 1.151 zł., dochód roczny 46 zł.), III-cią fundację Mieczkowskiego dla osieroconych chłopców w zakładzie św. Józefa (obecny kapitał 1.151 zł., dochód roczny 46 zł.), oraz fundację Czarneckiego Karola na Dom Przytułku dla ubogich starych kobiet na Blichu (obecny kapitał 974 zł., dochód roczny 90 zł.).

IX. W grupie „Fundacje dla chorych":

a) Uruchomić jako samodzielną fundację Stanisława Hr. Małachowskiego dla nieuleczalnych biednych ludzi (kapitał obecny 1.219 zł., dochód roczny 47 zł.) i rozdzielać dochód roczny dla domu starców i kalek im. św. Anny.

b) Restytuować fundację Kisielińskich na żywienie ubogich dzieci w półkolonjach i kolonjach w Krakowie (pierwotny cel fundacyjny zwalczanie gruźlicy i chorób płucnych w Krakowie). Kapitał zakładowy tej fundacji wynosił 33.000 kor. w listach zastawnych b. Banku Austro-węgierskiego, który się zupełnie zdewaluował Przyznać coroczną dotację ze strony Gminy w kwocie 100 zł.

c) Znieść fundacje: Michała Kotlińskiego dla nieuleczalnych i kalek (obecny kapitał 123 zł.) z powodu małej dotacji i zdewaluowania kapitału, fundację na utrzymanie dwóch łóżek szpitalnych, powstałą ze zbiórki (obecny kapitał 2.366 zł., roczny dochód 133 zł.) i fundację położnej z 5 go marca im. Ces. Elżbiety (obecny kapitał 97 zł.), oraz wcielić kapitały zniesionych fundacyj do fundacji Kisielińskich.

X. W grupie „Fundacje dla ociemniałych":

a) Kapitalizować dochody z fundacji Homolacsa na założenie instytutu dla ciemnych w Krakowie (obecny kapitał 9.249 zł., dochód roczny 510 zł.) po wcieleniu do tej fundacji funduszu ze składek na założenie instytutu dla ciemnych (obecny kapitał 295 zł., dochód roczny 11 zł.).

b) Odnieść się do władzy fundacyjnej o przeniesienie majątku z fundacji Józefa Koświckiego dla ślepych w Krakowie, który to kapitał znajduje się pod zarządem Województwa lwowskiego i o zezwolenie na połączenie tego kapitału z funduszem Homolacsa.

XI. W grupie „Fundacje dla ofiar wojny":

a) Ukonstytuować nową fundację dla ofiar wojny i wypadków żywiołowych z funduszów powstałych ze zbiórek: Funduszu Miejskiego Urzędu Pośrednictwa Pracy na wdowy i sieroty po inwalidach (obecny kapitał 21 zł. 40 gr.) funduszu protezowego (obecny kapitał 2.386 zł.) i funduszu komitetu opieki nad inwalidami wojennymi (obecny kapitał 210 zł.) i w tym celu sporządzić list fundacyjny im. Gminy jako fundatorki i przedłożyć władzy fundacyjnej do zatwierdzenia. Dochody kapitału kapitalizować.

XII. W grupie „Fundacje o specjalnych celach":

a) Odnieść się do władzy fundacyjnej o permutację celu fundacji Ignacego Matyasika dla małych biednych sierot w Pędzichowie (obecny kapitał 173 zł., dochód roczny 7 zł.), celem rozszerzenia tej fundacji na biedne sieroty Krakowa, gdyż na Pędzichowie niema destynatarjuszy i fundacja przez dłuższy czas jest bezczynną z tego powodu. Po dokonaniu zmiany, przeznaczyć dochód fundacji na Zakład Ks. Siemaszki.

b) Zwrócić się do rodziny ś. p. Jana Kantego Fedorowicza o zasilenie fundacji na wsparcie dla rodziny mieszczańskiej, której kapitał wynosi 858 zł., a dochód roczny 51 zł. i zależnie od tego zasilenie fundacji uruchomić.

c) Odnieść się do władzy fundacyjnej o wcielenie fundacji Katarzyny Hanowiczowej na wsparcie dwóch wdów po podupadłych rzemieślnikach (obecny kapitał 507 zł., dochód roczny 24 zł.), do drugiej fundacji Adama Prus-Wiśniewskiego na wsparcie dla dwóch wdów po podupadłych rzemieślnikach (kapitał obecny 325 zł., dochód roczny 12 zł.), oraz o zmianę celu I-szej fundacji Adama Wiśniewskiego dla jednej wdowy po urzędniku sądowym (kapitał 326 zł.) i o wcielelenie tej fundacji na wsparcie dwóch wdów po podupadłych rzemieślnikach.

XII. Uruchomić fundację rentową Anny Olimpji Jankowskiej i rozdzielać corocznie: rentę 420 zł. na zakupno węgli dla ubogich chrześcijan, rentę 420 zł. dla czterech starych panien ponad lat 50 i rentę 210 zł. dla niezamożnych uczenic szkół wydziałowych, na zakupno odzieży zimowej. Nierozdzielone renty za ubiegłe lata rozdzielić przy najbliższem rozdawnictwie po porozumieniu się z Wydziałem IV Magistratu

1. Łączną kwotę 2.110 zł., jako coroczną dotację dla kapitałów fundacyjnych wstawiać do budżetu miejskiego w dziale IX-tym wydatków nadzwyczajnych.

2. Fundusze i legaty, które są fundacjami, przeistoczyć prawnie na fundacje i uzupełnić akta przedmiotowe.

3. Opracować regulamin rozdawnictwa wsparć dla wszystkich fundacyj.

4. Przeprowadzić rewizję wszystkich spraw fundacyjnych i uzgodnić działalność fundacyj z postanowieniami listów fundacyjnych.

# Fundacje, legaty i fundusze o celach opieki społecznej.

| L. p. | Nazwa fundacji | Zarząd fundacji | Czas powstania | Cel fundacji | Kapitał ofiarowany | Kapitał zwaloryzowany | Dochody - wsparcia w czasie założenia | Dochody - wsparcia po zwaloryzowaniu | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | **I. Grupa: Fundacje dla dzieci.** | | | | | |
| 1 | Zapis Piotra Jędrzejewskiego na głodne dzieci katolickie | Gmina m. Krakowa | 5/9 1910 L. 14878/30/VI | Rozdawnictwo odsetek dla głodnych dzieci katolickich | 1.000 kor. austr. | 266·33 zł. | 40 kor. austr. rocznie | 15·97 zł. rocznie | Kr. K. Oszcz. na 6% |
| 2 | Fundacja Julji Wiśniewskiej dla chrześcijańskich sierót w Schronisku Br. Alberta | „ | 23/11 1911 L. VI c/646/1911 Aktu fundac. niema | Rozdawnictwo odsetek rocz. na utrzymanie i wychowanie opuszczonych i bezdomnych sierót w Schronisku Br. Alberta | 400 kor. austr. | 314·45 zł | 16 kor. austr. nierozdzielano | 17·12 zł. rocznie | |
| 3 | Legat śp. Antoniego Hawełki dla głodnych dzieci Krakowa | „ | 19/8 1893 L. 17 91/1897 Aktu fundac. niema | Rozdawnictwo odsetek od kapitału 10.000 kor. austr. dla głodnych dzieci | 10.000 kor. austr. | 759·20 zł. | 500 kor. austr. rocznie | 35·55 zł. rocznie | |
| 4 | Fundacja Hieronima Ślęczka na wsparcia sierót m. Krakowa | „ | 1868 r. Akt. fund. zatwier. reskrp. Nam. 31/5 1872 L. 20181 | Rozdawnictwo dochodów z kuponów losu Loterji Skarb. na wsparcie dla sierót | 200 kor. austr. | 21·23 zł. Asygnata za wylosowany los bezwartościowa | 10 kor. rocznie | —·90 zł. rocznie | |
| 5 | Fundacja Lucyny Wiązownickiej na utrzymanie i wychowanie bezdomnych chłopców i dziewcząt | „ | 1908 r. Reskrp. Nam. z 20/3 1921 o prawnym istnieniu fundacji L. M. 34592/28/VI | Rozdawnictwo dochodów na utrzymanie i wychowanie bezdomnych chłopców i dziewcząt w M. Zakładzie dla chłopców i dla dziewcząt | 30.000 kor. austr. | 1.665·57 zł. | 1.200 kor. rocznie | 72·60 zł. rocznie | |
| 6 | Fundacja Klemensiewiczów ku wspieraniu ochronek dla dzieci robotniczych w Krakowie | „ | 12/4 1916 r. Akt. fundac. 7/1 1920 L. XIII b. 73281/21 | Rozdawnictwo 2% odsetek od kapitału na wspieranie ochronek dla dzieci robotniczych przez Gminę miasta Krakowa i Komitet Ochron. | 50.000 kor. na realności ul. św. Anny 5 | 31.500·— zł. | 1.000 kor. rocznie | 630 zł. rocznie | |

| L. p. | Nazwa fundacji | Zarząd fundacji | Czas powstania | Cel fundacji | Kapitał ofiarowany | Kapitał zwaloryzowany | Dochody-wsparcia | | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | w czasie założenia | po zwaloryzowaniu | |
| 7 | Fundacja Inż. Karola Rollego na wyżywienie dzieci we wspólnych kuchniach | Gmina m. Krakowa | 27/10 1921 | Obecnie na pobyt w kolonji wypoczynkowej, lub leczniczej jednego lub więcej dzieci zagrożonych gruźlicą | | 1.050·05 zł. | | | Fundacja w spoczywaniu |
| 8 | Fundacja Marji z Rollów Sobolewskiej na kolonje lecznicze »dziecko na wieś« | „ | L. 108/29/VI | Rozdawnictwo dochodów na kolonje lecznicze dziecka | 30.000 mk. | 866·72 zł. | | | Fundacja wchodzi w życie po osiągnięciu z kapitału dochodów rocz. 300 zł. |
| | **II. Grupa: Fundacje dla ubogich chrześcijan m. Krakowa.** | | | | | | | | |
| 9 | Fund. Jerzego Gaffonki, na wsparcia biednych miejscowych wstydzących się żebrać | Gmina m. Krakowa | List fundacyjny 15/1 1864 Nr. 23475 | Rozdawnictwo dochodów dla biednych chrześcijan | 3.500 dukat. 60.000 kor. | 15 815·28 zł. | 2.400 kor. rocznie | 691·96 zł. rocznie | |
| 10 | Fundacja Feliksa Bojanowskiego na rzecz ubogich chrześcijan Krakowa | „ | 1897 r. reskrp. Nam. 17/7 1908 L. 82728/XV LM. 6464/908 | Rozdawnictwo dochodów najuboższym chrześć. w dn. 1/1 corocznie | 62.000 kor. | 15.740 61 zł. | 2.480 kor. rocznie | 688·04 zł. rocznie | |
| 11 | Fund. ks. Antoniego Kutachery, dla ubogich chrześcijan | „ | 1896 r. niema listu fundacyjnego VI. 3282/27 | Dochody roczne 56 kor. na wsparcia 4 osób | 1.200 kor. w papierach serbskich | 63·07 zł. got papiery serbskie niezwaloryz. | 56 kor. rocznie | 3 78 zł | |
| 12 | Fundacja Adama Bieńkowskiego na cele humanitarne | „ | 3/1 1893 r. L. 15371/30/VI | Cele humanitarne dla całej Polski kapitalizowanie odsetek przez 354 lat | 200 kor. | 122·84 zł. | | 7·38 zł. | |
| 13 | Fundacja mszalna hr. Czarneckiego dla ubogich chrześcijan | „ | Akt. fundacyjny 18/12 1893 L. 98195 IM. 16399/29 Wydz. VI | Wsparcia 2 ubogim w dn. 4/11 corocznie | 5.200 kor. | 925·35 zł. | 24 kor. rocznie | 49·53 zł. roeznie | |
| 14 | Fund. stypendyjna Kaspra Zubowskiego | „ | Akt. fundacyjny 26/9 1876 L. 40215 | 1) 100 k. jałmużny 2) 200 k. straż poż. 3) 300 k. stypendja rocznie | 90.000 kor. | 7.506·31 zł. | 3.600 kor. rocznie | 343·98 zł. rocznie | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 15 | Fund. Chronowskich na wsparcia ubogich chrześcijan | Gmina m. Krakowa | 3/7 1915 L. 3731/29 VI. Wydz. | Wsparcia dla ubogich chrześcijan | 10.000 kor. | Kapitał zdewaluowany do 1·40 zł. Wydz IV wydzielił kwotę 1.612 zł. | 400 kor. rocznie | 80 zł. rocznie | |
| 16 | Fund. Berty Trojnalskiej, dla ubogich gminy Krakowa | „ | 1892 r. L. 2103/29 | Rozdawnictwo odsetek od 200 kor. ubogim corocznie | 200 kor. | 66·96 zł. | 10 kor. rocznie | 4·02 zł. rocznie | |
| 17 | Fund. Jahra Karola dla biednych | „ | L. 16701/29/VI | Wsparcia dla biednych kat. i żydów po połowie | | 1 050 zł. | | 52·50 zł. rocznie | |
| **III. Grupa: Fundacje dla ubogich m. Krakowa, Dz. Podgórze.** | | | | | | | | | |
| 18 | Fund. Wilatowskiej Zofji dla ubogich Dz. Podgórze | Gmina m. Krakowa | 14/9 1898 r. IM. 14002/30 | Odsetki roczne w dniu zaduszn. dla ubogich | 200 kor. | 104·42 zł. | 10 kor. rocznie | 4 zł. rocznie | |
| 19 | Fund. Bojanowskiego dla ubogich chrześcijan Podgórza | „ | 15/10 1891 reskrp. Wydz. Kraj. 21/10 1902 r. | Dochody z kapit. 14.000 kor. w wysokości 640 kor. rocznie rozdzielać między ubogich | 14.000 kor. | 1.075·36 zł. | 640 kor. rocznie | 62·73 zł. rocznie | |
| **IV. Grupa: Fundacje opałowe.** | | | | | | | | | |
| 20 | Fund. Salomona Wexlera dla ubogich chrześcijan i żydów po połowie | Gmina m. Krakowa | 1873 r. reskrp. Nam. 7/8 1876 r. L. 30406 | Obdzielenie ubogich po połowie chrześć. i żydów każdej zimy węglem za dochody od kapitału | 10.000 kor. | 1.939·79 zł. | 500 kor. rocznie | 101·39 zł. rocznie | |
| 21 | Fundacja Amalji Fränklowej dla ubogich chrześć. | „ | 1899 r. 26/1 1914 L. XIII B. 68/5 | Dochody roczne użyć na zakupno węgli dla ubogich chrześcijan w listopadzie corocznie | 4.000 kor. | 249·09 zł. | 160 kor. rocznie | 10·95 zł. rocznie | |
| **V. Grupa: Fundacje na wsparcia dla podupadłych rzemieślników.** | | | | | | | | | |
| 22 | Fund. ks. Jana Schindlera | Gmina m. Krakowa | 4/4 1890 r. LM. 24977°93 | Rozdawnictwo dochodów roczn. podupadłym rzemieślnikom na wsparcie | 40.000 kor. | 7.355·01 zł. | 1.600 kor. | 374·10 zł. rocznie | |

| L. p. | Nazwa fundacji | Zarząd fundacji | Czas powstania | Cel fundacji | Kapitał ofiarowany | Kapitał zwaloryzowany | Dochody-wsparcia | | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | w czasie założenia | po zwaloryzowaniu | |
| 23 | Fund. Antoniego Marfiewicza dla 2 podupadłych rzemieślników | Gmina m. Krakowa | 7/11 1888 reskrp. Nam. 6/9 1900 L. 77327 | Odsetki roczne do rozdz. 7/11 dla 2 podupadłych rzemieślników rzym.-kat. | 2.000 kor. | 250·42 zł. | 80 kor. rocznie | 13·03 zł. rocznie | |
| 24 | Fund. Ludwika Helcla na wsparcie | „ | Reskrp. Nam. 14/11 1871 L. 50332 | Rozdawnictwo odsetek corocz. w grudniu 1 podupadłemu rzemieślnikowi kat. | 2 000 kor. | 619 12 zł. | 90 kor. rocznie | 32·75 zł. rocznie | |
| 25 | Fund. Dra Józefa Dietla na wsparcia | „ | Reskrp. Nam. 1/10 1868 L. 55396 | Zapomoga dla 1 podupadłego rzemieślnika w dn. 31/10 z odsetek kapitału | 2.000 kor. | 552·16 zł. | 80 kor. rocznie | 28·73 zł. rocznie | |
| 26 | Fund. Banku Hipotecznego | „ | Reskrp. Nam. 1/5 1875 L. 15380 | Wsparcia dla rękodzielników z odsetek kapitału dla urządzenia pracowni itp. | 6.000 kor. | 1.039·20 zł. | 270 kor. rocznie | 50·60 zł. rocznie | |
| 27 | Fund. Dra Mayera dla podupadłych rzemieślników | „ | 1917 r. L. M. 15327/30 | Wsparcia dla podupadłych rzemieślników | | 223 71 zł. | | 13·43 zł. rocznie | |
| | **VI. Grupa: Fundacje pożyczkowe dla rękodzielników.** | | | | | | | | |
| 28 | Fund. pożycz. Dra Józefa Dietła | Gmina m. Krakowa | Akt. fund. 18/3 1869 L. 1563 | Udzielanie 3% pożyczek dla rękodzielników | 2.000 kor. | 1.427·34 zł. | 80 kor. rocznie | 85·04 zł. rocznie | |
| 29 | Fund. pożycz im. Arcyks. Rudolfa | „ | Akt fund. VI c. 197/2 | Udzielanie poż. do wys. 400 kor. jednorazowo | 80 000 kor. | 19.507 33 zł. | 3 200 kor. rocznie | 1.170 44 zł. rocznie | |
| 30 | Fund. pożycz. Dra Warschauera | „ | Akt. fund. 1894 30/11 L. 43802 | Udzielanie poż. 3% biednym rzemieśl. w 20 ratach mies. płatnych | 40.000 kor. | 2 302·41 zł. | 1.600 kor. rocznie | 98·15 zł. rocznie | |
| | **VII. Grupa: Fundacje na dom przytułku pracy.** | | | | | | | | |
| 31 | Fundusz Domu przytułku i pracy | Gmina m. Krakowa | L. M 40489/1900 | | | 723 zł. | | 43·38 zł. rocznie | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 32 | Fund. ks. Kogutowicza na dom pracy przymusowej | Gmina m. Krakowa | 27/2 1873 | Na urządzenie domu pracy przymusowej | 400 kor. | 446·44 zł. | 16 kor. rocznie | 24·79 zł. rocznie |
| 33 | Fund. Jana Smoniewskiego na dom pracy i przytułku | „ | 10/12 1867 L. 48595/900 | Odsetki z kapitału corocznie na dom kalek Bystrzonowskiej | 500 kor. | 572·61 zł. | 25 kor. rocznie | 33·96 zł rocznie |
| 34 | Fund. Aleksandra Brześciańskiego na dom przytułku i pracy | „ | 1863 IM. 27711/906 | Odsetki roczne na dom kalek | 2.000 kor. | 1.610·56 zł. | 100 kor. rocznie | 92·24 zł. rocznie |
| 35 | Fund. Johna Augusta na wsparcia dla podupadłych obyw. | „ | 6 2 1868 L. 1406/30 | Na założenie domu przytułku lub na wsparcia | 6.000 kor. | 7.909·72 zł. | 300 kor. rocznie | 354·30 zł. rocznie |

## VIII. Grupa: Fundacje dla zakładów.

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 36 | Legat Franciszka Popiela dla Zakładu ks. Siemaszki | Gmina m. Krakowa | 1886 IM. 24514/ex 1889 | Odsetki roczne od kapitału dla Zakładu ks. Siemaszki | 8.000 kor. | 1.580·14 zł. | 320 kor. rocznie | 71·68 zł. rocznie |
| 37 | I. Fund. Piotra Mieczkowskiego dla bezdomnych Br. Alberta | „ | 21/6 1906 List. fund. z 10/11 1921 L. 122/1/III | Coroczne dochody dla schroniska Br. Alberta | 20.000 kor. | 1.151·21 zł. | 800 kor. rocznie | 69·08 zł. rocznie |
| 38 | II Fund. Mieczkowskiego dla Zakładu im. Żurawskiej | „ | 21/6 1906 Akt. fund. z 20/10 1921 | Dochody coroczne dla Rodziny Sierocej | 20.000 kor. | 1.151·21 zł. | 800 kor. rocznie | 69·08 zł. rocznie |
| 39 | III. Fund. Mieczkowskiego | „ | 21/6 1906 | Odsetki z kapitału dla Zakładu św. Józefa | 20.000 kor. | 1.151·20 zł. | 800 kor. rocznie | 69·08 zł. rocznie |
| 40 | Fund. Karola Czarneckiego na dom przytułku starych kobiet na Blichu | „ | 1/5 1884 Akt. donacyjny 17/4 1884 L. 114/Pr. | Odsetki z kapitału dla domu przytułku starych kobiet na Blichu | 14.000 kor. | 3.974·13 zł. | 560 kor. rocznie | 217·45 zł. rocznie |
| 41 | Fund. Eustachego Chronowskiego na Zakład wychow. św. Józefa | „ | | | | 801·16 zł. | | 45·50 zł. rocznie |

| L. p. | Nazwa fundacji | Zarząd fundacji | Czas powstania | Cel fundacji | Kapitał ofiarowany | Kapitał zwaloryzowany | Dochody-wsparcia w czasie założenia | Dochody-wsparcia po zwaloryzowaniu | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | **IX. Grupa: Fundacje dla chorych.** | | | | | |
| 42 | Fundacja Michała Kotlińskiego dla nieuleczalnie chorych | Gmina m. Krakowa | 25/8 1895 LM. 13994/30/VI | Rozdawanie wsparć z odsetek kapitału po 11 kor. | 400 kor. | 123·83 zł. | 16 kor. rocznie | 7·43 zł. rocznie | |
| 43 | Fund. 2 łóżek szpitalnych | " | 1853 r. akt. fund. z 4/8 1854 L. 3600 | Utrzymanie 2 łóżek szpitalnych | 6.300 kor. | 2.366·52 zł. | | 132·99 zł. rocznie | |
| 44 | Fund. położnej 5/3 | " | 1855 r. akt. fund. 17/5 1865 L. 9403 | Wsparcie dla położnych z 5/3 | 200 kor. | 97·01 zł. | 8 kor. rocznie | 5·44 zł. rocznie | |
| 45 | Fund. Stanisława hr. Małachowskiego na szpital nieuleczalnych ludzi | " | 9/4 1883 IM. 12164/83 | Wsparcie dla nieuleczalnych biednych ludzi | 2.000 kor. | 1.219·54 zł. | 80 kor. rocznie | 67·08 zł. | |
| 46 | Fund. Seweryna i Zofji Kisielewskich | " | 1915 r. reskrp. Wojew. 12/1 1923 L. 1/2 1923 | Zwalczanie gruźlicy | 33.000 kor. | Listy zastawne Banku Austr.-Węg zdewaluowały się do 56 zł. | | | |
| | | | | **X. Grupa: Fundacje dla ociemniałych.** | | | | | |
| 47 | Fundacja Homolacza | Gmina m. Krakowa | 1855 IM. 4421/93 | Kapitalizacja odsetek na fundusz założ. instytutu ciemnych | 3.8000 kor. | 9.249·61 zł. | 152 kor. rocznie | 516·39 zł. rocznie | |
| 48 | Fund. ciemnych ze składek | " | 29/3 1855 r. reskrp. L. 9310 | apitalizacja odsetek na budowę zakładu ciemnych | | 295·25 zł. | | 11·81 zł. rocznie | |
| | | | | **XI. Grupa: Fundacje dla ofiar wojny.** | | | | | |
| 49 | Fundusz Urzędu Pośredn. Pracy na wdowy i sieroty po inwalidach | Gmina m. Krakowa | L. 15379/30 | Udzielanie wsparć | 96 kor. | 21·47 zł. | | 1·29 zł. | |

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 50 | Fundusz protezowy m. Krakowa | Gmina m. Krakowa | L. M. 19996/27 | Zakupno protez | | 1.168·93 zł. | | 60·83 zł rocznie | |
| 51 | Miejski fundusz dla ofiar wojny | „ | LM. 7462/26 | Wsparcia dla ofiar wojny | | 2.292·46 zł. | | 137·55 zł. rocznie | |
| 52 | Fundusz Komitetu opieki nad inwalidami wojennymi | „ | 1866 r. IM. 7463/27 | Wsparcia | 800 kor. | 209·23 zł. | 32 kor. rocznie | 12·55 zł. rocznie | |

**XII. Grupa: Fundacje o specjalnych celach.**

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 53 | Fund. Katarzyny Hanowiczowej | Gmina m. Krakowa | IM. 29134/1893 | Dochody z kapitału rozdzielać między 2 wdowy po podupadł. rzemieślnik. | 4.000 kor. | 507·46 zł. | 160 kor. rocznie | 24·45 zł. rocznie | |
| 54 | Fund. Jana Kantego Federowicza dla rodziny mieszczańskiej | „ | 16/7 1918 | Odsetki coroczne na wsparcie d a podupadłej rodziny mieszczańskiej | 11.000 kor. | 858·85 zł. | 440 kor. rocznie | 51·53 zł. rocznie | |
| 55 | I. Fund. Adama Wiśniewskiego dla jednej wdowy po urzędniku sąd. | „ | 1897 r. reskrp. Nam. 30/7 1919 L. XIII B 36081/19 | Odsetki coroczne dla wdowy po urzędniku sądowym | 5.400 kor. | 325·99 zł. | 208 kor. rocznis | 13·56 zł. rocznie | |
| 56 | II. Fund. Wiśniewskiego na 3 wdowy po podupadł. rzemieślnikach | „ | 1897 L. Akt. Fund. 9/5 1919 | Odsetki dla 3-ch wdów po podupadłych rzemieślnikach | 5.200 kor. | 325·39 zł. | 208 kor. rocznie | 13·53 zł. rocznie | |
| 57 | Fund. Ignacego Matyasika dla małych sierot na Pędzichowie | „ | 1879 r. reskrp. Nam. z 23/5 1883 | Odsetki dla sierót na Pędzichowie zamieszk. | 600 kor. | 173·53 zł. | 24 kor. rocznie | 7·66 zł. rocznie | |

**XIII. Grupa: Fundacja rentowa.**

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 58 | Fundacja Anny Olimpji Jankowskiej | Gmina m. Krakowa | Reskrp. 25/4 1908 L. 48640 XV | 1) 400 kor na zakupno węgli dla ubogich chrześć.<br>2) 400 kor na rzecz fundacji 4 starych panien pon. 50 lat<br>3) 200 kor. rocznie dla biednych uczenic na odzież | | 1) 420 zł.<br>2) 420 zł.<br>3) 210 zł. | 1) 400 kor. rocznie<br>2) 400 kor. rocznie<br>3) 200 kor. rocznie | 1) 420 zł. rocznie<br>2) 420 zł. rocznie<br>3) 210 zł. rocznie | |

**Zestawienie sumaryczne fundacyj dobroczynnych, znajdujących się pod zarządem Gminy miasta Krakowa.**

| Grupa fundacji | Kapitał ofiarowany | Kapitał zwaloryzowany | Dochody w czasie założenia | Dochody po zwaloryzowaniu |
|---|---|---|---|---|
| | Koron | Złotych | Koron | Złotych |
| I. Fundacje dla dzieci | 91 600 | 36.443·55 | 2.766 | 772·14 |
| II. Fundacje dla ubogich chrześcijan m. Krakowa | 228.800 | 41.291·90 | 8.970 | 1.902·51 |
| III. Fundacje dla ubogich Podgórza | 14.200 | 1.179·78 | 650 | 66·73 |
| IV. Fundacje opałowe | 14.000 | 2.188·88 | 660 | 112·34 |
| V. Fundacje na wsparcia dla podupadłych rzemieślników | 52.000 | 10.039·62 | 2.140 | 512·64 |
| VI. Fundacje pożyczkowe | 122.000 | 23.237·08 | 4.880 | 1.353·63 |
| VII. Fundacje na Dom przytułku i pracy | 8·900 | 11.261·33 | 441 | 548·67 |
| VIII. Fundacje dla zakładów | 82.000 | 9.809·06 | 3.280 | 541·87 |
| IX. Fundacje dla chorych | 41.900 | 3.806·95 | 104 | 212·94 |
| X. Fundacje dla ociemniałych | 3.800 | 9.544·86 | 152 | 528·20 |
| XI. Fundacje dla ofiar wojny | 896 | 3.687·09 | 32 | 212·22 |
| XII. Fundacje o specjalnych celach | 26.000 | 2.191·22 | 1.040 | 110·73 |
| XIII. Fundacja rentowa Jankowskiej | 1.000 | 1.050·— | 1.000 | 1.050·— |
| Razem | 687.096 | 155.731·32 | 28.085 | 7.924·62 |

Niniejszem zestawieniem nie zostały objęte:

Trzecina spadku po ś. p. Ks. Kardynale Albinie Dunajewskim z kapitałem zwaloryzowanym w wysokości 3.134 zł., Fundusz na budowę miejskiego schroniska imienia Brata Alberta, wynoszący po zwaloryzowaniu 60.718 zł., Fundacja imienia Anny ze Strumiłów Zgierskich Wąsowiczowej, żony Dra Zygmunta Wąsowicza, dla wdów i sierót po lekarzach narodowości polskiej, z kapitałem zakładowym 5.000 dolarów St. Zj. Am. P.

Z trzeciny spadku po ś. p. Ks. Kardynale Dunajewskim zostanie ukonstytuowaną przez Gminę miasta Krakowa fundacja. — Fundusz na budowę miejskiego schroniska imienia Brata Alberta jest zasilany stale różnemi datkami i zostanie użyty na budowę schroniska. — Prawne ukonstytuowanie fundacji imienia Anny Wąsowiczowej jest w toku.

W niniejszem opracowaniu użyto określenia „fundacje“ w szerszem znaczeniu, a tylko przy fundacjach, posiadających sporządzone akty fundacyjne, w ścisłem znaczeniu. Ogólna nazwa „fundacje“ jest uzasadnioną tem, że prawie wszystkie fundusze i zapisy pod zarządem Gminy będące, spełniają cele fundacyjne, mimo, że nie są zorganizowane prawnie jako fundacje, z powodu przeszkód technicznych.

Odnośnie do prowadzenia fundacyj w budżecie zaznaczam, że po myśli § 2 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 28 czerwca 1926 r. Dz. U. Nr. 75, poz. 433, fundacje opieki społecznej, zarządzane przez Gminę mają być zamieszczane w budżecie administracyjnym miejskim w Dziale I w dochodach i w Dziale IX w wydatkach. Powyższe postanowienie stwarza pozory, że fundacje stanowią majątek Gminy i powoduje w rachunkowości zbyteczne prowadzenie ewidencji fundacyj w funduszu miejskim i w funduszu fundacyj różnych. Rozporządzeniem Minist. Pracy i Opieki Społ. z dnia 25 lutego 1930 r. Dz. U. Nr. 23, poz. 210, zostały wyłączone z budżetu administracyjnego miejskiego instytucje opieki społecznej i samodzielne zakłady. Należy przypuszczać, że ustawodawca również co do fundacyj, nie stanowiących samodzielnego zakładu, wyda rozporządzenie, w powyższym kierunku, zgodnie z istotą prawną fundacyj.

# CZĘŚĆ URZĘDOWA.

## OBWIESZCZENIA i ROZPORZĄDZENIA.

## WYKAZ

**obligacyj z 4% pożyczki konwersyjnej stoł. król. m. Krakowa imiennej wartości zł. 2,706.760, wylosowanych przy XI. ciągnieniu w dniu 3 listopada 1930 r.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Serja $A_1$** po zł 10·— | | **Serja $D_1$** po zł 310·— | |
| **Serja A** po zł 40·— | | **Serja C** po zł 420·— | |
| **Serja $B_1$** po zł 60·— | | **Serja $E_1$** po zł 620·— | |
| **Serja $C_1$** po zł 120·— | | **Serja D** po zł 1.050·— | |
| **Serja B** po zł 210·— | | **Serja E** po zł 2.100·— | |

**Serja $A_1$:** Nr. 92, 112, 211, 483, 892, 951, 956, 1146, 1280, 1472, 1793, 1998, 2045, 2076, 2077, 2176, 2207, 2287, 2396, 2533, 2611.

**Serja A:** Nr. 138, 145, 212, 303, 344, 520, 1179, 1321, 1463, 1534, 1752, 1783, 1828, 1837.

**Serja $B_1$:** Nr. 7, 200, 240, 492, 563, 577, 992, 1016, 1185, 1296, 1494.

**Serja $C_1$:** Nr. 12, 18, 36, 283, 655, 659, 673, 692, 1060, 1249, 1282.

**Serja B:** Nr. 91, 174, 264, 306, 340, 451, 546.

**Serja $D_1$:** Nr. 54, 218, 307, 325.

**Serja C:** Nr. 76, 145, 193, 338, 625, 808, 949, 1120, 1142, 1213, 1230, 1403.

**Serja $E_1$:** Nr. 1, 24, 108, 142, 526.

**Serja D:** Nr. 109, 181, 219, 410.

**Serja E:** Nr. 170, 243.

**Uwaga:** Wylosowane obligacje wypłacane będą w imiennej wartości w dniu 2-go maja 1931 roku w Głównej Kasie miejskiej w Krakowie.

Kraków, dnia 3 listopada 1930 r.

**Miejska Izba Obrachunkowa.**

Z poprzednich losowań nie zrealizowano dotąd następujących obligacyj:

**Serja $A_1$:** Nr. 20, 33, 41, 50, 75, 178, 201, 202, 527, 557, 562, 563, 565, 580, 584, 585, 599, 604, 609, 642, 684, 690, 713, 717, 740, 756, 759, 845, 851, 852, 857, 863, 882, 884, 935, 958, 974, 984, 999, 1001, 1002, 1007, 1011, 1015, 1025, 1029, 1040, 1103, 1148, 1170, 1237, 1275, 1371, 1428, 1434, 1437, 1460, 1538, 1547, 1573, 1578, 1669, 1672, 1696, 1726, 1732, 1737, 1738, 1772, 1902, 1915, 1918, 1938, 1957, 1959, 1982, 2017, 2018, 2064, 2089, 2139, 2155, 2163, 2192, 2239, 2259, 2297, 2311, 2317, 2319, 2358, 2466, 2529, 2605, 2612, 2618, 2624, 2629, 2641, 2674, 2680, 2690, 2746, 2747, 2766, 2810.

**Serja A:** Nr. 80, 88, 117, 189, 206, 263, 276, 284, 609, 646, 785, 796, 916, 957, 959, 1028, 1036, 1066, 1110, 1111, 1141, 1167, 1186, 1205, 1212, 1225, 1283, 1306, 1334, 1335, 1378, 1441, 1462, 1476, 1488, 1547, 1553, 1555, 1557, 1596, 1600, 1610, 1628, 1637, 1656, 1657, 1663, 1665, 1672, 1685, 1689, 1697, 1716, 1720, 1724, 1738, 1813, 1845, 1857.

**Serja $B_1$:** Nr. 25, 186, 246, 247, 248, 291, 381, 691, 1238, 1243, 1244, 1254, 1263, 1268, 1285, 1362, 1364, 1381, 1415, 1438, 1463, 1465, 1509, 1512, 1540.

**Serja $C_1$:** Nr. 19, 41, 88, 151, 355, 362, 421, 462, 668, 699, 744, 804, 805, 812, 848, 857, 901, 1017, 1043, 1051, 1214, 1265, 1359, 1384, 1398, 1400.

**Serja B:** Nr. 110, 130, 138, 168, 493, 503, 564, 572, 597, 603, 607, 627, 647, 651, 700, 735, 768, 772, 796, 818, 844, 856, 857, 864, 884.

**Serja $D_1$:** Nr. 44, 89, 157, 177, 253, 273, 354, 432, 459, 517, 523.

**Serja C:** Nr. 41, 90, 176, 183, 248, 251, 256, 258, 259, 261, 263, 308, 766, 823, 828, 836, 857, 889, 892, 895, 1031, 1065, 1122, 1157, 1196, 1198, 1211, 1249, 1272, 1285, 1294, 1299, 1302, 1355, 1378, 1406.

**Serja $E_1$:** Nr. 17, 177, 210, 212, 248, 549.

**Serja D:** Nr. 47, 138, 139, 249, 254, 257, 293, 294, 305, 330, 334, 367, 385.

**Serja E:** Nr. 65, 92, 194, 198, 199, 203, 285, 292.

---

L. 46450/30. Kraków, dnia 7 listopada 1930 r.

**Podatek od placów niezabudowanych.**

## OBWIESZCZENIE.

Celem wymiaru podatku od placów budowlanych na rok 1931 Magistrat zarządza po myśli § 30 rozp Ministra Skarbu z dnia 3 listopada 1927 r. Dz. U. R. P Nr. 106 poz. 913, co następuje:

Właściciele placów budowlanych, do chwili niniejszego ogłoszenia niezabudowanych, lub niedostatecznie zabudowanych, winni w terminie dni 14-tu złożyć deklaracje do wymiaru podatku w Wydziale II-gim Magistratu (plac WW. Świętych L. 6, II p., drzwi Nr. 10) na formularzach, które podjąć należy w tymże Wydziale II-gim Magistratu w ciągu trzech dni w godzinach urzędowych od 12-tej do 14-tej po południu.

Zaniedbanie zgłoszenia, jak również złożenie zeznania nieprawdziwego, lub niezupełnego, będzie karane w myśl art. 62, 63 i 67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. I. 7299/30. Kraków dnia 14 listopada 1930 r

## OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje do wiadomości, że dnia 4 grudnia 1930 r. o godzinie 11 przed południem odbędzie się dochodzenie prawno-wodne w sprawie projektowanego przez p. Jakóba Wilkosza przesklepienia części koryta młynówki Rudawy w podwórzu realności przy ul. Łobzowskiej l. or 31 l. sp. 199 Dz. IV.

Komisja zbierze się w oznaczonym wyżej dniu i godzinie na miejscu przed realnością l. or. 31 przy ul. Łobzowskiej.

Plany projektowanego przesklepienia wyłożone będą w myśl art. 195 i 196 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 936 w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 574, w Magistracie (Wydział I, II p., drzwi Nr. 30) do przejrzenia dla ogółu w czasie od 19 listopada do 2 grudnia 1930 r. włącznie w godzinach urzędowych od 9 do 14 po południu.

Zarzuty przeciw projektowi wnosić można w powyższym terminie na ręce Magistratu, lub podczas rozprawy komisyjnej na miejscu.

Osoby, które we wskazanym terminie, lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymywania urządzeń, zapobiegających szkodzie, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem, lub gospodarczo usprawiedliwić.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa.

---

L. I. 6675/1930. Kraków, dnia 25 listopada 1930 r.

## OBWIESZCZENIE.

Magistrat podaje do wiadomości, że dnia 18 grudnia 1930 r. o godzinie 11 przed południem odbędzie się dochodzenie prawno-wodne w sprawie projektowanego przez p. Joannę Romerową ubezpieczenia murem oporowym brzegów młynówki Rudawy, przepływającej przez podwórze realności l. or. 29 l. sp. 106 Dz. IV przy ul. Łobzowskiej.

Komisja zbierze się w oznaczonym wyżej dniu i godzinie na miejscu przed realnością l. or. 29 przy ul. Łobzowskiej.

Plany projektowanego zabezpieczenia brzegów wyłożone będą w myśl art. 195 i 196 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 Nr. 102 poz. 936 Dz. U. R. P. w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 574 w Magistracie (Wydział I, II p., drzwi Nr. 30) do przejrzenia dla ogółu w czasie od 1 do 15 grudnia 1930 r. włącznie, w godzinach urzędowych od 9 do 14 po południu.

Zarzuty przeciw projektowi można wnosić w powyższym terminie na ręce Magistratu, lub podczas rozprawy komisyjnej na miejscu.

Osoby, które we wskazanym terminie, lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń, zapobiegających szkodzie, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem, lub gospodarczo usprawiedliwić.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa.

---

L. 8142/30
I.

## OBWIESZCZENIE.

W celu trwałego oznaczenia granic nieruchomości, położonych w dzielnicy XXI Płaszów, będą osadzone graniczniki na koszt interesowanych właścicieli w myśl ustawy z dnia 23 maja 1883 Nr. 83 i rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 11 czerwca 1883 r. Nr. 91 Dz. u. P. austr.

Przypadające z tego tytułu należności ściągać będą od wymienionych właścicieli organy Ministerstwa Robót Publicznych (Kierownictwo pomiarów miasta Krakowa) za pokwitowaniem, licząc po 2 (dwa) złote za każdy granicznik.

Zawiadamiając o tem, wzywa Magistrat interesowanych do uiszczania wspomnianych należności, gdyż w przeciwnym razie zmuszony będzie je ściągać w drodze przymusowej.

Magistrat stoł król. miasta Krakowa
dnia 14 listopada 1930 r.

---

L. M. U. P. 9013/30. Kraków, dnia 18 listopada 1930.

**Sprawa dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków.**

## OBWIESZCZENIE.

Na mocy uchwały Rady m. z dnia 9 października 1930 r., powziętej w myśl art. 11 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. Nr. 94 Dz. U. R. P. poz. 747, a zatwierdzonej przez Krakowski Urząd Wojewódzki rozporządzeniem z dnia 24 października 1930 r. L. Sam. IX. 196/30, Gmina miasta Krakowa pobierać będzie w roku 1931 dodatek komunalny do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków w wysokości 100% opłat przy wyrobie, a 200% przy sprzedaży trunków.

Wymiar powyższego dodatku uskuteczniać będzie w myśl art. 43 wymienionej ustawy władza skarbowa, powołana do wymiaru opłat, poborem zaś zajmować się będzie Kasa Skarbowa Kraków I i Kasa Skarbowa Kraków II (Podgórze).

Wymieniony dodatek winien być uiszczony równocześnie z opłatą państwową.

O tem zawiadamia się strony interesowane.

Prezydent miasta:
*Inż. Karol Rolle* w. r.

L. 4456/30 Bb — Kraków, dnia 27 listopada 1930

**Zmiana nazwy Alei Królewskiej w Dz. XVII i XVIII na Aleję 29-go Listopada.**

### OBWIESZCZENIE.

Rada miasta uchwałą z dnia 6 listopada 1930 r. zmieniła nazwę dotychczasowej Alei Królewskiej w Dz. XVII-tej Krowodrza i XVIII-tej Warszawskie na Aleję 29-go Listopada, jako utrwalenie pamięci setnej rocznicy Powstania Listopadowego.

Zmiana powyższa wchodzi w życie z dniem 29-go listopada 1930 r

Prezydent miasta:
*Inż. Karol Rolle* w. r.

---

L. 22.448/930 VI.

### OGŁOSZENIE.

Na zasadzie reskryptu Wojewody Krakowskiego z dnia 17 października 1930 r. L. O. S. 6587/Inw. 930 Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do wiadomości, że z dniem 31 grudnia 1930 roku kończy się termin przyjmowania przez Urzędy inwalidzkie zgłoszeń odnośnie do roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie.

Tylko do tego terminu mogą również zgłaszać w Izbie Skarbowej Wydział Emerytur roszczenia pozostali (wdowy, sieroty, rodzice) po poległych, względnie zmarłych inwalidach wojennych.

Zgłoszone po dniu 31 grudnia 1930 r. roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego nie będą uwzględnione.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 20 listopada 1930 r.

---

### Pozbycie i nabycie nieruchomości na podstawie upoważnienia Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929.

1. Kontraktem z dnia 2 grudnia 1930 r. nabyła Gmina m. Krakowa od Walentego i Honoraty Klapów na cele regulacji ulicy Wiśniowej w Dz. XVIII parcele lkat. 206/12 i 206/13 o łącznej powierzchni 41·6 m. kw.

2. Kontraktem z dnia 1 marca 1930 r. nabyła Gmina m. Krakowa od Juljana, Ludwika i Antoniny Strycharczyków na cele regulacji ulicy Wileńskiej parcele lkat. 153/3, 153/4 i 154/2 o łącznej powierzchni 43·6 m. kw.

---

# Wykaz

## konsensów budowlanych, wydanych w miesiącu listopadzie 1930 r.

| Właściciel budujący | Rodzaj budowy | Miejsce budowy | Projektant | Liczba i data |
|---|---|---|---|---|
| | | **Dz. I.** | | |
| Amalja Kowalska | przebud. portalu sklep. | Rynek Gł. 42 lsp. 37 | arch. Landsberger Stefan | 5362/30 13/10 |
| Leon Isenberg | przebud. portalu sklep. | Rynek Gł. 10 lsp. 49 | Jerzy Struszkiewicz | 5337/30 16/9 |
| Władysław Bieniarz | przebudowa portalu sklep. | Szpitalna 20 lsp. 386 | K. Brzeziński i J. Burzyński | 3911/30 13/10 |
| Antoni Kuśnierz | adaptacje wewn. w bud. front. i oficyn. | Pl. WW. Świętych 8 lsp. 149 | arch. Bujak | 5460/30 15/10 |
| Stanisław Burtan | przebudowa portalu sklep. | Florjańska 18 lsp. 329 | inż. Rychlewski Włodzimierz | 3723/30 20/10 |
| Honorata Gibaszewska | przebudowa portalu sklep. | Pl. Marjacki 1 lsp. 343 | inż. Gliński i arch. Alfred Kramarski | 5690/30 14/11 |
| Stanisław Burtan | przebudowa portalu sklep. | Florjańska 20 lsp. 330 | inż. Rychlewski Włodzimierz | 6443/30 20/10 |
| Józef i Salo Emmerowie | przebudowa portalu sklep. | Florjańska 30 lsp. 335 | L. Feniger | 5324/30 25/10 |

| Właściciel budujący | Rodzaj budowy | Miejsce budowy | Projektant | Liczba i data |
|---|---|---|---|---|
| | | **Dz. IV.** | | |
| Roman i Honorata Głowniowie | dodat. zmiany przy nadbudowie 2-go i 3 go p. | Karmelicka 55 lsp. 175 | arch. Piwowarczyk Stefan | 5404/30 11/10 |
| Dr. Karol Krzetuski | rozbudowa 1 p. domu | św. Teresy 8 lsp. 430 | inż. Chmielewski J. | 4907/30 17/10 |
| Józef i Faustyna Sandomierscy | nadbudowa 3 go piętra budynku front. i ofic. | Czysta 13 lsp. 299 | inż. Chmielewski | 5159/30 18/10 |
| | | **Dz. V.** | | |
| Inż. Kamil Wachlowski | nadbud. 3-go i 4 go piętra | św. Filipa 8 | inż. Chmielewski J. | 4863/30 22/10 |
| Zarząd Zakładu wychow. Ks. Siemaszki | przebud. okna parter na portal sklepowy | Długa 42 lsp. 208 | arch. Edward Jaśko | 5343/30 22/9 |
| Jan Gawlik | nadbud. 3-go piętra | Długa 35 lsp. 204 | S. Jonkler | 4861/30 13/9 |
| | | **Dz. VI.** | | |
| Adolf Goldberger | przebudowa portalu sklepowego | Grzegórzecka 14 lsp. 264 | Artur Brenner | 4811/30 6/9 |
| | | **Dz. VII.** | | |
| Kernerowa Bronisława | plany dodat. na bud 3 go i 4 go piętra, oraz dobud. parterowej oficyny | Jasna 10 lsp. 102 | arch. Z. Szufa | 3992/30 25/10 |
| | | **Dz. VIII.** | | |
| Dawid Diener i Estera Klein | nadbudowa 2-go piętra w budynku front. i ofic. | Kupa 8 lsp. 141 | arch. Stupnicki Władysław | 4062/30 27/10 |
| Zygmunt Hochwald, prezes Tow. Żyd. Gimnast. | budowa 3-ch piętr. domu | Boczna Skawińskiej l. kat. 18/2 i 3 | inż. Siódmak | 4126/30 25/10 |
| Cecylja Grünbergowa | plany dodat. zmiany w budowie 4 p. bud. front. | Pl. Wolnica 12 a lsp. 602 | bud. Dostal Antoni | 5256/30 23/10 |
| Bebo Blitz | plany dodat. na nadbud. 3-go piętra i dobud. 3-ch klozetów | Pl. Wolnica 9 lsp. 11 | inż. Prokesch Zygm. | 4700/30 14/10 |
| Michał i Jetti Brandowie | plany dodat. na nadbud. 3-go piętra i nadbud. 1 ubikacji | Podbrzezie 2 lsp. 423 | inż. Prokesch Zygm. | 5389/30 15/10 |

| Właściciel budujący | Rodzaj budowy | Miejsce budowy | Projektant | Liczba i data |
|---|---|---|---|---|
| | | **Dz. VIII** | | |
| Dyrekcja Elektrowni Miejskiej | prow. zadaszenie w podwórzu budynku Magistratu | Dajwór 27 | Dyr. Elektrowni Miejskiej | 5185/30 18/10 |
| | | **Dz. X.** | | |
| Michalina Zalasiewicz | budowa ogrodzenia | Zielna 16 l. kat. 81 | Stan. Kryłoszański | 6061/30 31/10 |
| | | **Dz. XI.** | | |
| Leopold i Róża Fiedlerowie | budowa 1-o piętr. domu | Rolna, róg Zagrody l. kat. 164/16 168/24 168/25 168/26 | arch. Z. Grünberg | 4176/30 13/10 |
| Aleksander Błasiak | budowa ścianki w sieni | Ks. Marka 9 lsp. 24 | arch. Skawiński Edward | 6123/30 13/10 |
| | | **Dz. XII.** | | |
| Salomon Finkelstein | budowa 3-ch piętr. domu | T. Kościuszki 52 l. kat. 321/2 | arch. S. Silberstein | 1776/30 15/10 |
| Paweł Podgórski | plany urządzenia mieszkania na poddaszu | Tatarska 1 lsp. 29 | arch. L. Paciorkowski | 3219/30 21/10 |
| | | **Dz. XIII.** | | |
| Jakób i Stanisława Perkowie | plany na zmiany w budowie 1-o p. z suter. | Spadzista 21 lsp. 278 | arch. Paciorkowski | 6088/30 18/10 |
| | | **Dz. XV.** | | |
| Dr. Eugenjusz Turyna | plany na wykonanie budowy 1-o p. domu | Kujawska 16 lsp. 315 | arch. Burzyński Jan | 6172/30 18/10 |
| Karol Jamroż | nadbudowa 3-go p. | Nowowiejska 26 lsp. 316 | arch. E. Bujak | 5982/30 23/10 |
| | | **Dz. XVI.** | | |
| Zygmunt i Anna Elsnerowie | budowa gnojownika | Obopólna 20 lsp. 123 | Jan Kolesiński | 5425/30 11/10 |

| Właściciel budujący | Rodzaj budowy | Miejsce budowy | Projektant | Liczba i data |
|---|---|---|---|---|
| | | **Dz. XVI.** | | |
| Adam i Stanisława Kolberowie | dobud. sieni i wychodka | Obopólna 8 lsp. 118 | arch. Kramkowski Henryk | 5301/30 15/10 |
| Franciszka Czekajska | budowa 2-piętr. domu | Kazimierza W. 142 lsp. 56 | arch. L. Lieberman | 4853/30 11/10 |
| | | **Dz. XVII.** | | |
| Kazimierz Wisner | dodat. plany na zmiany rozkładu wewnętrznego w przyziomie | Friedleina 13 lsp. 402 | arch. L. Paciorkowski | 5769/30 6/10 |
| | | **Dz. XVIII.** | | |
| Ks. Dr. Paweł Jarosiński | budowa 2-piętr. domu z poddaszem | ul. Zalewskiego l. kat. 21/113 | arch. Wład. Stupnicki | 5473/30 14/10 |
| Józef Franaszek | budowa domu parter. | Żmujdzka l. kat. 1587 | inż. Alfred Kramarski | 6120/30 27/10 |
| | | **Dz. XIX.** | | |
| Julja Pietrzykuwa | przebudowa portalu sklepowego | Grzegórzecka 25 lsp. 4 | arch. J. Silberstein | 3431/30 21/10 |
| Dr. Fryderyk Ormicki | plany dodatk. na zmiany w budowie domu | równoległa do ul. Moniuszki l. kat. 21/154 | inż. Filipkiewicz i Kolarzowski | 5827/30 25/10 |
| Gmina stoł. król. miasta Krakowa | budowa 3-piętr. domu | Pasterska l. kat. 221/13, 221/14, 221/15 | bud. M. Silberstein | 5893/30 18/10 |
| | | **Dz. XXII.** | | |
| Baruch Wald i Daniel i Leon Frischer | budowa 3-piętr. domu | Kalwaryjska 6 lsp. 109 | inż. B. Zimmermann | 3048/30 3/7 |
| Rudolf Oplustil i Ska | budowa ofic. pralni na I piętrze | Lwowska 48 lsp. 20 | arch. L. Paciorkowski | 5217/30 16/10 |
| Marja Lachowska | dodat. plany na zmiany w nadbudowie 3-go p. | Rejtana 8 lsp. 509 | inż. Mehl | 5692/30 25/11 |

Prezydent miasta:

*Inż. Karol Rolle* w. r.

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

# Protokoły obrad Rady miejskiej.

**Posiedzenie jawne 239** w kadencji XVII z dnia **6-go listopada 1930 r.**

Obecni: *Przewodniczący Wiceprezydent miasta* Dr. Ludwik Schneider.

*Wiceprezydent m.* Dr. Ignacy Landau,
„ „ Dr. Witold Ostrowski,
„ „ Dr. Piotr Wielgus.

*Sekretarz Rady m.* Franciszek Strasik.

Radców m. obecnych **61**.

Początek posiedzenia o godzinie **18**.

### Przed porządkiem dziennym.

### Wspomnienie pośmiertne.

Przewodniczący Wiceprez. Dr. Schneider na wstępie posiedzenia poświęcił wspomnienie zmarłemu radcy m. ś. p. Dr. Leopoldowi Zarzyckiemu.

Przemówienia Wiceprezydenta Dr. Schneidra wysłuchała Rada m. stojąc.

### Wnioski nagłe.

Sekretarz odczytuje następujące wnioski nagłe:

Rm. Haeckera i tow. w sprawie umieszczenia transparentu na gmachu Sukiennic:

Wniosek brzmi:

„Wzywa się Prezydjum miasta, aby nakazało usunąć szpecącą reklamę świetlną z zabytkowego gmachu Sukiennic".

W głosowaniu wniosek nie uzyskał większości do traktowania go jako nagłego, wobec czego, w myśl regulaminu, odroczono rozpatrywanie go do końca posiedzenia.

Sekretarz odczytał następnie wniosek nagły rm. Inż. Adelmana i tow. w sprawie zabezpieczenia Krakowa przed powodzią.

Wniosek brzmi:

„Rząd austr. rozpoczął przed wojną obwałowywanie Wisły pod Krakowem, by uchronić miasto od powodzi. Państwo Polskie od lat 12-tu nie zdobyło się na dokończenie tych robót, mimo, że znalazły się fundusze na inne kosztowne inwestycje.

Na dokończenie robót, związanych z ochroną Krakowa przed powodzią potrzeba około 3 miljonów złotych. Ukończenie robót uchroniłoby ludność dzielnic: Dębniki, Zakrzówek, Ludwinów, Zwierzyniec i Podgórze przed stałem niebezpieczeństwem utraty mienia, a nawet zdrowia i życia.

Nowy Sejm, który ma się zebrać w grudniu b. r. będzie m. i. rozpatrywał budżet na rok 1931/32. Należy poczynić zabiegi, by w tym budżecie wstawiono odpowiednią kwotę na dokończenie robót, mających uchronić miasto przed powodzią. Wobec tego zgłaszamy następujący wniosek nagły:

Rada miasta uchwali:

Wybiera się delegację, złożoną z 3-ch członków, któraby przedstawiła Rządowi i Klubom Sejmowym konieczność przeznaczenia 3 miljonów złotych na dokończenie robót, złączonych z ochroną miasta Krakowa przed powodzią".

Wniosek uchwalono z tem, że delegatów wyznaczy Prezydent m.

Sekretarz odczytał wniosek nagły rm. Ks. Masnego i tow. w sprawie przyznania najbiedniejszej ludności miasta węgla na zimę.

Wniosek brzmi:

„Zbliżająca się zima zagraża ciężkiem doświadczeniem wielu tysiącom rodzin biednych bezrobotnych.

Jest obowiązkiem Gminy, aby wedle możliwości choć w części zaradziła temu złemu. Przyznanie bezpłatne choćby 1 cetnara węgla takiej rodzinie będzie wielką ulgą.

Rada miejska uchwalić raczy 10 wagonów węgla do rozdania ubogim rodzinom bezrobotnych, lub nie mogącym pracować po 1 do 3 cetnarów węgla najbiedniejszym, będącym na opiece opiekunów społecznych i komitetów parafjalnych".

Wniosek odesłano do regulaminowego traktowania.

Sekretarz odczytuje wniosek:

1) Rm. Inż. Adelmana i tow. w sprawie przebudowy dworca osobowego w Krakowie:

„Stosunki, panujące obecnie na dworcu zachodnim w Krakowie wymagają jaknajrychlejszej naprawy. Od 3-ch miesięcy znajduje się ten dworzec w stanie rozbudowy. Dach jest rozebrany tak, że pobyt w hali dworca w razie deszczu jest możliwy tylko pod parasolem. Do kas z biletami trzeba iść po deskach, co naraża podróżnych na niebezpieczeństwo zwichnięcia lub złamania nogi. Dojazd do dworca jest zamknięty z powodu urządzenia nowej nawierzchni.

Ze względu na interes miasta Krakowa, jako objektu turystycznego, należy dążyć do tego, by dostęp do dworca kolejowego był jak najlepszy. Obecny stan nie może być nadal tolerowany. Stawiamy przeto wniosek:

Rada miasta uchwali:

Uprasza się Pana Prezydenta o interwencję w Dyrekcji Kolei Państwowych o przyspieszenie rozbudowy dworca zachodniego i przyprowadzenie go do takiego stanu, by mógł być użyty dla wyjazdu podróżnych z Krakowa".

Uchwalono.

2) Rm. Inż. Adalmana i tow. w sprawie rozszerzenia plant na stoki Wawelu.

„Zamek wawelski utracił charakter zamku obronnego i stanowi dziś odrębną wyspę niezłączoną z miastem Krakowem. Chcąc zamek połączyć z miastem należałoby plantacje miejskie od Seminarjum duchownego przedłużyć do stoków wzgórza wawelskiego, a mianowicie przez zbudowanie na stokach schodów i tarasu, któreby się kończyły przy zamku. Podobnie należałoby zejście z Wawelu ku kościołowi OO. Bernardynów połączyć z plantacjami, kończącemi się przy hotelu „Royal" co dałoby się uskutecznić przez zadrzewienie całego placu koło kościoła OO. Bernardynów.

Wobec powyższego zgłaszamy wniosek:

Rada miasta uchwali:

Wzywa się Pana Prezydetna do przedłożenia Komisji plantacyjnej i Radzie miejskiej projektu połączenia Wawelu z plantacjami miejskiemi".

Wniosek skierowano do Komisji plantacyjnej.

3) Rm. Marskiego i tow. w sprawie ulgowych kart tramwajowych dla pracowników państw.

„Ministerstwo Komunikacji zmieniło począwszy od 1 listopada godziny urzędowania zamiast od 8 rano, dopiero od 8 30 rano.

Ponieważ tygodniowe karty tramwajowe po 80 groszy są ważne tylko do godziny 8 rano, przeto

Rada miasta uchwali:

Poleca się Prezydjum poczynienie odpowiednich kroków, by ważność wymienionych kart przedłużono do godziny 9 rano, jakoteż ażeby karty te były sprzedawane przez konduktorów nietylko w poniedziałki, ale i wtorki, w końcu ze względu na silne zabudowanie dzielnic XII, XIII, XI i X, by do godziny 9 rano ruch wozów na linji 5 i 6 był powiększony".

Wniosek przekazano Radzie nadzorczej Krak. Kolei Elektr.

## Interpelacje.

Klubu Radców m. P. P. S. w sprawie dożywiania dzieci szkolnych:

„Na ostatniem posiedzeniu Rady miejskiej postawił Klub nasz wniosek nagły w sprawie dożywiania dzieci szkolnych, dostarczenia najbiedniejszym odzieży ciepłej, oraz w sprawie zaopatrzenia bezrobotnej i biednej ludności w najniezbędniejsze artykuły, jak ziemniaki i opał.

Ponieważ tak w jednej, jak i w drugiej sprawie nie poczyniono żadnych kroków, zapytujemy Prezydjum miasta, dlaczego nie przystąpiono dotychczas do zrealizowania powziętej uchwały".

W odpowiedzi na tę interpelację Dr. Schneider oznajmił, iż rok rocznie Rada miasta przeznacza na ten cel znaczną kwotę, którą Rada Szkolna z opiekunami szkół rozdziela pomiędzy potrzebujących, co też i w tym roku będzie miało miejsce.

Rm. Pachońskiego i tow. w sprawie przyjścia młodzieży szkolnej z pomocą materjalną:

„Wobec zbliżającej się zimy i ciężkich warunków gospodarczo-finansowych wśród szerokich warstw społeczeństwa, zapytujemy Pana Prezydenta, jaki jest plan przyjścia młodzieży szkolnej z pomocą materjalną"?

Przewod Wiceprez. Dr. Schneider odpowiada, że interpelacja ta pokrywa się z poprzednią, na którą już dał odpowiedź.

Rm. Pachońskiego i tow. w sprawie zaopatrzenia szkół w węgiel na zimę.

„Ze względu na zbliżającą się zimę i zdrowie młodzieży szkolnej, zapytujemy Pana Prezydenta, czy szkoły miejskie są dostatecznie zaopatrzone w węgiel".

Przewod. Wicepr. m. Dr. Schneider wyjaśnił, że szkoły są dostatecznie w węgiel zaopatrzone.

Rm. Pachońskiego i tow. w sprawie wyboru nowego członka Rady Szkolnej miejscowej:

„Ponieważ w resortach Pana Prezydenta i PP. Wiceprezydentów zaszła w ostatnich czasach zmiana tak, że P. Wiceprezydent Dr. Ludwik Schneider ma opuścić stanowisko Członka Rady Szkolnej miejscowej, zapytujemy Pana Prezydenta, czy jest przygotowany wniosek na Radę Miasta odnośnie do wyboru nowego członka do Rady Szkolnej Miejscowej".

Przewod. Wicepr. m. Dr. Schneider oświadczył, że sprawę tę wyjaśni Prezydent m. Rolle na najbliższem posiedzeniu Rady m.

Rm. ks. Kasprzyka i tow. w sprawie przeciążenia dworca autobusowego i komunikacji obok tego dworca:

„Dworzec autobusowy na pl. św. Ducha, wobec wzmożonego ruchu i powstania coraz to nowych linij autobusowych, okazuje się za szczupły i niewystarczający, to też trzeba zawczasu myśleć o stworzeniu odpowiedniejszego miejsca na pomieszczenie dworca.

W związku z powyższą sprawą wyłania się niebezpieczeństwo życia dla publiczności, a mianowicie:

Od pewnego czasu większa część autobusów kieruje się z dworca na pl. św. Ducha przez wąską krzywiznę i zaułek między kościołem św. Krzyża, parafją św. Krzyża na ul. św. Krzyża. Jak wiadomo w tem właśnie miejscu na krzywiźnie i zaułku mieszczą się szkoły powszechne, a mianowicie szkoła św. Kingi, Króla Wł. Jagiełły, jak również św. Scholastyki. Na ul. św. Krzyża i w zaułku (tak znanym i podziwianym z powodu swego uroku) tłoczą się gromady dzieci, opuszczających szkołę w godzinach rannych, południowych, popołudniowych i wieczornych, gdyż nauka odbywa się z powodu wiadomej ciasnoty i braku sal również porą popołudniową".

Wobec powyższego zapytujemy Pana Prezydenta miasta, co zamierza uczynić, by niebezpieczeństwo życia szczególniej dla dzieci szkolnych usunąć i czy jest skłonny wydać zakaz przejeżdżania zaułkiem przy kościele św. Krzyża i kierowania tam ruchu autobusowego".

Przewod. Wicepr. Dr. Schneider oświadczył, że sprawę poleci zbadać, a odpowiedź udzieli P. Prezydent m. na najbliższem posiedzeniu Rady m.

Rm. Stączka i tow. w sprawie przystanku tramwajowego i autobusowego w ulicy Lwowskiej:

„Przystanek tramwajowy i autobusowy w ulicy Lwowskiej obok realności Nr. 40-46 w Podgórzu wyznaczony został ongiś w najbardziej niestosownem miejscu. Chodnik bowiem zaledwie 1 m. szeroki z trudem tylko obsłużyć może ożywiony tu ruch pieszych, a wcale nie ma na nim miejsca na postój licznych oczekujących na tramwaje Nr. 3 i 6, tudzież na autobusy tramwajowe do Prokocimia podróżnych. Od wczesnego też rana do późnej nocy panuje na tym odcinku nieustanny ścisk, utrudniający przechodniom komunikację pieszą, zaś trąbienie i hałas motorów zakłóca spokój domowy mieszkańcom przyległych realności, przyczem korytarze i podwórza ulegają zanieczyszczeniu przez osobniki niekulturalne, zamki bram i krany wodociągowe okradane,

a lokatorzy napastowani. Onegdaj pobity nawet został właściciel realności ob. Rudolf Pally, przyczem interweniowała policja i sprawę oddano do Sądu. Ponieważ Komisja Magistratu orzekła niedawno, iż odpowiedniejszego miejsca na te przystanki w Podgórzu niema, zapytujemy Pana Prezydenta, czy jest skłonny osobiście opisany powyżej stan rzeczy zbadać i wydać zarządzenie, zwalniające obywateli płacących na rzecz miasta bardzo wysokie podatki, od szykan, zatruwających im resztki ich żywota".

Przewod. Wicepr. Dr. Schneider oświadczył, że sprawę tę przekaże natychmiast Dyrekcji M. Kolei Elektr., która w porozumieniu z Wydz. VII rzecz zbada.

Rm. ks. Masnego i tow. w sprawie urządzenia ulicy św. Anny.

1) Świetna Rada uchwaliła w czasie obrad budżetowych wstawienie 125.000 zł. na przebudowę ulicy św. Anny, która przedstawia obraz zniszczenia, albowiem w czasie słoty stoją kałuże pełne wody, która wskutek wybojów i zagłębień nie ma odpływu.

2) Ulica ta najbardziej jest wystawiona na widok obcych zagranicznych gości, zwiedzających nasze miasto, którzy wynoszą z Krakowa najgorsze wrażenie.

3) Inne ulice, położone znacznie dalej od centrum miasta, otrzymały nową betonową nawierzchnię.

Zapytuję Prezydjum, w jakim stanie jest sprawa podjęcia robót koło tej ulicy".

Przewod. Wicepr. Dr. Schneider wyjaśnił, że kredyt na ten cel znajduje się w budżecie nadzwyczajnym i skoro tylko gmina uzyska pożyczkę, roboty zaraz się rozpocznie.

Rm. ks. Masnego i tow. w sprawie zwalczania żebractwa:

„Istotną plagą egipską dla mieszkańców naszego miasta jest z dniem każdym wzrastające żebractwo.

Z całej Polski zjeżdżają do Krakowa biedni różnego wieku, szukając zajęcia. Wielu z nich w najlepszym zamiarze, łudząc się nadzieją znalezienia pracy, doznawszy zawodu, tułają się od domu do domu, pogarszając i tak wielkie i ciężkie przesilenie ekonomiczne. Między tą biedotą są jednak ludzie, mający wstręt do pracy, którzy są ciężarem i nie zasługują na wsparcie.

Zachodzi poważne niebezpieczeństwo obciążenia Gminy obowiązkiem świadczeń na rzecz obcych nieprzynależnych do Krakowa, którzy chcą byle przez jeden rok (zawiesić się) przebyć w Krakowie.

Wnioski:

Wzywa się Prezydjum do wniesienia do Władz centralnych o wydanie nakazu bezpłatnego odesłania do miejsca przynależności, względnie dłuższego pobytu takich osobników.

Odniesienie się do Policji o przestrzeganie obowiązku meldowania się, aby nie dopuścić obcym uciążliwym przybyszom do zasiedzenia przez jeden rok w Krakowie, co pociąga świadczenia społeczne według obowiazujących ustaw.

Wreszcie przystąpić do zorganizowania akcji budowy domu pracy i domu dla niezdolnych do pracy".

Przewod. wicepr. Dr. Schneider oznajmił, że sprawa ta nie jest mu obcą, dołoży wszelkich starań, aby sprawę tę w najbliższym czasie zlikwidować, co zależne jest od budowy schroniska i domu pracy przymusowej.

Rm Holeksy i tow. w sprawie oddania Sukiennic dla celów reklamy:

„Na terasie gmachu Sukiennic od ul. Szewskiej umieszczony został ekran, na którym jedno z ugrupowań politycznych reklamuje w sposób krzykliwy swoją listę kandydatów. Uważamy, że czcigodne mury Sukiennic nie powinny służyć wogóle żadnej prywatnej imprezie, a najmniej nadają się na reklamy wyborcze, podobnie jak temu celowi nie powinny służyć żadne objekty gminne, jak gmachy miejskie, słupy do przewodów elektrycznych i t. p. Nie jest bowiem zadaniem Gminy występowanie w akcji wyborczej po stronie tego, lub owego ugrupowania politycznego, ale jej udział ograniczyć się winien wyłącznie do wykonania czynności, przewidzianych ordynacją wyborczą.

Wobec powyższego zapytujemy Pana Prezydenta:

1) Czy udzielił zezwolenia na pomieszczenie na gmachu Sukiennic ekranu reklamowego"?

2) Czy skłonny jest zarządzić natychmiastowe usunięcie tego ekranu?

3) Czy skłonny jest spowodować, by na przyszłość podobne zezwolenia nie były udzielane?

W odpowiedzi przewod. Wicepr. Dr. Schneider oświadczył, że sprawa ta będzie rozpatrywaną przez Prezydenta m. po jego powrocie z Warszawy, dokąd wyjechał w sprawach Gminy. Również P. P. S. wniosła do Magistratu podanie o zezwolenie na umieszczenie takiego transparentu na gmachu Sukiennic.

Rm. Dr. Rosenzweig, nie otrzymawszy głosu, w gwałtownem wystąpieniu nazywa oświadczenie wicepr. Dr. Schneidra wykrętem. „Prezydjum m. nie powinno dla pewnego i jedynego ugrupowania politycznego zezwalać na użycie gmachu Sukiennic dla celów reklamowych, wyborczych". Wicepr. Dr. Schneider przywołuje mowcę do porządku, zastrzega się przeciwko wyrażeniu „wykręt", zwraca uwagę na powagę sali radzieckiej, która nie jest miejscem do politycznych wystąpień, nie dopuszcza do dalszych dyskusyj, przerywając ustawicznie dzwonieniem.

Sekretarz odczytuje interpelacje:

Rm. Stączka i tow. w sprawie przeniesienia biur handlowych Dyrekcji Kolei Państwowych z głównego gmachu na ulicę Bosacką.

„Dyrekcja Kolejowa w Krakowie przeniosła z dniem 1 listopada 1930 r. biura oddziału handlowego z Placu Kleparskiego na ulicę Bosacką, utrudniając temsamem kontakt świata handlowego i przemysłowego z koleją.

Zapytujemy Pana Prezydenta, czy skłonny jest interwenjować w tej sprawie w Dyrekcji Kolejowej i spowodować zmianę dotyczącego zarządzenia".

Przewod. Wicepr. Dr. Schneider oświadczył, że po powrocie Prezydenta m. z Warszawy zajmie się tą sprawą osobiście Prezydent.

Rm Holeksy i tow. w sprawie zapisu ś. p Corazzy na rzecz Muzeum Narodowego.

„Testamentem z 15 października 1924 r. zapisał ś. p. Karol Corazza na rzecz Muzeum Narodowego w Krakowie cały swój majątek z wyłączeniem jedynie legatów dla swej rodziny.

W myśl tego testamentu Muzeum Narodowe miało otrzymać połowę ceny uzyskanej ze sprzedaży kamienicy w Tarnowie, całą gotówkę ze sprzedaży dzieł sztuki, kosztowności, urządzenia mieszkania 4-pokojowego (z wyłączeniem legatów), oraz czwartą część dochodów osiągniętych z kamienicy w Tarnowie. Kwota przypadająca miastu z tego tytułu wynosić powinna według panującej opinji, łącznie nie mniej jak 300.000 zł.

Do tej pory, mimo upływu sześciu lat, testament wykonany nie został, a Muzeum Narodowe, względnie na jego rzecz miasto nie otrzymało ani grosza zapisanych sum. Natomiast sposób egzekwowania testamentu przez jego wykonawcę błp. Dr. Ehrenpreisa wywołał w opinji publicznej szereg niepokojących wątpliwości i komentarzy, tak co do wysokości kwot uzyskanych ze sprzedaży domu, urządzenia mieszkania, dzieł sztuki i kosztowności, jak i honorarjów, jakie miał sobie za sprawowanie tych funkcyj policzyć. Z zaniepokojeniem komentuje się w opinji publicznej fakt, że lokaty funduszów spadkowych dokonano w instytucji, która następnie popadła w trudności płatnicze, jak również zdziwienie budzi nieoczekiwanie niska kwota, którą zastępcy prawni rodziny błp. Ehrenpreisa wymieniają jako ostateczną należność dla Muzeum Narodowego z tytułu realizacji testamentu ś. p. Corazzy. Gdy wreszcie niezupełne wykonanie legatów przez błp. Dra Ehrenpreisa w stosunku do rodziny testatora grozi dochodzeniem przez nią jej praw wobec Gminy, która z zapisu faktycznie nic nie otrzymała, zapytujemy Pana Prezydenta miasta:

1) Z jakich przyczyn dopuścił do tego, by zapis publiczny przez 6 lat po śmierci testatora pozostawał w administrowaniu prywatnem, zamiast, by niezwłocznie wpłynął do Kasy miejskiej i co zamierza uczynić, by wpłata ta rzeczywiście i niezwłocznie nastąpiła?

2) Jakie kroki zamierza podjąć, by zapis na rzecz Muzeum Narodowego nie został uszczuplony przez niewłaściwą lokatę funduszów spadkowych i przez wygórowane honorarja wykonawcy testamentu.

3) Czy i w jaki sposób zamierza przeprowadzić kontrolę nad uskutecznioną przez wykonawcę testamentu sprzedażą ruchomości, biżuterji i dzieł sztuki, oraz nad pozostałemi rachunkami z administracji innych działów zapisu, z których łączne fundusze przypaść mają Muzeum Narodowemu?

4) Kiedy Pan Prezydent zamierza złożyć Radzie miasta dokładne, szczegółowe sprawozdanie o stanie fundacji, jej dochodach i sposobie administrowania“?

Po odczytaniu niniejszej interpelacji w sprawie formalnej zabrał głos rm. Dr. Rosenzweig, który w gwałtownej formie oświadczył, że w loży dziennikarzy znajduje się ajent policyjny, zapytuje, czy Prezydjum miasta wie o tem. Na sali powstała wrzawa. Rm. Dr. Müller, Puchałka, Pachoński i Haecker wołają „skandal“, „Rada miejska jest pod nadzorem policji“. Przewodniczący wicepr. Dr. Schneider przywołuje kilkakrotnie poszczególnych radców miasta do porządku.

Po tym incydencie uchwalono przerwać posiedzenie, aby konwent senjorów mógł zastanowić się nad tą sprawą.

Po 10 minutowej przerwie, Wicepr. Dr. Schneider złożył wobec Rady m. następujące oświadczenie:

„Prezydjum miasta nie wiedziało i nie wzywało urzędnika policji na posiedzenie. Każdy obywatel może przyjść na posiedzenie Rady m. i może zająć miejsce na galerji, lub w loży, gdyż posiedzenie jest jawne“.

Wicepr. Dr. Wielgus oświadczył, że odpowiedzi na interpelację rm. Holeksy udzieli na końcu posiedzenia.

## Porządek dzienny.

Przewodnictwo obejmuje Wicepr. miasta Dr. Landau.

## Przeznaczenie gruntu pod budowę kościoła parafjalnego w Dębnikach.

Imieniem Sekcji I. Wiceprez. m. Dr. Schneider wnosi:

Rada miejska uchwali:

Reasumuje się uchwały Rady miejskiej z dnia 16 kwietnia 1910 r., z dnia 8 marca 1917 r. i z dnia 9 października 1919 r., o ile niemi przeznaczono grunt pod budowę kościoła parafjalnego w Dz. XI Dębniki. Natomiast uchwala się co następuje:

I. Odstąpić na własność i bezpłatnie parafji rzymsko-katolickiej dla Dz. X Zakrzówek z Kapelanką i Dz. XI Dębniki.

a) parcele gminne lkat. 141/39 i 133/12 objęte lwh. 330 ks. gr. gm. kat. Kraków-Dębniki oznaczone kolorem żółtym i literami A-B C-D na planie Budownictwa miejskiego z dnia 21 lutego 1930 r. o łącznej powierzchni około 37 ar. 60 m. kw. pod budowę stałego kościoła parafjalnego.

b) część parceli gminnej lkat. 124/1 objętej lwh. 77 tej samej księgi, oznaczoną kolorem niebieskim i literami D-E-F-G na powyższym planie o obszarze około 810 m. kw. pod budynek parafjalny (plebański) położone przy ulicy Konfederackiej i ulicy Puławskiego, a to pod następującemi warunkami:

1) Wymienione grunty mają być użyte wyłącznie na podane wyżej cele.

2) Budowa kościoła i budynku parafjalnego ma być rozpoczęta najdalej do dnia 31 grudnia 1932 r. (tysiąc dziewięćset trzydziestego drugiego) roku, według planów zatwierdzonych przez Magistrat.

3) Zastrzeżenia podane w punkcie pierwszym i drugim mają charakter warunku rozwiązującego.

4) Zezwolenie na intabulację prawa własności wyda Gmina miasta Krakowa dopiero po rzeczywistem rozpoczęciu budowy kościoła i budynku parafjalnego.

5) Wartość wymienionych gryntów przyjmuje się na 75 (siedemdziesiąt pięć) złotych w złocie w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzp. z dnia 13 października 1927 r. Nr. 88 poz. 790 Dz. u. Rz. P. za jeden metr kwadr.

6) W razie gdyby Gmina m. Krakowa pociągana była do świadczeń z tytułu t. zw. konkurencji kościelnej, wartość wymienionych gruntów policzona będzie na poczet jej podatku konkurencyjnego, względnie analogicznego świadczenia.

7) Wymienione grunty odstępuje Gmina w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych z wyjątkiem podanych wyżej ograniczeń.

8) Gmina poniesie koszty urządzenia ulic przed wymienionemi gruntami.

9) Gmina nie zastrzega sobie prawa prezenty pierwszego duszpasterza.

10) Koszty kontraktu, oraz planów i pomiarów poniesie Gmina miasta Krakowa. Natomiast wszystkie inne koszty, związane z odstąpieniem wymienionych gruntów i dodatkowemi (następnemi) czynnościami prawnemi, pokryje nabywająca parafja.

II. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do oddania w dzierżenie wymienionych gruntów Komitetowi budowy wspomnianego kościoła względnie Komitetowi parafjalnemu i do zezwolenia na rozpoczęcie robót budowlanych przed zawarciem formalnego kontraktu.

III. Na potrzeby wspomnianej parafji w przyszłości Gmina zastrzega (rezerwuje) część parceli gruntowej l. kat. 124/1 i części parceli budowlanej l. kat. 72, objętych lwh. 77 powołanej księgi grunt., oznaczone kolorem zielonym i literami F — G H — I — K na powyższym planie, o łącznej powierzchni około 11 a 55 m. kw. Warunki odstąpienia ustalone będą w swoim czasie.

IV. Do podpisania kontraktu i innych dokumentów upoważnia się obok Pana Prezydenta miasta, względnie jego zastępcy, pp. radców miasta ks. J. Masnego i P. Czubryta, a w razie przeszkody Dr. St. Klimeckiego i J. Batkę, względnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

V. Niniejszą uchwałę przedłożyć Panu Wojewodzie z prośbą o zatwierdzenie w myśl § 60 ustęp 11 statutu miejskiego i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 16-go stycznia 1928 r. Nr. 7, poz. 40. Dz. U. R. P. L. I. 7924/1930.

W dyskusji zabierali głos rm. Marski, Haecker, ks. Masny, Czubryt, Kosobudzki, wszyscy oświadczając się za przedłożonemi wnioskami.

W głosowaniu wnioski Sekcji I. jednomyślnie uchwalono.

### Zmiana nazwy Alei Królewskiej na Aleję 29-go Listopada.

Imieniem Prezydenta m. Wicepr. m. Dr. Schneider wnosi:

Rada m. uchwali:

I. Znieść nazwę dotychczasowej Alei Królewskiej, a to od wiaduktu kolejowego i nazwać „Ulicą 29-go Listopada“- jako utrwalenie pamięci setnej rocznicy powstania listopadowego.

II. Wstawić do budżetu w wydatkach Dział XII. § 127. poz. e. 1930/31 kwotę 1.500 zł. na pokrycie kosztów sprawienia i przybicia domowych tabliczek porządkowych i tablic orjentacyjnych z nową nazwą ulicy, jako wydatek nadzwyczajny.

Rm. Inż Romanowski wnosi, aby zamiast nazwy „Ulica 29-go Listopada“, nadać nazwę „Aleja 29-go Listopada“.

W głosowaniu wniosek referenta z poprawką rm. Romanowskiego uchwalono.

### Zmiany w Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 41.

Imieniem Prezydenta m. Wicepr. m. Dr. Schneider wnosi:

Po myśli art. 19 ust. 4. ord. wyborczej do Sejmu, deleguje się do Okręgowej Komisji Wyborczej:

1) w miejsce zastępcy członka p. Dra Romualda Szumskiego, p. Zygmunta Grossa Mr. praw, kandydata adwokackiego, zamieszkałego w Krakowie, ulica Studencka L. 19.

2) w miejsce p. Dra Romana Bogdaniego, p. Dra Doc. Jerzego Langroda.

3) w miejsce p. Dra Samuela Wahrhaftiga, p. Dra Markusa Spiegela, adwokata w Krakowie, ul. Grodzka 26. (L. Prez. 11662/1930).

W dyskusji nad tą sprawą zabrał głos rm. Haecker, który atakuje stanowisko, jakie zajął delegat Gminy Dr. Wielgus w komisji Nr. 42 odnośnie do unieważnienia listy Nr. 7 do Sejmu. Dr. Landau przerywa mówcy, przywołuje go do porządku i grozi odebraniem głosu. Różne okrzyki wnoszą pp. rm Dr. Rosenzweig, rm. Haecker, Müller, Pachoński, za co ich Przewodniczący Dr. Landau przywołuje do porządku.

Przewodniczący Wicepr Dr. Landau powołuje na skrutatorów rm. Marskiego, Stankiewicza i Inż. Peltza i zarządza głosowanie kartkami.

Wynik głosowania: na 53 głosujących p. Dr. Zygmunt Gross, p. Dr. Jerzy Langrod i p. Dr. Markus Spiegel otrzymali po 53 głosy, wobec czego zostali wybrani do Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 41.

Przewodnictwo obejmuje powtórnie Wicepr. m. Dr. Schneider.

Ref. st. radca Mgtu Dr. Wydro referuje łącznie trzy sprawy, a to: dodatki gminne do państw. pod. przem. na r. 1931, dodatek gminny do państw. podatku gruntow. na r. 1931 i dodatek gm. do państw. podatku od nieruchom. na r. 1931 i Imieniem Sekcji II i III wnosi:

Rada miasta uchwali:

Na zasadzie art 8 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. Dz. u. Nr. 94, poz. 747 Gmina m. Krakowa pobierać będzie w r. 1931 dodatki gminne:

a) do państwowego podatku od obrotu w wysokości 25% tego podatku.
b) do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych w wysokości 30% ceny tych świadectw i kart.

Uchwalono. (L. 41294/930 II).

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. Dz. U. Nr. 65, poz. 505 i art. 4 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. Dz. U. Nr. 94, poz. 747, ustanawia się stopę procentową dodatku gminnego do państwowego podatku gruntowego na rzecz Gminy miasta Krakowa w r. 1931 w wysokości 135% tego podatku z zastrzeżeniem, że dodatek 35% ponad normę 90% będzie pobierany od kwot podatku państwowego bez dodatku progresywnego.

Magistrat wyjedna przepisane zezwolenie władzy nadzorczej na pobór powyższego dodatku.

(L. 41299/930 II).

Na zasadzie art. 6 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. Dz U Nr 94, poz. 74 pobierać się będzie na potrzeby Gminy m. Krakowa na rok 1931 podatek od nieruchomości w wysokości 100% państwowego podatku od nieruchomości, jako dodatek do tego podatku.

Rm. Dr. Rosenzweig wnosi, aby wszystkie te sprawy odesłano do Komisji budżetowej.

Rm. Chwastek krytykuje pobór podatku od niezabudowanych parcel.

Rm. Stączek zgłasza następujący wniosek:

„Zważywszy, że materjalne położenie właścicieli domów, objętych nadal rygorem ustawy o ochronie lokatorów i obarczonych nadmiernemi podatkami i opłatami rządowemi i komunalnemi, powoduje masową ruinę i wysprzedaż tych domów,

że, zwłaszcza miasto Kraków od chwili wybuchu wojny światowej prawie żadnych nie podejmowało większych robót inwestycyjnych,

że nawet zwykła przebudowa i naprawa jezdni i chodników urządzonych już ulic, odbywa się tu wbrew Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z r. 1928 na koszt przyległych realności, przyczem kosztami temi obciąża się wbrew protestom właścicieli hipotekę tychże i utrudnia zaciąganie koniecznych pożyczek na remont domów —

podpisany Klub wnosi o obniżenie dodatków od podatku od nieruchomości ze 100% na 25% i pokrycie tej różnicy z obniżenia zbyt rozdętych wydatków personalnych".

W głosowaniu wniosek rm. Dra Rosenzweiga odrzucono.

Wszystkie wnioski przedstawione przez referenta uchwalono.

Wniosek rm. Stączka odesłano do regulaminowego traktowania.

### Sprawa rozbudowy miasta.

Rm. Dr. Gross proponuje, ażeby sprawy, dotyczące rozbudowy i Spółki Mieszkaniowej dla Miast, traktować łącznie, jak również połączyć z niemi dyskusję nad sprawozdaniem Prezydenta miasta o rozbudownictwie mieszkaniowem, złożonem na posiedzeniu Rady m. z dnia 22 maja 1930 r.

Rada miasta zgodziła się na propozycje referenta, poczem imieniem Prezydenta m. przedstawia Dr. Gross następujące wnioski:

I. Rada miasta przyjmuje do wiadomości:

a) sprawozdanie Prezydenta m. o rozbudownictwie mieszkaniowem, złożone na posiedzeniu Rady w dniu 22 maja 1930 r;

b) sprawozdanie z działalności Komitetu Rozbudowy;

c) sprawozdanie z czynności Spółki Mieszkaniowej dla Miast po koniec 1929 r., i zarazem co do rozbudownictwa mieszkaniowego na przyszłość uchwala następującą rezolucję:

1) Głównym postulatem naszym jest, ażeby Rząd zgóry przeznaczył na szereg lat dotacje państwowe, które z każdorazowego budżetu będą pokrywane i na które można w budownictwie mieszkaniowem na pewno liczyć.

2) Musimy się wrócić do czasów przedwojennych i starać się możliwie przywrócić stosunki normalne. W tym celu musi się akcję budowlaną zdecentralizować, pomoc publiczna kredytowa musi być udzielana możliwie na drugie miejsce hipoteczne, tak. ażeby dopuścić do współdziałania Kasy Oszczędności, które muszą lokawać oszczędności na pierwszem miejscu i również należy dopuścić kapitały prywatne, tak, ażeby wszystkie siły gospodarcze razem się w ten sposób sumowały.

Należy więc podatek, który służy dla celów rozbudownictwa mieszkaniowego pozostawić gminom, które przy miernem podwyższeniu tego podatku mogą mieć do dyspozycji znaczniejsze kapitały, a czynność Banku Gospodarstwa Krajowego powinna obejmować udzielanie pożyczek krótkoterminowych z dotacji rządowej (z państwowego funduszu budowlanego), również Bank Gospodarstwa Krajowego będzie miał za zadanie konwertować pożyczki budowlane krótkoterminowe na długoterminowe w pewnej kolejności, a ponadto powinien Bank Gospodarstwa Krajowego udzielać gminom na bardzo niski procent i na dogodnych warunkach amortyzacyjnych pożyczek dla budowy najmniejszych mieszkań dla biednej ludności, która nie jest w stanie dzisiejszych wysokich czynszów w nowych domach opłacać.

3) Należy termin amortyzacji pożyczek, który dziś jest oznaczony na 15 do 25 lat, rozciągnąć ogólnie na 30 do 40 lat, tak, ażeby raty amortyzacyjne, które mają być pokrywane z czynszów, były wskutek tego odpowiednio zmniejszone i wskutek tego czynsze w nowych domach mogły być obniżone.

4) Ulgi podatkowe i stemplowe, które według obecnego ustawodawstwa w pewnych wypadkach są przyznane tylko pożyczkom ulgowym, uzyskanym w Banku Gospodarstwa Krajowego, należy rozszerzyć na wszystkie pożyczki i należy ulgi podatkowe w ogólności dla nowych budowli podwyższyć, to jest czasokres uwolnień podnieść i ulgi odpowiednio unormować w sposób racjonalny.

5) Należy popierać zrzeszenia Gmin dla celów budownictwa mieszkaniowego w tej formie, jak Spółka Mieszkaniowa dla Miast i wogóle ułatwić tworzenie organizacyj społecznych mieszkaniowych, któreby działały na wzór zagranicznych towarzystw społecznych, a nie jest racjonalnem przepisywanie dla instytucyj mieszkaniowych wyłącznie formy spółdzielni.

W dalszym ciągu rm. Dr. Gross przedstawia:

I. Sprawozdanie z działalności Komitetu Rozbudowy miasta Krakowa.

Sprawozdanie to za rok 1929 znajduje się w Dzienniku rozporządzeń m. Krakowa Nr. 5 z 31 maja 1930 r.

Jak wiadomo w roku 1929 nie został wyznaczony zgóry normalny kontyngent kredytów budowlanych, od przypadku do przypadku otrzymał Komitet Rozbudowy dyspozycje co do pewnych stosunkowo nieznacznych kwot, z reguły Bank Gospodarstwa Krajowego odrazu podawał budujących, dla których kredyty mają być przeznaczone, tak, że Komitet Rozbudowy miał tylko formalną ingerencję. Akcja tedy w roku 1929 była stosunkowo niewielka.

W roku 1930 ożywiła się znacznie akcja budowlana skutkiem przydziału znaczniejszych kwot.

Na wykończenie budowli już poprzednio finansowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, prze-

znaczono około 1.300.000 zł., a na budowle, które nie były finansowane dotąd przez Bank Gospodarstwa Krajowego, została później przeznaczona kwota około $2^1/_2$ miljona złotych, tak, że wszystkie kredyty za rok 1930 wynosiły około 4 miljonów złotych. Jest to więc stosunkowo znaczna kwota, która została w całości rozdzielona, a zrealizowanie tych kredytów jest w toku.

Zdołano tylko zaspokoić część petentów, ponieważ zapotrzebowanie jest znacznie większe, aniżeli kredyty uzyskane

Poza tem Komitet Rozbudowy przyznał pożyczkę budowlaną około 700.000 zł. Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na budowę mieszkań jedno- i dwuizbowych, ale dopiero z kontyngentu za rok 1932, o ile właściwe władze nadzorcze uchwałę tę zatwierdzą i Ministerstwo Skarbu zgodzi się na realizację tej pożyczki.

Komitet Rozbudowy powziął tę uchwałę z tego powodu, ponieważ Spółdzielnia oświadczyła, że może uzyskać zagranicą pieniądze na ten cel, jeżeli Bank Gospodarstwa Krajowego zapewni, że do 20 miesięcy zwróci tę kwotę.

Szczegóły rozdziału pożyczek będą ogłoszone w dzienniku rozporządzeń Magistratu m. Krakowa; Komitet przy rozdziale kredytów kierował się tem, że należało uwzględnić w pierwszej linji budowę małych mieszkań i instytucje społeczne, a między petentami należało uwzględnić przedewszystkiem tych, którzy w najbliższym czasie ukończą budowy, a względnie dają gwarancję, że przy pomocy pożyczki, uzyskać się mającej, budowę rzeczywiście najpóźniej w ciągu roku wykończą.

Akcja rządowa, jak widać, jest niejednolita w pewnych latach, jak np. w roku 1929 przydział był minimalny, a w r. 1930 bez żadnego przygotowania przydział był stosunkowo znaczny. W poprzednich latach były taksamo nieuregulowane stosunki. Z powodu tej niestałości nie jest się w stanie przygotować należycie budowli, ludność nie wie z czem się ma liczyć tak, że kontyngenty nie mogą być racjonalnie w odpowiedni sposób i z pewnym planem wykorzystane.

Dlatego to głównym postulatem naszym jest, ażeby Rząd zgóry przeznaczył na szereg lat dotacje państwowe, które z każdorazowego budżetu będą pokrywane i na które można w budownictwie mieszkaniowem na pewno liczyć. Rząd przyobiecał przy naradach Państwowej Rady Rozbudowy, że będzie się starał już pod jesień podawać kontyngent, który ma być na następny rok przeznaczany, tak ażeby budowy mogły być należycie przygotowane i jak dowiadujemy się w Ministerstwie myśl ta, wielokrotnie przez nas poruszana, ażeby stale na szereg lat zapewnić cyfrowo zgóry oznaczone roczne dotacje rządowe znajduje uznanie i prawdopodobnem jest, że Rząd z inicjatywą w tym kierunku wystąpi.

II. Poruszaliśmy wielokrotnie myśl utworzenia Miejskiego Funduszu Rozbudowy z pewnej części wpływów podatkowych, przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego. Otóż i w tym względzie zasada, przez nas głoszona, zdaje się znajduje u Rządu zrozumienie, tak, że mamy nadzieję, że w projekcie, który Rząd przygotowuje, ta myśl zostanie przyjętą.

Rozchodzi się o to, ażeby wciągnąć w akcję mieszkaniową także Kasy oszczędności i innne instytucje kredytowe społeczne.

Kasy oszczędności mogą dawać pożyczki tylko na pierwsze miejzce do najwyższej wysokości 50%. Akcja publiczna kredytowa powinna więc pójść w tym kierunku, ażeby z pieniędzy publicznych dawać pożyczki na drugie miejsce, po pożyczkach uzyskanych na pierwsze miejsce z Kas oszczędności, lub z innych instytucyj

Rzecz tę poruszyłem na Państwowej Radzie Rozbudowy i w referacie, wygłoszonym na zjeździe miast polskich, odbytem w Warszawie w czerwcu 1930 roku. Mam nadzieję, że i ta myśl znajdzie urzeczywistnienie.

W Niemczech zasadniczo kredyty z pieniędzy publicznych daje się tylko na drugie miejsce, ustawa austrjacka o funduszu mieszkaniowym z roku 1910 również wyraźnie to przewiduje i wogóle ta zasada jest powszechnie przyjętą i racjonalna polityka budowlana musi się liczyć z tem, ażeby wciągnąć w akcję budowlaną w pierwszej linji kapitały oszczędnościowe, a więc kapitały Kas Oszczędności, instytucyj kredytowych i prywatnych wierzycieli, tak, ażeby budowa mogła być prowadzoną ogólnie przez budujących, którzy mają własnego kapitału tylko np. około 20 do 30%, a resztę, żeby mogli dostawać tytułem pożyczki.

Punkt ten jest bardzo ważny, bo jeżeli wprowadzimy w życie tę zasadę, to już mając naprzykład do dyspozycji 30 miljonów z funduszów publicznych, możemy budować za 100 miljonów, bo 40 do 50 miljonów można uzyskać z Kas Oszczędności i z innych instytucyj na pierwsze hipoteki, 30 miljonów z funduszów publicznych, a 20 do 30 miljonów z funduszów prywatnych.

To co dotąd mówiliśmy, odnosi się w pierwszej linji do krótko-terminowego kredytu budowlanego, przeznaczonego na wyprowadzenie budowli. Kredyt ten musi być potem zamieniony na kredyt amortyzacyjny, długoterminowy. Głównem źródłem tego kredytu jest Bank Gospodarstwa Krajowego, który wydaje listy zastawne i obligacje mieszkaniowe, poręczone przez państwo i przez gminy, w których się buduje. Należałoby więc ustalić kontyngent roczny tych obligacyj i listów zastawnych i pożyczek, w jakim będą krótkoterminowe kredyty skonwertowane na długoterminowe. Jeżeli się to zgóry ureguluje według pewnego planu, którego się będziemy trzymali, to sprawa może być łatwo rozwiązaną w sposób racjonalny, bo instytucje i Kasy Oszczędności, dające hipoteki na pierwsze miejsce, niewątpliwie się zgodzą, ażeby kredyty krótkoterminowe, które dziś są obliczone na $1^1/_2$ roku, przedłużyć na 5 do 10 lat, jeżeli tylko będą miały pewność, że w tym czasie otrzymają napowrót swoje pieniądze i kredyty będą skonwertowane.

Należy także w odpowiednim stopniu pociągnąć do współdziału instytucje społeczne ubezpieczeniowe, w tym względzie już pewien postęp jest do zaznaczenia, ale udział ten jest jeszcze niedostateczny.

III. Dalej należy termin amortyzacji pożyczek, który dziś jest oznaczony na 15 do 25 lat rozciągnąć ogólnie na 30 do 40 lat, tak, ażeby raty amortyzacyjne, które mają być pokrywane z czynszów, były wskutek tego odpowiednio

zmniejszone i wskutek tego czynsze w nowych domach mogły być niższe.

IV. W końcu powołujemy się na nasze żądanie, ażeby ulgi podatkowe i stemplowe, które według obecnego ustawodawstwa w pewnych wypadkach są przyznane tylko pożyczkom ulgowym, uzyskanym z Banku Gospodarstwa Krajowego, rozszerzyć na wszystkie pożyczki i ażeby ulgi podatkowe w ogólności dla nowych budowli podwyższyć, to jest czasokres uwolnień podnieść i odpowiednio unormować w sposób racjonalny.

V. Wreszcie rozchodzi się o to, ażeby ułatwić utworzenie organizacyj społecznych mieszkaniowych, któreby działały na wzór zagranicznych towarzystw, bo nie jest racjonalnem przepisywanie dla instytucyj mieszkaniowych społecznych wyłącznie formy spółdzielni.

Ministerstwo Robót Publicznych wydało niedawno materjały do projektu ustawy mieszkaniowej, gdzie czytamy na stronie 13-tej: „W Niemczech niema wiele spółdzielni zorganizowanych, tak jak u nas, budują tam albo osoby prywatne, albo Towarzystwa budowy mieszkań o użyteczności zbiorowej“. Gminy wielkie, jak np. Monachium założyło specjalne Towarzystwo akcyjne użyteczności publicznej, mającej na celu budowy mieszkań i akcje tego Towarzystwa w przeważnej części należą do gminy etc. W podobny sposób postępują inne gminy.

Ta forma musi być coraz więcej u nas rozwijaną, dotąd niestety nie natrafiła na dostateczne poparcie ze strony właściwych władz, bo w ustawodawstwie naszem jeszcze tej sprawy nie unormowano.

W referacie wygłoszonym na Zjeździe miast polskich w czerwcu 1930 r., domagałem się, ażeby ułatwiono gminom prowadzenie akcji mieszkaniowej, ułatwiono zrzeszenie się miast, czy to samych miast ze sobą, czy też wspólnie z Bankiem państwowym, lub Kasami Oszczędności i t. p., w szczególności domagam się dla takich zrzeszeń, bez względu na formę, na jaką by były zawiązane (forma spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, forma spółki akcyjnej i t. p.) przyznania uwolnień podatkowych i stemplowych i wszystkich zwolnień, jakie przypadają gminom, budującym mieszkania (narówni ze spółdzielniami mieszkaniowemi).

VI. Gminom należy dla budowy najmniejszych mieszkań (jedno- i dwupokojowych) przyznać specjalne ulgi kredytowe (oprocentowanie 2%, amortyzacje 1%) tak, by mogły wynajmywać mieszkania za czynszem, równym przedwojennemu czynszowi.

Powołuję się co do wszystkich tych wniosków na referat, ogłoszony w materjałach Zjazdu Miast polskich, odbytym w Warszawie w czerwcu 1930 r.

Nadmieniam, że na ostatniem posiedzeniu Państwowej Rady Rozbudowy, które się odbyło w maju 1930 r., wybrano Komisję ustawodawczą dla znowelizowania rozporządzenia Prezydenta R. P. o rozbudowie miast. Prezesem Komisji jest p. Dr. Garbusiński, dyrektor Banku Gospdarstwa Kraj., a między innymi również ja, który zastępowałem na Radzie Rozbudowy miasto Kraków, zostałem powołany do tej Komisji i został mi przydzielony wspólnie z referentem Ministerstwa, dział reformy przepisów stemplowych i podatkowych Co do głównych tez, zdaje się, że zapatrywanie Ministerstwa nie różni się zasadniczo od moich żądań i jeżeli ta akcja będzie dalej kontynuowaną, to mam nadzieję, że tezy słusznie już wyżej przezemnie poruszone, zostaną zasadniczo uwzględnione.

Na tem kończę sprawozdanie co do Komitetu Rozbudowy, z którem połączyłem przedstawienie całości akcji mieszkaniowej i żądań, które należy stawiać.

W rezolucji, którą zaproponuję na końcu, będą podane główne punkty.

VII. Przechodzę do sprawozdania z czynności Spółki Mieszkaniowej dla Miast, Spółki z ogr. odpowiedzialnością. Oczywiście nie jest mojem zadaniem przedstawić sprawozdania cyfrowego, ponieważ rachunki zostały przyjęte przez właściwe władze Spółki Mieszkaniowej, tutaj mam przedstawić ogólną politykę Spółki Mieszkaniowej, jako instytucji użyteczności publicznej, w której nasze miasto ma obecnie główny udział, a przedstawia się Spółka jako zrzeszenie miast i Banku Gospodarstwa Krajowego, jako sukcesora dawnego Zakładu kredytowego miast małopolskich, a pozatem nikt niema udziału jako spólnik w Spółce. Spółka Mieszkaniowa jest tedy właśnie taką organizacją użyteczności publicznej, jaka jest polecaną w materjałach, wydanych przez Ministerstwo Robót publicznych do projektu ustawy mieszkaniowej i w sprawozdaniu Komisji ankietowej, na które się publikacja Ministerstwa również powołuje.

Już wyżej nadmieniłem, że w naszem dotychczasowem ustawodawstwie, sprawa ta nie jest unormowana i dlatego Spółka Mieszkaniowa dla Miast miała znaczne trudności co do traktowania jej, jako instytucji użyteczności publicznej i wreszcie Ministerstwo Skarbu pismem z 12 kwietnia 1929 r., L.
podało, że sprawa traktowania Spółki Mieszkaniowej dla Miast narówni z instytucjami społeczno-humanitarnemi, względnie z gminami w sprawach mieszkaniowych, nie nastręczałaby wątpliwości, gdyby miasta, wchodzące w skład Spółki Mieszkaniowej dla Miast przyjęły solidarnie ze Spółką odpowiedzialność za kredyty, udzielone na budowę domów, to jest każde z miast odnośnie do domów, zbudowanych na jego terenie, gdyż w ten sposób, kredyt udzielony Spółce możnaby uważać za kredyt udzielony gminom.

Jest to prosta formalność, bo w rzeczywistości według ustawy i tak gminy odpowiadają za wszystkie ulgowe kredyty budowlane, udzielone spółdzielniom, instytucjom społeczno-humanitarnym i prywatnym, ale widać, że są braki w naszem ustawodawstwie, skoro trzeba się uciekać do takiego formalizmu, ażeby Spółce przyznać te prawa, jakie się jej należą, jako instytucji użyteczności publicznej, i ażeby jej dać takie stanowisko, jakie nadane jest w innych ustawodawstwach europejskich.

W sprawozdaniu, ogłoszonem w Dzienniku Rozporządzeń Magistratu, w szczególności w ostatniem sprawozdaniu, ogłoszonem w Dzienniku z 30 czerwca 1930 r. Nr. 6, znajdą Panowie sprawozdanie z r. 1929, z którego się okazuje, że Spółka Mieszkaniowa w samym Krakowie wybudowała dotąd 206 mieszkań o 638 ubikacjach, zaś poza Krakowem 80 mieszkań o 211 ubikacjach, czyli razem 296 mieszkań o 849 ubikacjach i sześciu lokalach sklepowych.

Spółka Mieszkaniowa w roku 1929, mimo to, że kontyngent kredytów ulgowych z Banku Gospodarstwa Krajowego został wstrzymany, jednak wydała na budowle nowe przeszło 500.000 zł. i w tym roku również wyda na budowę mieszkań około 600.000 zł. Oczywiście nie jest to wiele, ale w każdym razie przy tych szczupłych środkach, jakiemi rozporządza ta stała akcja Spółki Mieszkaniowej dla Miast ma bardzo znaczny wpływ na budownictwo mieszkaniowe, a skoro ustawodawstwo nasze przystosuje się do tych norm, jakie są zagranicą przyjęte, co do tworzenia poza spółdzielniami towarzystw budowy mieszkań użyteczności publicznej, to niewątpliwie Spółka będzie mogła rozporządzać większemi funduszami i będzie mogła znacznie więcej budować.

Spółka przeznacza znaczne kwoty rocznie na amortyzacje budynków i na ogólny fundusz rezerwowy, a pozatem skromną dywidendę, bo 3%, przeznacza na podwyższenie udziałów i wszystkie te kwoty, a więc całą nadwyżkę czynszów, która wynosi netto około sto trzydzieści kilka tysięcy złotych, wraz z dotacją gminną, która wynosi rocznie 50.000 zł., czyli razem około 180.000 do 200.000 zł. przeznacza Spółka ze swoich funduszów na budowę mieszkań, a resztę otrzymuje Spółka we formie rozmaitych kredytów.

Mamy więc stały przypływ małych mieszkań, które rozdzielamy między petentów, rekrutujących się ze wszystkich klas społeczeństwa. Niestety jest tych mieszkań za mało i nie możemy wszystkich petentów zaspokoić.

Rm. ks. Kasprzyk wnosi, ażeby załatwić sprawozdanie z działalności Komitetu Rozbudowy miasta Krakowa i użycia kredytów i sprawozdanie z czynszów Spółki Mieszkaniowej dla Miast przyjąć do wiadomości, natomiast co do sprawozdania Prezydenta miasta o rozbudownictwie miejskiem, złożonego na posiedzeniu Rady miasta z dnia 22 maja 1930 r., to musi być przeprowadzona obszerna dyskusja i należałoby przedtem doręczyć Członkom Rady m. rezolucję, proponowaną przez referenta.

Referent rm. Dr. Gross godzi się na te wnioski.

W głosowaniu Rada m. uchwaliła przyjąć do wiadomości sprawozdanie z działalności Komitetu rozbudowy m. Krakowa i użycia kredytów i sprawozdanie z czynności Spółki Mieszkaniowej dla Miast za czas od 1 stycznia 1929 r. do 31 grudnia 1929 r., zaś co do sprawozdania Prezydenta m. o rozbudownictwie, złożonego na posiedzeniu Rady m. z dnia 22-go maja 1930 r. i proponowanej przez refer. rm. Dr. Grossa rezolucji, odroczyć dyskusję do najbliższego posiedzenia Rady m.

## Udzielenie koncesji na nową aptekę w Krakowie.

Imieniem Komisji przemysłowej, Nacz. lekarz miejski Dr. Owsiński wnosi:

Rada miasta uchwali:

Odnośnie do wniesionych podań o udzielenie koncesji na nową aptekę publiczną w Krakowie. Gmina miasta Krakowa oświadcza się w myśl § 49 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 r: Dzup. Nr. 5. ex 1907 r. za udzieleniem koncesji na nową aptekę publiczną w Krakowie, ze stanowiskiem przy ul. Mogilskiej od Nr. 10 do Nr. 100 aż do Dąbia.

Uchwalono. (L. 14803/930 III).

## Zawarcie umowy z firmą „Autotechnika".

Imieniem Sekcji VII rm. Inż. Adelman wnosi:

Rada miasta uchwali:

W związku z koniecznością zmiany systemu kół przy samochodach Miejskich Zakładów Samochodowych przyjąć propozycję firmy „Autotechnika" w Krakowie, zawartą w liście z dnia 16 stycznia 1930 r., względnie z dnia 15 września 1930 r., według której firma ta zobowiązuje się wymienić bezpłatnie koła przy 12 samochodach do kropienia i zamiatania ulic i przy 15 samochodach do wywozu popiołu, w zamian za co Gmina zobowiązuje się zakupywać w miarę zapotrzebowania gumy samochodowe (opony i dętki) dla samochodów Miejskich Zakładów samochodowych, przeciętnie w ilości około 200 sztuk rocznie w tejże firmie przez okres 5 lat, t. j. do końca roku 1935. Koła te mają odpowiadać wymogom, określonym przez Miejskie Zakłady Semochodowe, i mają być dostarczone w terminie, określonym przez te Zakłady, natomiast gumy mają być zakupywane po cenach każdocześnie obowiązującego cennika, przyczem Gminie przysługuje prawo swobodnego wyboru marki gum, mających się dostarczyć.

W razie rozwiązania kartelu, firma jest obowiązana dostarczać gumy samochodowe po cenach rynkowych. (L. Z. S. 42/930/VII).

Rm. Kosobudzki uważa, że należało wezwać dwie konkurencyjne firmy — pod uwagę brać wyłącznie firmy krajowe, a nie zagraniczne, sprawę zaś przekazać do szczegółowego rozpatrzenia Sekcji VII, poczem zgłasza wniosek:

„Uprasza się Pana Prezydenta, aby umowę o dostawę opon gumowych do Zakładu Czyszczenia Miasta przedłożył Radzie miejskiej na czas jednego roku. Koła do samochodów by były wykonane w zakładach polskich".

Rm. Liebling podziela zapatrywania rm. Kosobudzkiego, poczem zgłasza wniosek:

„Ze względu, iż przedstawiony wniosek co do umowy z firmą „Autotechnika" jest niejasny, uprasza się o usunięcie z dzisiejszego porządku dziennego tej sprawy z tem, aby sprawę przedłożyć ponownie do rozpatrzenia Sekcji VII.

Po szczegółowem wyjaśnieniu przez ref. rm. Inż. Adelmana wniosek rm. Kosobudzkiego odrzucono, jak również wniosek rm. Lieblinga.

Wnioski Sekcji VII uchwalono.

## Dodatki funkcyjne dla komisarzy obwodowych i komisarzy targowych.

Imieniem Sekcji II i III Wiceprez. Dr. Wielgus wnosi:

Rada m. uchwali:

a) Dla personalu urzędniczego Komisarjatów obwodowych i Komisarjatu targowego, pełniącego stale

służbę zewnętrzną podwyższa się począwszy od dnia 1 kwietnia 1931 r., dotychczasowy dodatek funkcyjny, a mianowicie:

| | |
|---|---|
| dla kierownika Komisarjatu targowego do kwoty . . . . . . . . . . . . . | 100 zł. |
| zastępców p. o. komisarza targowego do kwoty . . . . . . . . . . . . . | 60 zł. |
| kierowników Komis. Obw. I—IV (większych dla Dz. starego Krakowa i Podgórza) do kwoty . . . . . . . . | 80 zł. |
| dla kierowników Komis. Obw. V IX (mniejszych w Dz. przyłączonych) do kwoty . . . . . . . . . . . . . . | 60 zł. |
| zastępcy komisarza obw. do kwoty . | 50 zł. |
| pomocników kancel. pełniących służbę zewnętrz. do kwoty . . . . . . . | 35 zł. |
| | miesięcznie. |

b) Celem pokrycia powyższego wydatku upoważnia się Pana Prezydenta do wstawienia odpowiednich kwot w odnośnych działach budżetu na r. 1931/32.

Uchwalono. (L. Prez. 8778/30).

## Zmiana art. 11 przepisów służbowych dla pracowników Gmin m. Krakowa.

Imieniem Prezydenta i Sekcji III Wicepr. miasta Dr. Wielgus wnosi:

Rada m. uchwali:

1) ustęp ostatni art. 11 Przepisów służbowych dla pracowników Gminy miasta Krakowa w jego obecnem brzmieniu się znosi.

2) Ustęp ten ma brzmieć: „W wypadkach posiadania wiedzy praktycznej, wykazania wybitnych zdolności administracyjnych, położenia wybitnych zasług na polu pracy samorządowej, Rada miasta może na wniosek Prezydenta uchwałą zatwierdzoną przez władzę nadzorczą upoważnić Prezydenta miasta do zaliczenia pracownika nie posiadającego przepisanych kwalifikacyj do kategorji bezpośrednio wyższej.

Uchwalono. (L. Prez. 10876/30).

## Nabycie drogą wywłaszczenia gruntów na cele otwarcia ulicy Zabłocie w Dz. XXI—XXII.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Adelman wnosi:

Rada m. uchwali:

1) Na cele otwarcia przedłużonej ulicy Zabłocie w Dz. XXI—XXII nabyć drogą wywłaszczenia potrzebne grunty od tych właścicieli, którzy nie odstąpili ich Gminie w drodze ugodowej.

2) Upoważnia się P. Prezydenta m. do poczynienia wszelkich kroków, potrzebnych do uzyskania wywłaszczenia.

3) Wydatek połączony z nabyciem powyższych gruntów drogą wywłaszczenia pokryć z funduszu miasta Dz. II. § 143 budżetu na rok 1930/31.

Uchwalono. (L. I. 6834/30).

## Nabycie od Konwentu P. P. Norbertanek, oraz od pp. Jakóba i Reginy Pomeranców parceli gruntowych

Imieniem Komisji dla m. Zakładów przemysłowych, dyrektor Wodociągu m. Inż. Jaszczurowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Nabyć od Konwentu P. P. Norbertanek na Zwierzyńcu, parcelę gruntową lk. 863/3, o pow. 13 a 72 $m^2$ z realności lwh. 4 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec, wzamian za oddanie Konwentowi parceli gruntowej lk. 778/3, o pow. 8 a 65 $m^2$, lwh. 184 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec, będącej własnością Gminy miasta Krakowa i za dopłatą kwoty 2.535 zł. za różnicę powierzchni, licząc za 1 $m^2$ gruntu po 5 zł.

2) Nabyć od pp. Jakóba i Reginy Pomeranców parcelę gruntową lk. 778/5, o pow. 6 a 86 $m^2$ z realności lwh. 178 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec, wzamian za parcelę (pod 1 wymienioną) lk. 863/3 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec.

3) Upoważnia się pp. Prezydenta miasta i dwóch radców miejskich: Inż. Aleksandra Adelmana i Inż. Franciszka Drobniaka, w zastępstwie zaś któregokolwiek Józefa Marskiego do podpisania kontraktu.

4) Koszta kontraktu, stempli i intabulacji pokrywa Gmina miasta Krakowa.

5) Wydatek pokryty zostanie z Funduszu inwestycyjnego budowy II-go rurociągu tłocznego i grawitacyjnego.

Uchwalono.

## Nabycie parcel od pp. Marjana i Bronisława Zarembów na cele rozbudowy Wodociągu m.

Imieniem Komisji dla m. zakładów przemysłowych, dyrektor Wodociągu m. Inż. Jaszczurowski wnosi:

Rada miejska uchwali:

1) Nabyć od Marjana i Bronisławy Zarembów

| | | |
|---|---|---|
| parcele gruntowe lk. 1073/2 | o powierzchni | ca 2 a 96 $m^2$ |
| „ 1074/2 | „ „ | ca 13 a 69 $m^2$ |
| | razem o powierzchni | ca 16 a 69 $m^2$ |

wchodzących w skład realności L. 552 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec za cenę ryczałtową kupna 11.000 zł. (jedenaście tysięcy złotych), oznaczoną w orzeczeniu wywłaszczającem Starostwa powiatowego w Krakowie L. XIV-35/30 z dnia 29 sierpnia 1930 r. pod budowę II-go rurociągu tłocznego o św. 650 m/m.

2) Upoważnić pp. Prezydenta miasta i dwóch radców miejskich: Inż. Aleksandra Adelmana i Inż. Franciszka Drobniaka, w zastępstwie któregokolwiek Józefa Marskiego do podpisania kontraktu.

3) Koszta kontraktu, stempli i intabulacji pokryje Gmina miasta Krakowa.

4) Wydatek pokryty zostanie z funduszu inwestycyjnego budowy II-go rurociągu tłocznego i grawitacyjnego.

Uchwalono.

## Nabycie parcel pod budowę II-go rurociągu tłocznego.

Imieniem Komisji dla m. zakładów przemysłowych, dyrektor Wodociągu m. Inż. Jaszczurowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Nabyć pod budowę II-go rurociągu tłocznego parcele lkat. 1086/3 — 1087/3 — 1091/3 — 1092/3 — 1093/3 ks. gr. gm. m. Krakowa, Dzielnica Zwierzyniec, o pow. 3.117 $m^2$. obciążone serwitutem na założenie I-go rurociągu tłocznego w 3/4 częściach, zaś w 1/4 wolne od serwitutu dla budowy II-go rurociągu tłocznego od p. Jana Florczyka na rzecz Gminy miasta Krakowa za cenę po 4·50 zł. za grunt obciążony serwitutem i 6 zł. za grunt nieobciążony serwitutem za 1 $m^2$.

2) Koszta kontraktu, stempli i intabulacji pokrywa Gmina m. Krakowa.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się pp. Prezydenta miasta i dwóch radców miejskich: Inż. Franciszka Drobniaka i Inż. Aleksandra Adelmana, a w zastępstwie któregokolwiek rm. Władysława Lieblinga.

4) Wydatek pokryty zostanie z Funduszu budowy II-go rurociągu tłocznego i grawitacyjnego.

Uchwalono.

## Nabycie parcel gruntowych od P. P. Norbertanek na cele rozbudowy Wodociągu miejsk.

Imieniem Komisji dla m. Zakładów przemysłowych, dyrektor Wodociągu m. Inż. Jaszczurowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Nabyć pod budowę II-go rurociągu grawitacyjnego ø św. 750 m/m od Konwentu P. P. Norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie z realności lwh. 4 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XIII Zwierzyniec na podstawie planu sytuacyjnego z daty Kraków, 15 lipca 1930 r., wykonanego przez Budownictwo miejskie B. Magistratu m. Krakowa następujące parcele gruntowe:

| | | |
|---|---|---|
| lk. 399/2 | o powierzchni | 1 a 08 $m^2$ |
| „ 426/2 | „ „ | 3 „ 30 „ |
| „ 646/3 | „ „ | 6 „ 65 „ |
| „ 647/2 | „ „ | — „ 35 „ |
| „ 648/2 | „ „ | 3 „ 47 „ |
| „ 700/2 | „ „ | 2 „ 47 „ |
| „ 712/4 | „ „ | 34 „ 83 „ |
| razem | o powierzchni | 52 a 15 $m^2$ |

za kwotę 26.075 zł., licząc po 5 zł. za 1 $m^2$ gruntu.

2) Koszta kupna, kontraktu, stempli, intabulacji pokrywa Fundusz inwestycyjny wodociągowy Gminy miasta Krakowa.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się p. Prezydenta miasta i dwóch radców miejskich, pp. Inż. Aleksandra Adelmana i Inż. Franciszka Drobniaka, w zastępstwie któregokolwiek rm. p. Władysława Lieblinga.

Uchwalono.

## Sprzedaż parceli gminnej Wyższemu Studjum Handlowemu.

Imieniem Sekcji I rm. Dr. Krzetuski wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Sprzedać Wyższemu Studjum Handlowemu w Krakowie parcelę gminną lkat. 8/96, objętą lwh. 536 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XV Nowa Wieś o powierzchni 670 $m^2$ za cenę po 115 (sto piętnaście) złotych za 1 $m^2$, pod następującemi warnnkami:

1) Cena kupna zapłacona będzie w gotówce przy podpisaniu kontraktu.

2) Powyższy grunt sprzedaje Gmina m. Krakowa w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych z wyjątkiem prawa zabudowy.

3) Koszta, związane z niniejszą transakcją i wszelkie należytości poniesie w całości kupujące W. S. H.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta m., względnie jego zastępcy, pp. radców miejskich: Dra K. Krzetuskiego i ks. Dr. Kasprzyka, a w razie przeszkody Inż. Fr. Drobniaka i J. Marskiego, ewentualnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

III. Przedłożyć niniejszą uchwałę P. Wojewodzie, z prośbą o zatwierdzenie w myśl § 60, ustęp 11 statutu miejskiego i art. 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospol. z dnia 16 stycznia 1928 r. Nr. 7, poz. 40 Dz. U. Rz. P.

Uchwalono. (L. I. 6195/30).

## Sprzedaż parceli gminnej pp. Inż. Isserowi Harbandowi i Teodorowi Silberbergowi.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Adelman wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Sprzedać wspólnie pp. Inż. Isserowi Harbandowi i Teodorowi Silberbergowi parcelę Nr. 5 w pobliżu III-go Mostu, t. j. część parceli gminnej lkat. 736/1. objętej lwh. 17 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. VIII Kazimierz, oznaczoną kolorem zielonym na planie Budownictwa miejskiego z dnia 23 go października 1930 r. o powierzchni około 256 $m^2$ za cenę po 95 (dziewięćdziesiąt pięć) złotych za 1 $m^2$ pod następującemi warunkami:

1) Cena kupna zapłacona będzie w całości w ciągu 30 dni po zawiadomieniu o niniejszej uchwale.

2) Budowa domu na powyższym gruncie ma być rozpoczęta, t. j. mają być wykonane fundamenty i piwnice do dnia 31 grudnia 1931 r. (tysiąc dziewięćset trzydziestego pierwszego roku), a ukończona wraz z uzyskaniem konsensu na użytkowanie do dnia 31 grudnia 1933 r. (tysiąc dziewięćset trzydziestego trzeciego roku).

3) W razie nierozpoczęcia budowy w zakreślonym terminie wolno będzie gminie odkupić powyższy grunt za zwrotem zapłaconej ceny bez doliczenia odsetek. Prawo to ma być wpisane do księgi gruntowej.

4) Przed ukończeniem wspomnianej budowy i uzyskaniem konsensu na użytkowanie nie wolno będzie kupującym pozbywać powyższego gruntu aktem między żyjącymi.

5) Powyższy grunt sprzedaje Gmina w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych z wyjątkiem wymienionych zastrzeżeń.

6) Koszta kontraktu, pomiarów, planów manipulacji, legalizacji, intabulacji, przyszłej ekstabulacji, ewent. wykonania prawa odkupu, stemple i należytość przenośną, poniosą kupujący, względnie ich prawni następcy.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta m., względnie jego zastępcy, pp. radców m. Inż. Franciszka Drobniaka i H. Pachońskiego, a w razie

przeszkody, J. Marskiego i Dra L. Merza, względnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

Uchwalono. (L. I. 7587/930).

## Sprzedaż parcel gm. w Dz. XV. Spółdzielni dla budowy domów Tow. Uniw. Robotn.

Imieniem Sekcji I rm. Haecker wnosi:

Rada m. uchwali:

Sprzedać Spółdzielni z odp. udziałami dla budowy domów Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego im. A. Mickiewicza w Krakowie części parcel gminnych lkat. 8/7 i 8 8 lwh. 2, oraz lkat. 8/1 lwh. 492 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XV Nowa Wieś, przy ul. Pomorskiej oznaczone kolorem niebieskim na planie Budownictwa miejskiego z dnia 23 go października 1930 r. o łącznej powierzchni około 576 metrów kwd. za cenę po 50 (pięćdziesiąt) złotych za jeden metr kwd. pod następującemi warunkami:

1) Cena kupna płatna jest w całości w ciągu 30-tu dni po zawiadomieniu o niniejszej uchwale.

2) Spółdzielnia, względnie jej prawni następcy, rozpoczną na powyższej parceli budowę domu według planów, zatwierdzonych przez Magistrat do dnia 31-go grudnia 1931 (tysiąc dziewięćset trzydziestego pierwszego) roku, t. j. wykonają fundamenty i piwnice.

W razie niedotrzymania tego terminu wolno będzie Gminie m. Krakowa odkupić powyższy grunt za zwrotem zapłaconej ceny kupna bez policzenia odsetek. Prawo to będzie wpisane do księgi gruntowej.

3) Budowa wspomnianego domu ma być ukończona najdalej do dnia 31 grudnia 1933 (tysiąc dziewięćset trzydziestego trzeciego) roku. Przed ukończeniem tej budowy i uzyskaniem konsensu na zamieszkanie (użytkowanie) nie wolno będzie pozbywać wspomnianego gruntu aktem między żyjącymi.

4) Spółdzielnia, względnie jej prawni następcy, poniosą koszty budowy chodników, krawężników i toru jezdnego wzdłuż powyższego gruntu, należytość wynikającą z ustawy kanalizacyjnej, oraz ewentualne koszty założenia rur i kabli ulicznych (wodociągowych, gazowych i elektrycznych, oraz koszty urządzenia oświetlenia.

5) Powyższy grunt sprzedaje Gmina w stanie wolnym od długów i ciężarów z wyjątkiem wymienionych zastrzeżeń.

6) Koszty kontraktu, planów, pomiarów, legalizacji, manipulacji, intabulacji, przyszłej ekstabulacji, wykonania prawa odkupu, stemple i należytość przenośną poniesie Spółdzielnia, względnie jej prawni następcy.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta m., względnie jego zastępcy, pp. radców miejskich Inż. Fr. Drobniaka i H. Pachońskiego, a w razie przeszkody, Dr. L. Merza i Z. Siemka, względnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

III. Ze względu na to, że cena kupna ma charakter ulgowy i jest znacznie niższa od rzeczywistej wartości gruntu, przedłożyć niniejszą uchwałę panu Wojewodzie z prośbą o zatwierdzenie w myśl § 60 statutu m. i art. 2 rozp. Prezydenta Rzptej z dnia 16 stycznia 1928 r. Nr. 7 poz. 40 Dz. U. Rz. P.

Uchwalono. (L. I. 6519/930).

## Zmiana uchwały Rady miejskiej z dnia 24-go kwietnia 1930 r. w sprawie sprzedaży części parceli p. Leonowi Morgenbesserowi w Dz. VIII.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Kleinberger wnosi:

Rada m. uchwali:

Zmienia się uchwałę Rady miejskiej z dnia 24-go kwietnia 1930 r. w sprawie sprzedaży części parceli lkat. 736/1 objętej lwh. 17 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. VIII Kazimierz p. Leonowi Morgenbesserowi i tow. w tym kierunku, że reszta ceny, pozostała po zapłaceniu kwoty 13.940 zł. ma być uiszczona w dwóch równych ratach kwartalnych, płatnych w dniach 10-go listopada 1930 i 10 lutego 1931 r. za oprocentowaniem po 10% w stosunku rocznym.

Uchwalono. (L. I. 6843/930).

## Sprawa wykreślenia prawa odkupu i zakazu pozbycia parceli Tow. Domu Robotniczego w Podgórzu.

Imieniem Sekcji I rm. Kluczka wnosi:

Rada m. uchwali:

1) Upoważnia się P. Prezydnta miasta do zezwolenia na wykreślenie prawa odkupu i zakazu pozbycia z wykazu hipot. L. 926 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XXII Podgórze, obejmującego parcelę lkat. 1529/1 Towarzystwa Domu Robotniczego w Podgórzu własną.

2) Koszta związane z tem wykreśleniem poniesie powyższe towarzystwo.

Uchwalono. (L. I. 6629/30).

## Plan zabudowania obszaru gruntów w Dz. XXI.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Nitsch wnosi:

Rada m. uchwali:

W myśl art. 29 Prawa budowlanego z dnia 16-go lutego 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202 uchwala się ogólny plan zabudowania obszaru gruntów w Krakowie, Dz. XXI Płaszów, ograniczonego ulicami: Płaszowska, Krzywda i Przewóz według projektu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 14 lipca 1930 r., jako podstawę do opracowania szczegółowych planów zabudowania powyższego obszaru gruntów.

Powyższy plan należy wyłożyć do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni począwszy od 1-go dnia miesiąca, następującego po powzięciu niniejszej uchwały.

Uchwalono. (L. Bb. 1290/30).

## Zmiana uchwały Rady m. z dnia 5 maja 1930 r. w sprawie regulacji bloków XVI i XVII na gruntach przy Parku Krakowskim.

Imieniem Sekcji I rm. Marski wnosi:

Rada m. uchwali:

W myśl uchwały Magistratu z dnia 7 maja 1930 r., oraz Sekcji I Rady m. z dnia 8 maja 1930 r., Rada miasta na podstawie ogłoszenia Magistratu z dnia 23 go maja 1930 r. L. Bb. 2169/30 (XIX) reasumuje częściowo swą uchwałę z dnia 4 listopada 1919 r. odnośnie do regulacji bloków XVI i XVII na gruntach pofortyfika-

cyjnych przy Parku Krakowskim (L. Magistratu Bb. 122330/1913) i uchwala co następuje:

1) Linję regulacyjną zachodnio-północnej strony Al. Słowackiego na długości między wylotem ul. Karmelickiej, a ul. Łobzowską, oznaczoną w planie zabudowania z dnia 16 lipca 1930 r. kolorem czerwonym i głoskami:

i — h — g — f, c — b — a

2) Linję regulacyjną północno-wschodniej strony ul. Wybickiego na odcinku między ul. Sienkiewicza, a Al. Słowackiego, oznaczoną na tymże planie głoskami:

i — j

3) Otwarcie ulicy w przedłużeniu ul. Lenartowicza z linjami regulacyjnemi

c — d

po stronie północno-wschodniej, zaś

e — f

po stronie południowo zachodniej w odstępie 15 metrów.

4) Podział bloków XVI i XVII na parcele budowlane, wkreślony w powyższym planie zabudowania. Parcele mają być zabudowane zwarto domami o wysokości odpowiadającej rozporządzeniu Min. Rob. Publ z dnia 21-go kwietnia 1923 r. Dz U. R. P. Nr. 49 poz. 346, oraz uchwały Rady m. z dnia 5 październiknika 1923 r. L. I. 15226/23 o ulgach bndowlanych w mieście Krakowie.

Suteren w obydwu blokach urządzać nie wolno.

Głębokość zabudowania nie może przekraczać tylnych linij zabudowania, wkreślonych w powyższym planie zabudowania.

Powyższy plan należy wyłożyć do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni od 1 dnia miesiąca, następującego po dniu niniejszej uchwały.

Uchwalono. (L. Bb. 2156/1930).

## Plan zabudowania gruntu lwh. lwh. 28 w Dz. XIII.

Imieniem Sekcji I rm. Marski wnosi:

Rada m. uchwali:

Na podstawie ogłoszenia Magistratu z dnia 23-go maja 1930 r. L. Bb. 2169 30 (XIX) uchwala się w myśl art. 29. Prawa budowlanego plan zabudowania gruntu lwh. 28 Dz. XIII według planu Budownictwa miasta Oddz. B. z dnia 1 września 1930 r.

W szczególności uchwala się:

1) Otwarcie ulicy, oznaczonej na powyższym planie liczbą I, łączącej ul. Król Jadwigi z drogą wojskową, z linjami regulacyjnemi oznaczonemi na tymże planie kolorem czerwonym i głoskami:

b — c

po stronie zachodniej, zaś głoskami:

d — e — f — g

po stronie wschodniej i linją budowlaną

$d_1 — f_1$

po wschodniej stronie ulicy.

2) Uchwala się otwarcie ulicy, oznaczonej na powyższym planie liczbą II, z linjami regulacyjnemi:

i — o — p

od strony zachodniej, zaś

k — m — n

od strony wschodniej i linją budowlaną

$i_1 — o_1 — p_1$

po zachodniej stronie ulicy.

3) Uchwala się linję regulacyjną ulicy, mającej powstać w miejscu istniejącej drogi wojskowej, wkreśloną w powyższym planie kolorem czerwonym i oznaczoną zgłoskami:

a — b — g — h — i, k — l

4) Uchwala się dla gruntu lwh. 28 Dz. XIII objętego powyższym planem zabudowania, sposób zabudowania otwarty, względnie grupowy, wkreślony w powyższym planie willami o wysokości nieprzekraczającej 12 metrów bez suteren mieszkalnych i bez oficyn.

5) Rada m. przyjmuje do wiadomości oświadczenie, złożone przez właściciela parcelowanego gruntu, że pokryje koszta pierwszego urządzenia ulicy Nr. 1 zastrzegając:

a) Sposób urządzenia ulicy po myśli art. 172, 173 i 174 prawa budowlanego oznaczy komisja drogowo-kanałowa i gruntowa, działająca imieniem Rady m. z mocy upoważnienia z dnia 5 lipca 1928 do L. I. 4660/28.

b) Gmina m. Krakowa po myśli art. 66 prawa bud. obejmuje pow. ulicę, skoro przynajmniej $^1/_3$ część długości frontów będzie zabudowana, do tego zaś czasu utrzymanie tej ulicy obciążać będzie właściciela gruntu, względnie jego prawonabywców.

c) Ulica będzie przekazana bezpłatnie i w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych.

Co do wykonania ulicy L. II, Rada m. zaznacza, że Gmina miasta Krakowa do urządzenia powyższej ulicy nie zamierza przystąpić i pozostawia inicjatywę wykonania ulicy właścicielowi gruntu, względnie jego prawonabywcom z zastrzeżeniami, wymienionemi w punktcie 4 a), 4 b) i 4 c) niniejszej uchwały.

Orzeczenie zatwierdzające parcelację budowlaną gruntu lwh. 28 Dz. XIII, objętego powyższym planem, wyda Magistrat po uprawomocnieniu się planu zabudowania, po ogłoszeniu tegoż po myśli art. 35 prawa budowlanego i po zabezpieczeniu kosztów urządzenia ulicy L. I.

Upoważnia się Magistrat nie udzielać konsensów na zabudowanie parcel, przy ulicy L. II wydzielić się mających, dopóki powyższa ulica nie zostanie urządzona.

Powyższy plan zabudowania ma być wyłożony do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni począwszy od 1 dnia miesiąca, następującego po zapadnięciu niniejszej uchwały.

Uchwalono. (L. Bb. 1793/1930).

## Plan zabudowania gruntów w Dz. XV.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Adelman wnosi:

Rada miasta uchwali:

Po myśli art. 29 Prawa budowlanego z dnia 16-go lutego 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202, uchwala się plan zabudowania obszaru gruntów w Krakowie Dz. XV, ograniczonego ulicami: Czarnowiejską, Chocimską, Jul. Lea i Urzędniczą, według planu Budownictwa m. B. z dnia 5 września 1930 r.

W szczególności uchwala się:

1) Linję regulacyjną ulicy Czarnowiejskiej, oznaczoną na planie Budownictwa m. B. z dnia 5 września 1930 r. czerwono i literami:

r — s

2) Otwarcie ulicy Nr. II od ul. Czarnowiejskiej w kierunku północnym z linjami regulacyjnemi, oznaczonemi na powyższym planie Bud. m. B. czerwono i literami:

j — i — c — d — e

po stronie zachodniej, oraz literami:

p — k — f

oraz linją budowlaną:

$p_1$ — l — $f_1$

po stronie zachodniej.

3) Otwarcie ulicy Nr. I między ulicą Chocimską i ulicy Nr. II z linjami regulacyjnemi, oznaczonemi na planie Bud. m. B. z dnia 5 września 1930 r. czerwono i literami:

a — b — c

oraz linją budowlaną:

$b_1$ — d

po stronie północnej, oraz literami:

h — i

po stronie południowej.

4) Otwarcie ulicy Nr. III między ulicą II, a ulicą Urzędniczą z linjami regulacyjnemi, oznaczonemi na powyższym planie Bud. m. B. czerwono i literami:

f — g

oraz linją budowlaną:

$f_1$ — $g_1$

po stronie północnej, oraz literami:

l — m — n — o

po stronie południowej.

5) Uchwala się dla bloków przyległych do powyższych ulic sposób zabudowania zwarty, oraz w odległości 15 m od frontowych linij budowlanych tylne linje budowlane, wrysowane w planie Bud. m. B. z dnia 5 go września 1930 r., poza któremi nie mogą być budowane żadne budynki mieszkalne.

6) Bloki powyższe przeznacza się na cele mieszkaniowe z dopuszczeniem drobnych zakładów przemysłowych, nie podpadających pod przepisy art. 18 Prawa budowlanego.

7) Uchwala się wysokość budynków, nie przekraczających w myśl art. 182 Prawa budowl. odległości między linjami budowlanemi, przyczem suteren mieszkalnych urządzać nie wolno.

8) Rada m. przyjmuje do wiadomości oświadczenie właścicieli gruntów, przyległych do powyżej wymienionych ulic, złożone protokolarnie, że wykonają we własnym zarządzie pod nadzorem Bud. m. Oddz. B. ulice na ich gruntach uchwalone, zastrzegając:

a) Sposób urządzenia ulic po myśli art. 172, 173 i 174 Prawa budowl. oznaczy kom. drog. kanal., działająca imieniem Rady m. z mocy upoważnienia z dnia 5 lipca 1928 r. do L. I. 4660/28.

b) Gmina m. Krakowa po myśli art. 66 Prawa bud. obejmie ulice, skoro przynajmniej 1/3 część długości frontów będzie zabudowana, do tego czasu utrzymywanie tych ulic obciążać będzie właścicieli gruntów, względnie ich prawonabywców.

c) Ulice będą przekazane bezpłatnie i w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych.

Co do ulicy Nr. III Rada m. zaznacza, że Gmina miasta Krakowa do urządzenia powyższej ulicy nie zamierza przystąpić, a inicjatywę w tym względzie pozostawia odnośne do brzmienia art. 64 Prawa budowl. właścicielom działek przy tej ulicy położonych z zastrzeżeniami w p. 8 a, b i c niniejszej uchwały zamieszczonych.

9) Poleca się Magistratowi w myśl art. 410 Prawa budowl. i § 16 c przepisów miejscowych nie udzielać konsensów na budowanie działek przy ulicy Nr. III położonych, dopóki powyższa ulica nie zostanie urządzona.

10) Powyższy plan zabudowania należy wyłożyć do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni, począwszy od 1 go dnia najbliższego, względnie następnego miesiąca po zapadnięciu niniejszej uchwały.

Uchwalono. (L. Bb. 3356/30).

### Plan zabudowania obszaru gruntów w Dz. XVI.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Kleinberger wnosi:

Rada m. uchwali:

Po myśli art. 29 Prawa budowl. z dnia 16 lutego 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 23. poz. 202, uchwala się plan zabudowania obszaru gruntów w Krakowie Dz. XVI, ograniczonego ulicą Kazimierza Wielkiego, Szkołą Podchorążych, Młynówką i ulicą Łączną według planu Budownictwa miejsk. Oddz. B z dnia 28 sierpnia 1930 r.

W szczególności uchwala się:

1) Założenie na parceli lk. 151 własność p. Macieja Biesiadeckiego, planu dla postoju fur, ograniczonego na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 28 go sierpnia 1930 r. od strony zachodniej i północnej Młynówką, zaś od strony południowej i wschodniej linjami regulacyjnemi, oznaczonemi czerwono i literami:

g — h — i — p — l — o

2) Otwarcie ulicy I w przedłużeniu ul. Zakątek, oraz jej linje regulacyjne, oznaczone na powyższym planie Budownictwa m. Oddz. B. czerwono i literami:

l — m

oraz z linją budowlaną:

l — m

po stronie północnej, oraz literami:

p — j

po stronie południowej.

3) Reasumując częściowo uchwałę Rady miasta z dnia 31-go października 1912 r. L. Bb. 78599/1912, uchwala się linje regulacyjne ul. Przeskok, oznaczone na planie Bud. m B. z 28 sierpnia 1930 r. czerwono i literami:

a — b — c — d

po stronie północnej, oraz literami:

e — f

po stronie południowej, przyczem obszar ograniczony ul. Kazimierza Wielkiego, Młynówką i linjami regulacyjnemi ul. Przeskok od strony północnej i wschodniej przeznacza się na cele użytku publicznego.

4) Otwarcie ulicy II wzdłuż Młynówki między ulicą Przeskok, a placem postoju fur, oraz jej linją regula

cyjną, oznaczoną na powyższym planie Budown. m. B. czerwono i literami:

a — g

od strony wschodniej.

5) Otwarcie ulicy Nr. III między ulicą Przeskok, a planem postoju fur, oraz jej linje regulacyjne, oznaczone na powyższym planie Budown. m. B. czewono i literami:

$b_2$ — h

po stronie zachodniej, oraz literami:

c — i

po stronie wschodniej.

6) Linję regulacyjną ulicy Łącznej, oznaczoną na powyższym planie Budownictwa m. Oddz. B. czerwono i literami:

d — k — r — s — j

po stronie zachodniej.

7) Dla wszystkich bloków budowlanych uchwala się sposób zabudowania zwarty, oraz wysokość budynków, odpowiadającą wymogom art. 181 i 182 Prawa bud. z dnia 15 lutego 1968 r.

8) Poleca się Magistratowi wszcząć pertraktacje z właścicielami parcel 151 i 147, jakotęż z właścicielami realności, położonych między Młynówką, ulicą Kazimierza Wielkiego i linją regulacyjną ul. Przeskok, w sprawie nabycia powyższych parcel na rzecz Gminy miasta Krakowa.

Powyższy plan należy wyłożyć do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni, począwszy od 1 go dnia miesiąca, następującego po zapadnięciu niniejszej uchwały. (L. Bb. 4858/1929).

## Linja regul. południn. strony ulicy Smoleńsk u wylotu do ulicy Straszewskiego.

Imieniem Sekcji I rm. Inż. Nitsch wnosi:

Rada m. uchwali:

Na podstawie ogłoszenia Magistratu z dnia 23-go maja 1930 r. L. Bb. 2169/30 (XIX)

uchwala się linję regulacyjną południowej strony ulicy Smoleńsk u wylotu do ulicy Straszewskiego oznaczoną na planie Budownictwa m. Oddz. B. z dnia 10-go lipca 1930 r. czerwono i zgłoskami:

a — b

oraz linją regulacyjną ul. Straszewskiego w obrębie własności Zgromadzenia PP. Felicjanek oznaczoną na powyższym planie zgłoskami:

b — c

Powyższy plan regulacyjny ma być wyłożony do publicznego przeglądu na przeciąg 4 tygodni począwszy od 1 dnia miesiąca, następującego po zapadnięciu niniejszej uchwały.

Uchwalono. (L. Bb. 2086/1930).

## Kredyt dodatkowy dla Dz. VIII.

Imieniem Sekcji I i II rm. Pachoński wnosi:

Rada m. uchwali:

Przyznaje się kredyt dodatkowy dla Dz. VIII § 64.

1) poz. m. (zagajenia sztuczne i rozsadniki) . . . . . . . . . . . . . . 2.000 zł.

2) poz. j. (wydatki kancelaryjne i zakupno książek fachowych . . . . . . . . 1.200 zł.

3) poz. p. (uprawa gruntów gospodarczych . . . . . . . . . . . . . . . . 800 zł.

4.000 zł.

Kredyt ten znajdzie pokrycie w zmniejszonych o kwotę powyższą, t. j. 4.000 zł. wydatkach w poz. c. (personal pom.) powyższego działu i paragrafu.

Uchwalono. (L. I. 7271/930).

## Odpowiedź na interpelację rm. Holeksy w sprawie zapisu ś. p. Corazzy.

Przed przystąpieniem do sprawozdania Wicepr. Wielgusa odnośnie do sprawy zapisu ś. p. Corazzy, członkowie Klubu P. P. S. opuszczają salę obrad.

Odnośnie do interpelacji P. R. Holeksy i tow. w sprawie zapisu ś. p. Karola Corazzy na rzecz Muzeum Narodowego w Krakowie składa P. Wiceprezydent Dr. Wielgus następujące wyjaśnienie:

Ś. p. Karol Corazza zmarł w Krakowie dnia 13-go listopada 1924 r., sporządził testament z daty Kraków dnia 15-go października 1924 r., który streszcza się w tem, że:

1) Cały majątek, składający się z realności w Tarnowie, zajętej pod urząd pocztowy, oraz majątek ruchomy, ten ostatni z wyłączeniem przedmiotów w naturze legowanych, należy po śmierci spadkodawcy zrealizować i spieniężyć, a uzyskaną gotówkę po pobraniu kosztów pogrzebowych, rozdzielić między następujące osoby:

a) połowę czystej ceny za nieruchomości należy w równych częściach podzielić i wydać szwagrom ś. p. Corazzy;
b) 15.000 zł., całe urządzenie sypialni mosiężnej, pościel, meble, urządzenie kuchenne i t. d. gospodyni zmarłego;
c) wszystkie obrazy Stefana i Mieczysława Filipkiewiczów p. Dr. Ehrenpreisowi;
d) całą resztę gotówki ze zrealizowanego majątku Muzeum Narodowego w Krakowie na budowę jednego pawilonu, poczem Muzeum przyjmie na siebie obowiązek opłacania wieczystej mszy corocznie i obowiązek przewiezienia zwłok żony spadkodawcy z Wiednia, do grobu na cmentarzu rakowickim.

2) Egzekutorem testamentu ustanowiony został błp. Dr. Ehrenpreis Zygmunt, który miał oznaczyć czas realizacji majątku spadkowego i czas wypłacenia legatów.

Realność w Tarnowie sprzedał Dr. Ehrenpreis za 350.000 zł., wypłacił legaty, a połowę ceny kupna i część pieniędzy z realizacji ruchomości umieścił w bankach i to około 59.000 w Banku Hipotecznym, a przeszło 150.000 w Banku Ziemskim na rzecz Muzeum.

Substytut błp. adw. Dr. Ehrenpreisa p. Dr Steinberg, przedstawił całe zestawienie rachunkowe, które jest przedmiotem badań przez Izbę Obrachunkową i przez pp. Syndyków Dr. Bąkowskiego i Szołayskiego. Badania tych rachunków będą w najbliższych dniach ukończone.

Gotówka z Banku Hipotecznego w łącznej kwocie 61.000 zł. została przeniesioną do Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa, a książeczka wkładkowa jako depozyt przechowana w Miejskiej Izbie Obrachunkowej. Reszta około 150.000 zł. złożona przez Dr. Ehrenpreisa w Banku Ziemskim nie może być zrealizowana, bo Bank zgłosił postępowanie ugodowe. Pretensja ta jednak jest zabezpieczona hipotecznie:

1) na wierzytelności Banku Ziemskiego na majątku tab. Dr. Pordesa w kwocie 44.000 dolarów z przyn.,

2) na Oddziale Ziemskiego Banku Kredytowego w kwocie 25.000 zł. na fabryce wyrobów ceramicznych w Rybitwach,

3) na gruntach budowlanych t. zw. „Lewicpol" pod Warszawą przedstawiających wartość przeszło 2 miljony, po obciążeniach około 400.000 zł.

Niezależnie od tego p. Liptay b. Prezes Banku Ziemskiego przyjął solidarne zobowiązanie za pretensję do Banku Ziemskiego, złożył weksel kaucyjny, a ponadto obecnie zabezpiecza hipotecznie te pretensje na majątku „Huta", przedstawiającym wartość przeszło 400.000 zł. zupełnie wolnym od ciężarów, zobowiązując się zapłacić całą pretensję najdalej do roku.

P. Liptay ma wedle ścisłych informacyj majątek wartości około 5,000.000 zł. w domach i dobrach tabularnych.

Zarząd nie mógł za życia Dr. Ehrenpreisa ściągać od niego tych należytości, bo wedle testamentu błp. Dr. Erenpreis miał pozostawioną wolność, kiedy odnośne pieniądze ma złożyć na rzecz budować się mającego skrzydła Muzeum. W każdym razie pretensja Muzeum ze zapisu ś. p. Corazzy w danych warunkach jest dostatecznie zabezpieczona.

Ponadto wszystko Gmina po śmierci błp. Dr. Ehrenpreisa zgłosiła do majątku spadkowego błp. Dr. Ehrenpreisa swą z tytułu zapisu ś. p. Corazzy pretensję w kwocie 175.000 zł. z przyn.

Rachunki, złożone przez spadkobierców błp. Dr. Ehrenpreisa odnośnie do zrealizowania zapisu ś. p. Corazzy są przedmiotem badania, a po ukończeniu badań Pan Prezydent m. złoży szczegółowe już sprawozdanie.

W dyskusji nad sprawozdaniem Wiceprezydenta Dra Wielgusa zabierali głos: rm. Dr. Schreiber, występując w obronie błp. Dra Ehrenpreisa, rm. Dr. Szołayski, wyświetlając stanowisko Zarządu miasta, który w sprawie tej nie zaniedbał kroków, jakie przedsiębrało Prezydjum m. w zabezpieczeniu zapisu.

Po przemówieniu Wicepr. Dra Wielgusa i rm. Holeksy, sprawozdanie Wicepr. Dra Wielgusa przyjęła Rada m. do wiadomości.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie **21·45**.

## Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

Dnia 5-go listopada 1930 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta m. Dra Ludwika Schneidra **nadzwyczajne posiedzenie Sekcji gospodarczej Rady miejskiej,** na którem imieniem Prezydenta miasta przedłożył Wiceprezydent Dr. Schneider wniosek w sprawie przeznaczenia pod budowę kościoła i plebanji w Dębnikach gruntu u zbiegu ulic Konfederackiej i Pułaskiego. Wniosek ten uchwalono przedłożyć Radzie miejskiej.

Dnia 19-go listopada 1930 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta m. Dra Ludwika Schneidra **posiedzenie Komisji Rady miejskiej dla zakładów przemysłowych**, na którem uchwalono kupno szeregu parcel gruntowych pod budowę II-go rurociągu, zatwierdzono ofertę firmy L. Zieleniewski na żuraw obrotowy, oraz załatwiono szereg spraw administracyjnych.

Dnia 20-go listopada 1930 r. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta m. inż. Karola Rollego **posiedzenie Sekcji I gospodarczej Rady miejskiej,** na którem uchwalono wnioski w sprawie otwarcia kredytów dodatkowych do budżetu na rok bieżący, sprzedaż gruntu przy Alei pod Kopcem, zakupno dwóch kotłów dla ogrzewania centralnego budynku Starego Teatru i szklarni w M. Zakładach Ogrodniczych przy ul. Lubicz, rozpatrzono plany przebudowy wikarówki przy kościele Marjackim, sprawy związane z rozbudową tramwaju, przyczem uchwalono zwołać specjalne posiedzenie dla tych spraw, oraz zatwierdzono wnioski, tyczące się regulacji i zabudowania poszczególnych kompleksów gruntowych w różnych punktach miasta.



Nakładem Gminy m. Krakowa. — Odbito w Drukarni Związkowej w Krakowie, ul. Mikołajska 13, pod kier. Józefa Dziubanowskiego.